

*Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till Riksdagen, angående
förbättring af landsstatsstjenstemännens lönevillkor; Gifven
Stockholms slott den 23 Januari 1874.*

Under återopande af hvad bilagda Utdrag af Protokollet öfver Civil-ärenden innehåller föreslår Kongl. Maj:t Riksdagen

dels att, på det Kongl. Maj:t må kunna för hvarje af åren 1874 och 1875 förhöja lönen för Landssekreteraren i Södermanlands län med 1,600 Rdr. i Gotlands län med 2,000 Rdr, i Wermlands län med 900 Rdr, i Westmanlands län med 2,000 Rdr, i Jemtlands län med 500 Rdr och i Norrbottens län med 1,000 Rdr, på extra stat anvisa:

för år 1874 sammanräknade 8,000 Rdr eller Kronor

och för år 1875 ett lika belopp eller 8,000 Kronor;

dels att för beredande af löneförbättring, likaledes under hvarje af åren 1874 och 1875, åt Landskamereraren i Södermanlands län med 400 Rdr, i Kronobergs län med 360 Rdr, i Kalmar län med 1,200 Rdr, i Gotlands län med 1,000 Rdr, i Göteborgs och Bohus län med 1,700 Rdr, i Wermlands län med 1,150 Rdr, i Westmanlands län med 1,300 Rdr, i Kopparbergs län med 1,500 Rdr, i Gefleborgs län med 650 Rdr, i Jemtlands län med 600 Rdr och i Norrbottens län med 900 Rdr, bevilja på extra stat:

för år 1874 ett sammanräknadt belopp af 10,760 Rdr eller Kronor

och för år 1875 ett lika belopp eller 10,760 Kronor;

dels att sätta Kongl. Maj:t i tillfälle att under hvarje af åren 1874 och 1875 tilldela lönetillökning åt Räntmästaren i Södermanlands län af 750 Rdr, i Jönköpings län af 800 Rdr, i Kronobergs län af 1,000 Rdr, i Kalmar län af 700 Rdr, i Gotlands län af 1,050 Rdr, i Elfsborgs län af 1,000 Rdr, i Wermlands län af 1,250 Rdr, i Örebro län af 850 Rdr, i Westmanlands län af 1,450 Rdr, i Kopparbergs län af 1,300 Rdr, i Gefleborgs län af 1,050 Rdr, i Wester-Norrlands län af 950 Rdr, i Jemtlands län af 850 Rdr, i Westerbottens län af 850 Rdr och i Norrbottens län af 950 Rdr; samt för sådant ändamål å extra stat anvisa:

för år 1874 ett sammanräknadt belopp af 14,800 Rdr eller Kronor

och för år 1875 ett lika belopp eller 14,800 Kronor;

dels att, för höjande under åren 1874 och 1875 ej mindre af Länsnotariens i Jemtlands län lön från 750 Rdr till 1,000 Rdr eller med 250 Rdr samt hvarje af öfriga 23 Länsnotariers löner från 750 Rdr till 2,000 Rdr eller med 1,250 Rdr, än äfven af hvarje Landskanslists löneförmåner från 500 Rdr till 1,000 Rdr eller med 500 Rdr, bevilja å extra stat:

för år 1874 ett sammanräknadt belopp af 41,000 Rdr eller Kronor

och för år 1875 ett lika belopp eller 41,000 Kronor;

dels att, för höjande under år 1875 af den hvarje Länsbokhållare tillkommande aflöning från 1,000 Rdr till 2,000 Rdr eller med 1,000 Rdr samt af hvarje Landskontorists löneförmåner från 500 Rdr till 1,000 Rdr, å extra stat för nämnda år anvisa ett sammanräknadt belopp af 36,000 Kronor;

dels att, på det ej mindre de åt 117 Kronofogdar och 1 Expeditions-kronofogde i stat anvisade kontanta löner och ersättningar för forsellön, utgörande tillsammans 264,701 Rdr, måtte för hvarje af åren 1874 och 1875 varda förhöjda med 30 procent eller med tillhoppa 79,410 Rdr 30 öre, än äfven den 74 Kronofogdar tillkommande hyresersättning under samma år ökas med 200 Rdr för hvardera eller med tillsammans 14,800 Rdr, å extra stat anvisa därför erforderliga belopp, sammanräknade utgörande

för år 1874 94,210 Rdr 30 öre och

för år 1875 94,210 Kronor 30 öre;

dels att, på det ej mindre de åt 117 Häradsskrifvare i stat anvisade kontanta löner och ersättningar för forsellön, utgörande tillsammans 171,296 Rdr, måtte för hvarje af åren 1874 och 1875 varda förhöjda med 30 procent eller med tillsammans 51,388 Rdr 80 öre, än äfven den 83 Häradsskrifvare tillkommande hyresersättning under samma år ökas med 200 Rdr för hvardera eller med tillhoppa 16,600 Rdr, å extra stat bevilja därför erforderliga belopp, sammanräknade utgörande:

för år 1874 67,988 Rdr 80 öre och

för år 1875 likaledes 67,988 Kronor 80 öre;

dels och att, på det ej mindre de åt 508 Länsmän i stat anvisade kontanta löner och ersättningar för forsellön, utgörande tillsammans 301,500 Rdr 59 öre, måtte för år 1875 varda förhöjda med 50 procent eller, efter afdrag af ersättning för mistade bötesandelar, 1,378 Rdr, med tillsammans 149,372 Rdr 29 öre, än äfven den 318 Länsmän tillkommande hyresersättning under samma år ökas med 150 Rdr för hvarje eller med tillhoppa 47,700 Rdr, å extra stat för år 1875 anvisa därför erforderliga belopp, sammanräknade utgörande 197,072 Kronor 29 öre;

kommande, i händelse af bifall till dessa framställningar, att erfordras:

för år 1874 236,759 Rdr 10 öre eller 10,740 Rdr utöfver hvad den först uppgjorda kalkylen upptager, samt

för år 1875 469,831 Kronor 39 öre eller 9,362 Kronor utöfver hvad ursprungligen beräknats.

Kongl. Majt förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Axel Bergström.

*Utdrag af Protokollet öfver Civil-ärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 23
Januari 1874.*

Närvarande:

Hans Excellens, Herr Justitie-Statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens, Herr Statsministern för Utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Alströmer* och
Weidenhielm.

Departements-Chefen, Statsrådet *Bergström* yttrade:

»Sedan Eders Kongl. Maj:t uti Nådiga Propositionen den 16 i denna månad angående Statsverkets tillstånd och behof *dels* under anslagstiteln »*landsstaterna i länen*» till Riksdagen meddelat Sig vara sinnad att i fråga om begärd tillfällig förbättring af lönevillkoren för större delen af Landsstatstjenstemännen framdeles aflåta särskild Nådig proposition, men emellertid föreslagit afsättande af de för nämnda ändamål kalkylerade medel på extra stat, utgörande tillsammans för år 1874 226,019 Rdr 10 öre och för år 1875 460,469 Kronor 39 öre; *dels* ock, i fråga om Sjette Hufvudtitelns förslagsanslag till skrifmaterialier och expenser m. m., föreslagit Riksdagen medgifva, att kost-

naderna för inköp åt Läns-Styrelserna af papper, pennor, bläck, lack, segelgarn med mera sådant äfvensom för lys- och renhållning i embetslokalerna må från och med innevarande år och framgent gäldas från oförmälda anslag samt att beloppet af samma anslag för nämnda ändamål förhöjes med 7,200 Kronor; anhåller jag nu i underdånighet att få Eders Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning underställa frågan om tillfällig löneförbättring åt Landsstatens tjenstemän i alla dess enskildheter, dock torde det tillåtas mig att, innan jag öfvergår till sjelfva frågan, få i minnet återkalla följande förhållande.

Sedan Eders Kongl. Maj:t uti den till 1873 års riksdag aflättna Nådiga Proposition angående Statsverkets tillstånd och behof föreslagit Riksdagen:

dels att, för provisoriskt höjande af den hvarje Länsbokhållare tillkommande aflöning från 1,000 Rdr till 2,000 Rdr eller med 1,000 Rdr samt af hvarje Landskontorists löneförmåner från 500 Rdr till 1,000 Rdr eller med 500 Rdr, bevilja på ordinarie stat för år 1874 ett sammanräknadt belopp af 36,000 Rdr; och

dels att, på det ej mindre aflöningen åt 516 Länsmän, för hvilka löner redan voro i stat anvisade, äfvensom två föreslagna nya Länsmäns aflöning måtte varda höjd till 1,000 Rdr för hvardera, än äfven den 305 å stat redan uppförde äfvensom bemålde tvänne nye Länsmän tillkommande hyresersättning ökas med 50 Rdr för hvardera, allt under vilkor så väl att de hittills till åtskillige Länsmän utgående bötesersättningar, hvilka icke öfverstego 200 Rdr, skulle från och med 1874 upphöra att utgå, samt det för sådant ändamål afsedda sammanräknade belopp 21,549 Rdr afföras från Andra Hufvudtitelns anslag till »Ersättning åt personer, menigheter eller allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar», som ock att de å Allmänna Indragningsstaten anvisade, till 650 Rdr 48 öre uppgående utgifter för gäldande af ersättning åt åtskillige Länsmän för den dem genom ny uppskattning af boställen tillskyndade minskning i förut innehafda kontanta löneinkomster komme att vid förutnämnda tid upphöra, å ordinarie stat provisoriskt anvisa derför erforderliga belopp. utgörande 170,045 Rdr.

samt Riksdagen, i underdånig skrifvelse den 21 Maj 1873, med förmälan, att, ehuru Riksdagen icke ingått i speciel granskning af förhållandena vid samtliga berörda tjenstebefattningar, de ifrågasatta löneförhöjningarne vid flera af dem likväl synts kunna utan olägenhet undvaras, i öfrigt anført att, på det emellertid Eders Kongl. Maj:t icke måtte sakna tillfälle att, der sådant vid närmare undersökning pröfvades nödigt, afhjelpa de anmärkta missförhållandena, Riksdagen ansåge medel, om än till mindre belopp än hvad i den Nådiga Propositionen blifvit ifrågasatt, böra ställas till Eders Kongl. Maj:ts disposition, samt derföre, för provisoriskt höjande af aflöningen för länsbokhållare, lands-

kontorister och länsmän, der sådant pröfvades nödigt, anvisade ett extra anslag af 100,000 Riksdaler;

så och efter det Eders Kongl. Maj:t, jemlikt Nådigt Bref den 30 Maj 1873, anbefallt Statskontoret att, efter inhemtande af samtliga Länsstyrelsernas yttranden, till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdånigt förslag till fördelning af omförmälda anslagsbelopp, har Statskontoret den 12 sistlidne November, sedan dessa yttranden inkommit, desamma jemte eget förslag i ämnet till Eders Kongl. Maj:t i underdånighet öfverlemnadt samt dervid beträffande samma förslag anført, att i allmänhet Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sammanstämde deruti, att de ansåge länsbokhållare och landskontorister företrädesvis vara i behof af löneförbättring och att bland länsmännen de, som icke vore försedde med boställen, befunne sig i vida sämre ställning än de, hvilka åtnjöte sådan förmån; att derförutom åtskillige Länsstyrelser *dels* redogjort för, hvilka bland dem underlydande länsmän synts framför andra vara i behof af förhöjning eller hvilka synts icke böra vid det ifrågasvarande anslagets fördelning komma i åtanka, *dels* angifvit de större eller mindre belopp, hvilka vederbörande Länsstyrelse ansett böra innehafvarne af vissa uppräknade länsmansbefattningar tillkomma; att med ledning af Länsstyrelsernes sålunda lemnade upplysningar och uttalade åsikter samt på de grunder i öfrigt, som här nedan finnas angifna, Statskontoret i sitt förslag upptagit:

för 24 Länsbokhållare, arfvoden à 700.....	R:dr 16,800,
» 24 Landskontorister, » à 400.....	» 9,600,
» 54 Länsmän, » à 175.....	» 9,450,
» 388 » » à 125.....	» 48,500,
» 313 » förhöjning i hyresersättning à 50	» 15,650,
eller tillsammans R:dr 100,000;	

att Statskontoret dervid iakttagit, att förhöjningen i hyresersättningen tillagts alla de länsmän, som för år 1874 vore berättigade till sådan ersättning; att deremot, på sätt af en bilagd förteckning närmare inhemtades, arfvoden icke upptagits för

1:o de länsmän, hvilkas boställen i gällande stat vore beräknade till högre afkomst än 700 Rdr, enär äfven i de fall, der nämnda belopp endast obetydligt öfverskridits, desse länsmän, med hänseende till de på sednare tider så betydligt stegrade prisen å husrum, ved och födoämnen, ansetts vara i vida bättre ställning än de, som endast eller hufvudsakligast innehade kontant lön, äfven med tillägg af den ringa förhöjning, som nu kunde ifrågakomma;

2:o länsmännen i Sörbygdens härad och i Lane härads vestra distrikt af Göteborgs och Bohus län samt i Wäne härad, Tunhems pastorat af Elfsborgs län, hvilka, såsom ersättning för dem genom ny uppskattning af deras boställen tillskyndad minskning i förut innehafda kontanta löneinkomster, för sin tjenstetid åtnjöte från allmänna indragningsstaten ej obetydliga belopp;

3:o de länsmän, hvilka i ersättning för mistade bötesandelar uppbure mera än 200 R:dr, enär Statskontoret vid det antagliga förhållande, att de höga bötesersättningarne i allmänhet motsvarades af ökade polis-göromål, ansett endast de få, som åtnjöte anmärkningsvärdt höga belopp, böra från delaktighet i den nu ifrågasatta löneförhöjningen uteslutas;

4:o de länsmän, hvilka vederbörande Länsstyrelse ansett nu icke böra komma i åtanka;

samt att, hvad anginge de till arfvoden föreslagne länsmännens upptagande till högre eller lägre belopp, detta grundats på Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes till ledning för en sådan fördelning lemnade uppgifter; och har Eders Kongl. Maj:t den 21 sistlidne November funnit godt i Nåder godkänna Statskontorets nu omförmälda förslag, med förklarande, att deri upptagna anslagsbeloppen skulle qvartalsvis utgå och tillfalla ordinarie tjenstinnehafvare eller, der befattningen vore ledig, den eller dem, som tjensten uppehållit.

Vidare anhåller jag att få redogöra för den ståndpunkt, hvarpå det under handläggning varande ärendet angående definitiv löneroglering för landstaten sig befinner.

Sedan jag uti mitt underdåniga yttrande till Statsråds-protokollet den 10 Januari 1873, jemte redogörelse för ifrågavarande ärendes behandling allt ifrån 1823, då förslag deri af Rikets Ständer framställdes, intill närvarande tid, tillika uppgifvit de förändrade förhållanden, hvilka, enligt min uppfattning, föranledde dertill, att det af Kammar-kollegium och Statskontoret den 10 November 1865 i ämnet afgifna utlåtande och förslag icke vidare kunde läggas till grund för en definitiv löneroglering; samt derföre aumält min afsigt att inom icke lång tid der-efter i underdånighet hos Eders Kongl. Maj:t göra hemställan om tillsättandet af en komité, för att rörande väckta förslag om indragning af häradsskrifvare- och kronofogdebefattningarne och öfriga med slutlig löneroglering för landsstaten sammanhängande frågor afgifva underdånigt betänkande; så har Eders Kongl. Maj:t den 22 Februari 1873, uppå min föredragning, i Nåder uppdragit åt Landskamreraren i Blekinge län Olof Rudolf Hammar, Landssekreteraren i Wermlands län Claës Erik Varenius och Kronofogden i Fjäre härads fögderi af Hal-

lands län Nils August Wimarson att, under ledning och ordförande af Chefen för Kongl. Civil-departementet, i afseende å slutlig lönereglering för landsstaten, efter behörig utredning af alla dithörande frågor, afgifva underdånigt betänkande och förslag. Denna komité sammanträdde här i hufvudstaden den 17 Mars samma år och har sedermera varit i oafbruten verksamhet. Sedan inom komitén behandlats frågan om häradsskrifvarettjänsternas indragning samt kronofogde- och länsmanstjänsternas sammanslagning till en tjänstemannaklass, fogdarnes, och dessa förändringar ansetts möjliga och önskvärda under förutsättning: att å landskontoren anställas tjänstemän för debiteringen af kronoskatterna för landet; att uppbördsredogörelsen, jemte räkenskapen, efter nödiga förenklingar, äfven till hufvudsaklig del ombesörjes af landskontoren; att mantalsskrifningar äfvensom häradsskrifvarnes nuvarande bestyr vid bevillningstaxeringar åläggas fogdarne; att fögderi-områdena betydligt minskas och hvarje fogde erhåller särskildt anslag till aflönande af en eller, der omständigheterna sådant kräfva, af två tjänstebiträden, med ungefär enahanda tjänsteställning till fogdarne, som nuvarande länsmännens; att polisväsendet å landet i första hand förblir en kommunal angelägenhet och utvecklas genom en ändamålsenlig och af behovet i allt fall högt påkallad förbättring af fjerdingmansinstitutionen, samt att fjerdingmännen jemväl få till åliggande att indrifva restantier å kronoutskylder efter ordres af fogden och å kommunalutskylder efter uppdrag af kommunalnämnden; så har komitén uppgjort förslag *dels* till ny fögderi-indelning, hvaröfver Länsstyrelserna blifvit hörde, och *dels* till instruktioner för Länsstyrelserna, fogdarne med deras fullmäktige och fjerdingmännen, hvilka förslag dock torde böra undergå ytterligare revision, sedan alla de reglementen, som ytterligare äro eller komma att blifva föremål för komiténs verksamhet, hunnit utarbetas. Då emellertid, vid granskning af gällande föreskrifter angående uppbörds- och redovisningsväsendet, det blef klart, att de nya föreskrifter derom, hvartill förslag jemväl borde uppgöras, icke kunde undgå att beröra dithörande förhållanden i Statskontoret och Kammar-rätten, uttryckte komiterade den önskan att, för författandet af dessa föreskrifter, komitén måtte förstärkas med embets- eller tjänstemän från nämnda embetsverk; och Eders Kongl. Maj:t förordnade, uppå derom framställt förslag, den 19 September 1873 Kammarrättsrådet B. A. Ekström och dåvarande t. f. Bokhållaren i Statskontorets Riksbokslutskontor, numera Departementschefen i Kongl. Fångvårdsstyrelsen C. J. H. Gerle att, tillsammans med förut varande ledamöter i komitén, utarbeta underdånigt förslag *dels* till reglemente för debi-

tering, uppbörd och redovisning af de allmänna utskylder, som vid de årliga uppbördsstämmorna böra erläggas, *dels* till författning angående indrifning och redovisning af böter, *dels* ock till sådana föreskrifter, som i öfrigt kunde anses erforderliga för ett ändamålsenligt ordnande af uppbörds- och redovisningsväsendet. Med utarbetandet af dessa förslag och tillhörande räkenskapsformulär äro komiterade för närvarande hufvudsakligen sysselsatte, dervid önskvärdheten af ett tidigare bokslut och hastigare revision, än som under nuvarande förhållanden kan äga rum, icke lärers blifva förbisedd. Innan likväl detta sednare arbete vidtog, fingo tvenne af komiténs ledamöter besöka Köpenhamn och en af dem Christiania för att taga kännedom om administrationen samt uppbörds- och redovisningsväsendet i Danmark och Norge, helst grundad anledning förekom att antaga att förhållandena i dessa grannriken, särdeles hvad uppbördsförvaltningen i Danmark beträffar, kunde tjena till någon ledning vid de särskilda organisationsförslag, hvilka det ålåge komitén att uppgöra.

Då emellertid, med afseende å de omfattande arbeten, hvarmed komitén sålunda var sysselsatt, det syntes sannolikt, att något fullständigt förslag till en definitiv löne- och tjenstereglering för landsstaten icke skulle hinna att blifva färdigt till framläggande för 1874 års riksdag; har jag, uppå Nädig befallning, uti Cirkulär den 2 September 1873, med tillkännagifvande häraf, meddelat Eders Kongl. Maj:ts samtliga Befallningshafvande, att, derest de funne de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän, förbättring i landsstats-tjenstemännens lönevilkor, de egde till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om så väl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

Emellertid hade, utan föranledande af återopade Cirkulär, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län redan under den 16 Augusti 1873 inkommit med underdånigt memorial innefattande hemställan, att Eders Kongl. Maj:t täcktes hos 1874 års riksdag äska anvisande af erforderliga medel för att från samma tid, då dylik förmån tillkomme Landskontorets tjenstemän, förhöja aflöningen för länsnotarie från 750 Rdr till 1,500 Rdr, utgörande för 24 sådana befatt-

ningar	Rdr 18,000,
och för Landskanslist från 500 Rdr till 800 Rdr eller för	
24 sådana befattningar	» 7,200,
tillsammans Rdr 25,200	

att årligen utgå intill dess definitiv lönereglering för landsstaten kan blifva fastställd eller de i memorialet anmälda förhållanden kunna föranleda

leda till annan löneförhöjning derförinnan åt de vid Länsstyrelsernas kansli och kontorsafdelning anställda tjänstemän.

Eders Kongl. Maj:t torde tillåta mig att redogöra för de af Eders Kongl. Maj:ts bemålde Befallningshafvande anförda allmänna motiv för provisorisk förbättring af länsnotariernas och landskanslisternas lönevilkor.»

Sedan Departements-chefen härefter föredragit den i omförmälda memorial förekommande motivering och tillika begärt och fått Kongl. Maj:ts Nådiga tillstånd, att memorialet finge såsom bilaga åtfölja Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition i ämnet, fortsatte Departements-chefen sålunda:

»Till följd af Statskontoret meddelad Nädig befallning att i anledning af meranämnda memorial infordra underdåniga yttranden från Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i samtliga rikets län, utom Kopparbergs, samt med dessa yttranden jemte eget underdånigt utlåtande till Eders Kongl. Maj:t inkomma, har Statskontoret den 11 sistlidne December *dels* öfverlemnadt de yttranden, som inkommit från Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande med undantag af Befallningshafvande i Jemtlands län, som för Statskontoret anmält, att han under den 17 sistlidne November gjort framställning om löneförhöjning åt samtliga landsstatstjänstemän inom länet, *dels* ock för egen del anfört följande:

Jemlikt Kongl. Brevet den 31 Januari 1856, angående lönereglering för landsstaten, är för en Länsnotarie och en Landskanslist i hvarje län uppförd aflöning med 750 Rdr för den förre och 500 Rdr för den sednare; hvarjemte till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande öfverlemnats att pröfva och bestämma, om och till hvad belopp Länsnotarie må tilläggas andel i den lösen, som Landssekreterare nu tillfaller, derest öfverenskommelse dem emellan i detta hänseende ej kan tillvägabringas; varande dock i sådant hänseende stadgadt att, så framt ej giltiga skäl deremot lägga hinder, den Länsnotarie tillkommande andel af expeditionslösen icke må bestämmas lägre, än att inkomsten deraf jemte Länsnotarielönen å stat motsvarar hvad Länsbokhållare å stat åtnjuter.

Uti den 10 November 1865 afgifvet utlåtande med förslag till ny lönereglering för landsstaten föreslogo Kammar-Collegium och Stats-Kontoret icke någon förhöjning i lönerna för Länsnotarie och Landskanslister dels af det skäl, att med hänseende till betydenheten af Landssekreterarnes inkomster af sportler, desse ansågos kunna lemna bemålde tjänstemän erforderlig fyllnad i deras aflöning och dels emedan Länsnotarier och Landskanslister förmenades vara i tillfälle att genom erhållna enskilda uppdrag förskaffa sig biinkomster.

Dessa förhållanden hafva, på sätt Eders Kongl. Maj:ts särskilde Befallningshafvande nu erinrat, under sednare åren väsentligen förändrats, i det ej mindre

Landssekreterarnes inkomster i den mån nedgått, att de i allmänhet knappast kunna anses, efter afdrag af öfrige omkostnader vid Landskansliet, utgöra tillräcklig godtgörelse åt innehafvarne af dessa maktpåliggande befattningar, än äfven tillfällena att genom ombesörjande af enskilda uppdrag bereda sig inkomster för tjenstemännen vid Länsstyrelserna af flera anledningar allt mera aftagit.

Af dessa skäl och med hänseende till den betydliga stegring i lefnadskostnaderna, som på sednare åren egt rum, skulle Statskontoret icke tvekat att biträda den åsigt, som hos de flesta Länsstyrelser synes hafva gjort sig gällande eller att aflöningen borde, möjligen med någon ytterligare tillökning för de större länen, bestämmas till 2,000 Rdr för Länsnotarie och 1,000 Rdr för Landskanslist, helst dessa belopp motsvara hvad Statskontoret uti underdånigt utlåtande af den 28 November nästlidne år för Länsbokhållare och Landskontorister föreslagit, men enär en af Eders Kongl. Maj:t nedsatt komité är sysselsatt med förberedande arbeten för omreglering af Landsstaten och dess aflöning, kan någon definitiv löneförbättring nu icke ifrågasättas; i följd hvaraf och då sist församlade Riksdag, vid pröfning af Eders Kongl. Maj:ts Nådiga framställning om provisorisk löneförbättring till nyssnämnda belopp för Länsbokhållare och Landskontorister, icke funnit skäl framställningen i vidare mån bifalla, än att för provisoriskt höjande af aflöningen för desse tjenstemän jemte Länsmän anvisats för år 1874 ett extra anslag, hvilket vid skedd fördelning, jemlikt Kongl. Brefvet den 21 nästlidne November, icke medgifvit vidare förhöjning, än att för sistnämnda år aflöningen för Länsbokhållare kommer att uppgå till 1,700 Rdr och för Landskontorist till 900 Rdr, har af sådan anledning Statskontoret ansett sig nu endast böra hemställa, att Eders Kongl. Maj:t tacktes för beredande af motsvarande löneförhöjning åt Länsnotarier och Landskanslister föreslå Riksdagen att för höjande af aflöningen för 24 Länsnotarier från 750 Rdr till 1,700 Rdr och för 24 Landskanslister från 500 Rdr till 900 Rdr för hvartera af åren 1874 och 1875 anvisa ett belopp af 32,400 Rdr att för det förra året utbetalas från Riksgäldskontoret och för år 1875 såsom extra anslag från Statskontoret utgå.»

Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hafva, med instämmande i hvad Befallningshafvande i Kopparbergs län rörande behovet af löneförbättring för Länsnotarier och Landskanslister yttrat, föreslagit följande lönebelopp nemligen:

- A. Befallningshafvande i Stockholms län 1,800 Rdr för Länsnotarie och 1,000 Rdr för Landskanslist;
- B. Befallningshafvande i Södermanlands, Östergötlands, Kronobergs, Blekinge; Hallands, Elfsborgs, Örebro och Westerbottens län 2,000 Rdr för Länsnotarie och 1,000 Rdr för Landskanslist;
- C. Befallningshafvande i Upsala och Jönköpings län enahanda belopp, som vid fördelning af ofvan omförmälda till Eders Kongl. Maj:ts disposition

ställda anslagssumma 100,000 Rdr kunde varda Länsbokhållare och Landskontorister tillerkände;

- D. Befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län för Länsnotarien i länet 2,000 Rdr och för Landskanslisten 1,200 Rdr;
- E. Befallningshafvande i Skaraborgs län minst 3,000 Rdr för Länsnotarien och minst 1,500 Rdr för Landskanslisten;
- F. Befallningshafvande i Gottlands och Wermlands län 2,000 Rdr för Länsnotarien och 1,200 Rdr för Landskanslisten;
- G. Befallningshafvande i Westmanlands län minst lika höga belopp, som äskas för Länsbokhållare och Landskontorister;
- H. Befallningshafvande i Wester-Norrlands län 1,500 Rdr för Länsnotarie och 1,100 Rdr för Landskanslist.

Öfrige Befallningshafvande hafva yttrat:

Befallningshafvande i Kalmar län: att han instämde i den från Kopparbergs län inkomna underdåniga framställning med tillägg, att han, med hänseende till vigten och angelägenheten för det allmänna af alla på Landskansliet förekommande ärendens och göromåls behöriga och skyndsamma expedition, ansåge det vara alldeles nödvändigt, att Staten med erforderliga belopp aflönar Länsnotarie och åtminstone en Landskanslist, utan att Befallningshafvande sättes i den svåra och obehagliga nödvändigheten att för sådant ändamål förordna om afdrag å Landssekreterarens för hans eget behof otillräckliga löneinkomster;

Befallningshafvande i Kristianstads län: att han tillstyrkte nådigt afseende å Befallningshafvandes i Kopparbergs län ifrågavarande underdåniga framställning;

Befallningshafvande i Malmöhus län: att de på sednare tider högt uppdrifna lefnadskostnaderna äfven för ifrågavarande tjenstemän påkallade en provisorisk löneförhöjning, hvilken Befallningshafvande ock vore sinnad att i underdånighet föreslå vid besvarandet af Chefens för Civildepartementet cirkulärbref den 2 September 1873;

Befallningshafvande i Gefleborgs län: att han i alla delar förenade sig med hvad Länsstyrelsen i Kopparbergs län beträffande behovet för ifrågavarande tjenstemän af förhöjd aflöning i underdånighet anført och hemställt; samt

Befallningshafvande i Norrbottens län: att inom nämnda län förefunnes samma behof af löneförhöjning för Länsnotarie och Landskanslist, som inom Kopparbergs och otvifvelaktigt inom Rikets öfriga län samt att han förenade sig i den utaf Länsstyrelsen i Kopparbergs län i ännu gjorda underdåniga framställning.

Efter det jag sålunda lemnat uppgift å hvad i den särskilda frågan om förbättring i Länsnotariernas och Landskanslisternas lönevillkor förekommit torde jag få öfvergå till de framställningar, hvilka till följd af förut åberopade cir-

kulärbref af den 2 sistlidne September från Eders Kongl. Maj:ts samtliga Befallningshafvande inkommit rörande mer eller mindre allmän tillökning i de vid Landsstaten anställda embets- och tjenstemäns löneförmåner.»

Sedan Departements-chefen derefter redogjort för innehållet af sistomfördälda framställningar, hvilka, enligt Kongl. Maj:ts nu meddelade nådiga tillstånd, skulle såsom bilagor åtfölja den nådiga propositionen, fortsatte Departements-chefen sålunda:

»Af nu lemnade redogörelse framgår, att, på sätt jag redan i mitt underdåniga yttrande till statsrådsprotokollet den 9 i denna månad anmärkt, mellan ifrågavarande framställningar råder en så stor brist på öfverensstämmelse, att nödigt funnits att, oberoende af hvad Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i ämnet föreslagit, uppgöra *dels* allmänna och gemensamma grunder för en tillfällig löneförbättring åt de klasser af landsstatstjenstemän, i fråga om hvilka dylika grunder kunna bestämmas *dels* ock speciella förslag med afseende å den tillfälliga lönetillökning, som billigtvis borde tilldelas vissa Landssekreterare, Landskamrerare och Landtränkmästare, allt i afbidan på genomförande af den definitiva löneregleringen för landsstaten.

Oaktadt en sådan lönereglering, enligt hvad jag hoppas, skall vara att inom den närmaste framtiden emotse, hvarvid indragning af åtskillige tjenester synas böra ifrågakomma; har jag likväl icke ansett den pågående behandlingen af nämnda fråga kunna eller böra utgöra hinder för att till Riksdagen göres framställning om provisorisk löneförhöjning för större delen af de till landsstaten hörande embets- och tjenstemän, enär jag hyser den fasta öfvertygelsen, att en dylik åtgärd är af verkligt behof påkallad. Jag grundar denna uppfattning icke blott på länsstyrelsernas sammanstämmande yttranden i detta hänseende, utan äfven på de undersökningar jag varit i tillfälle att anställa i anledning af den allmänna klagan, som redan länge framburits öfver otillräckligheten af de inkomster, denna talrika tjenstemannaklass har att påräkna för sitt uppehälle. Vill man, för att undersöka befogenheten af denna klagan, taga kännedom om verkliga förhållandet och i sådant afseende granska nu gällande aflöningsstat, jemförd med de uppgifter, som till komitén för landsstatens lönereglering inkommit öfver alla landsstatstjenstemännens inkomster under åren 1863—1872, skall man, jag är derom öfvertygad, lika med mig finna, att de i omfördälda aflöningsstat upptagna löneförmåner, hvilka för längre tid tillbaka blifvit bestämda och hvarvid den betydliga stegring i lefnads- och resekostnader, som sedermera inträdt, icke kunnat tagas i beräkning, med få undantag icke äro tillräckliga att fylla tjenstemännens äfven lågt ställda fordringar på en anständig utkomst. När derjemte tages i betraktande att de tillfällen till biförtjenster genom enskilda uppdrag, hvarmed ifrågavarande tjenstemän tillförene företrädesvis förtroddes, på senare tiden, om icke helt och hållet upphört, åt-

minstone i högst anmärkningsvärd mån minskats, så att de numera, derest de icke ega enskild förmögenhet, äro för sin ekonomiska bergning nästan uteslutande hänvisade till de små tillgångar, tjensten lemna sin innehafvare, och det allmännas sanna intresse otvifvelaktigt fordrar, att denna tjenstemannaklass, åt hvilken debiteringen och uppbörden af en betydlig del utaf statens inkomster, jemte mångahanda andra maktpåliggande förrättningar äro anförtrödda, äfven under afbidan på en slutlig löne- och tjenstereglering, som, äfven om en sådan snart kan varda fastställd, dock torde fordra någon tid för ett fullständigt genomförande, förses med löner, hvilka äro tillräckliga att skydda innehafvarne mot oro och bekymmer för de oundgängliga lefnadsbehofvens tillfredsställande, finner jag uti dessa omständigheter ett fullt manande skäl, att söka åtminstone i någon mån undanröjja de missförhållanden, som enligt mitt förmenande sålunda förefinnas i landsstatens nuvarande aflöningsstater.

I fråga om tiden för inträdande af föreslagen tillfällig löneförbättring har en och annan af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansett, att densamma antingen hel och hällen eller till någon del borde vederbörande tjenstemän tillgodokomma jemväl för sistlidna år; men då Eders Kongl. Maj:t hvad angår öfriga embets- och tjenstemän icke ansett dem böra i vidsträcktare mån komma i åtnjutande af löneförbättring än för tiden från och med innevarande år, lär Eders Kongl. Maj:t icke vilja fästa afseende vid hvad i strid med den af Eders Kongl. Maj:t sålunda omfattade grundsats blifvit uti ett och annat af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes ofvan omförmälda memorial hemställt.

Beträffande Landssekreterare, Landskamrerare och Räktnästare har jag i de fall, der Eders Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande icke hemställt om löneförbättring åt desse tjenstemän, desto hellre ansett mig sakna anledning att på egen hand derom göra framställning, som den tillförlitliga utredning af sakförhållandena, hvarpå hvarje framställning om löneförbättring enligt min åsigt bör grundas, icke för mig varit att tillgå.

Hvad således först angår Landssekreterarne; så enär Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms, Upsala, Östergötlands, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Elfsborgs, Skaraborgs, Örebro och Vesternorrlands län icke gjort hemställan om tillfällig löneförbättring för vederbörande Landssekreterare, lär något mitt yttrande derom icke erfordras.

Deremot hafva Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Södermanlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Wermlands, Westmanlands, Kopparbergs, Gefleborgs, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län ansett vederbörande Landssekreterare vara i behof af löneförbättring.

Med erinran att Landssekreterarnes löneförmåner bestå dels af lön, hvilken utgår i olika län med olika belopp, i Malmöhus län med lägsta beloppet eller 380 Rdr och i Stockholms län med det högsta eller 2,952 Rdr, dels ock

hufvudsakligen af sportler, hvartill kommer i de flesta länen forsellönsersättning och i fem, nemligen i Upsala, Södermanlands, Östergötlands, Hallands och Örebro län, afkastningen af anslagna lönings- och boställsjordar, torde jag, innan jag framställer de förslag till provisorisk eller tillfällig löneförbättring för vissa Landssekreterare, hvartill de närvarande förhållandena enligt min åsigt föranleda, böra förutskicka den anmärkning, att vid beräkning af den årsinkomst, som synes mig böra hvarje af nu ifrågavarande embetsmän tillförsäkras, jag lika litet som vid föresläende af tillfällig löneförbättring för öfriga landsstatstjenstemän ansett mig kunna eller böra taga hänsyn till de särskilda aflöningsbelopp, hvilka vid en definitiv lönereglering, som antagligen kommer att åtföljas af förändrad tjenstemannaverksamhet, rättvisligen böra komma landsstatstjenstemännen till godo. Min afsigt är endast att söka bereda en sådan, af den allmänna prisstegringen påkallad löneförbättring, att tjenstemännen må kunna utan alltför mycket tryckande näringsbekymmer till det allmännas fulla gagn fortfarande troget uppfylla sina viktiga tjenstepligter.

Med afseende ej blott å den sociala plats, Landssekreterare inom samhället intager, utan äfven och förnämligast på det mödosamma och synnerligen ansvarsfulla arbete, som med denna befattning är oskiljaktigt förenadt, anser jag innehafvare deraf böra under öfvergångstiden tillförsäkras en årlig behållen medelinkomst af minst 6000 Rdr. Då det ligger i systemet af aflöning medelst sportler, att den dermed aflönade tjenstemannen i allmänhet får taga den onda dagen med den goda och för ringare inkomster under en tid finna ersättning i rikligare under en annan, håller jag före, att den Landssekreterare, som under tio föregående år, uppburit så rikliga sportelinkomster, att de, sammanräknade med antagligen låga sådana inkomster under åren 1873, 1874 och 1875, ändock lemna en behållen medelinkomst för hvarje år af 6000 Rdr, icke bör komma i åtnjutande af någon löneförbättring för innevarande eller nästkommande år. Vid granskning af de till löneregleringskomitén inkomna uppgifter å landsstatstjenstemännens inkomster under tioårsperioden 1863—1872 har jag öfvertygat mig derom, att, äfven antaget, det inkomsterna under hvarje af åren 1873, 1874 och 1875 skulle stadna vid samma låga belopp som år 1872, Landssekreterarne i Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Christianstads, Kopparbergs, Gefleborgs och Westerbottens län, hvilka alla före år 1863 tillträdtt sina innehafvande befattningar, ändock kunna beräkna en behållen medelinkomst för år 1874 och år 1875, som ej obetydligt öfverstiger 6000 Rdr; hvadan jag icke kan understödja vederbörande Befallningshafvandes hemställan om beredande af löneförbättring åt nu uppräknade åtta Landssekreterare.

Der åter ett motsatt förhållande egt och eger rum, så att Landssekreterare under innevarande och nästkommande år icke kan påräkna en behållen me-

delinkomst af 6000 Rdr, anser jag mig böra föreslå bristens fyllande genom särskildt anslag, dock med de modificationer, som här nedan omförmålas. Detta förhållande inträffar med Landssekreterarne i Södermanlands, Gottlands, Werm-lands, Westmanlands, Jemtlands och Norrbottens län.

Landssekreterarens i Södermanlands län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda:

afkastning af boställslägenheter 1,135 Rdr, ränta 111 Rdr, lön 1,413 Rdr och försellöusersättning 29 Rdr eller tillsammans 2,688 Rdr. Nuvarande innehafvaren af tjensten blef dertill utnämnd år 1870. Enligt lemnade uppgifter hafva hans sportelinkomster i brutto uppgått år 1871 till 2,336 Rdr 25 öre och år 1872 till 1,778 Rdr 70 öre. Samma inkomster, de der jemväl innefatta uppburen betalning för införande i Länsstyrelsens kungörelse af enskildes sådana till belopp af 500 Rdr, hvilken betalning strängt taget icke får anses såsom en egentlig inkomst af tjensten, kunna icke antagas under 1874 och 1875 uppgå till högre belopp än under år 1872. Om emellertid den i stat till 1,135 Rdr beräknade boställsafkastningen höjes med 50 % eller 567 Rdr 50 öre; men från inkomsterna afräknas värdet af boställets indelta ränta 111 Rdr, hvars innehållande icke egentligen tillskyndar boställsinnehafvaren någon inkomst, utan endast besparar honom en motsvarande utgift; så skulle, antaget att sportelinkomsterna under år 1874 och 1875 hålla sig vid samma belopp, som under år 1872, ifrågavarande Landssekreterares bruttoinkomster under hvarje af förstnämnda två år uppgå till 4,923 Rdr 20 öre. Äfven med förutsättning af bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning, att Landssekreterares skrifmaterialier och expenser skola af allmänna medel bekostas, kan jag icke beräkna ifrågavarande embetsmans öfriga omkostnader för tjenstens upprätthållande lägre än 523 Rdr 20 öre. Hans behållna inkomst blir således 4,400 Rdr; hvadan för denna inkomsts höjande till 6000 Rdr erfordras ett fyllnadsanslag för hvarje af åren 1874 och 1875 af 1600 Rdr eller Kronör.

Landssekreterarens i Gotlands län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda:

lön 944 Rdr, lönetillökning 41 Rdr och ersättning för försellön 15 Rdr eller tillsammans 1000 Rdr. Nuvarande Landssekreteraren utnämndes till befattningen före år 1863. Hans bruttoinkomster hafva i medeltal under tioårsperioden 1863—1872 utgjort 6,482 Rdr 30 öre, men under år 1871 allenast 3,846 Rdr 68 öre och under år 1872 endast 3,251 Rdr 30 öre. En så låg medelinkomst, hvarifrån böra dragas kostnaderna för tjenstens skötande, har uppenbarligen icke kunnat lemna tillfälle till någon besparing för en längre framtid. Behållna inkomsten för år 1873 uppgifves af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uppgå till 3000 Rdr. Efter den af mig i allmän-

het här ofvan uppställda grundsats skulle således erfordras en lönefyllnad af 3000 Rdr; men med afseende dels derå, att göromålen vid denna befattning icke äro så många och ansträngande, som vid landssekreterarebefattningarne vid de flesta andra län, dels ock derå, att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ifrågasatt lönefyllnad till vida lägre belopp; anser jag lönetillökningen under 1874 och 1875 kunna stadna vid 2000 Rdr.

Landssekreterarens i Wernmlunds län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda:

lön 1,460 Rdr och ersättning för forsellön 10 Rdr, tillsammans 1470 Rdr. Nuvarande landssekreteraren utnämndes till befattningen den 31 Decem-ber 1869. Under åren 1870, 1871 och 1872 hafva hans inkomster i medeltal uppgått, brutto till 11,793 Rdr och netto till 6,081 Rdr eller obetydligt öfver det antagna normalinkomstbeloppet 6,000 Rdr. Då emellertid behållna inkomsten år 1872 utgjort allenast 3,559 Rdr, och detta belopp synes böra läggas till grund för beräkningen af blifvande behållen inkomst under år 1874 och 1875, skulle erfordras en lönefyllnad af 2,441 Rdr eller i jemnadt tal 2,440 Rdr. Bland kostnaderna för tjenstens skötande ingå bidrag till aflöning åt Länsnotarien 1200 Rdr och till Landskanslisten 200 Rdr. äfvensom skrifnate-rialier och expenser, förslagsvis beräknade till 140 Rdr. Under förutsättning dels af Riksdagens bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning, att Landssekre-terares skrifmaterialier och expenser skola bekostas af allmänna medel och dels att, på sätt jag ämnar föreslå, Länsnotaries aflöning förhöjes med 1,250 Rdr och Landskanslists med 500 Rdr, i hvilken händelse ifrågavarande Landssekre-terare undgår bestridande af omkostnader till sammanräknadt belopp af 1,540 Rdr, anser jag, att lönetillökningen för honom bör bestämmas till 900 Rdr eller Kronor.

Landssekreterarens i Westmanlands län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 1,775 Rdr och ersättning för forsellön 52 Rdr eller tillsammans 1,827 Rdr. Nuvarande Landssekreteraren utnämndes till denna befattning den 16 i denna månad. Samtliga bruttoinkomsterna under år 1872 utgjorde en-ligt Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uppgift 4,813 Rdr, men enligt en af förre Landssekreteraren i länet till lönerogleringskomitén inlemnad spe-cifik uppgift allenast 4,493 Rdr. Enligt bestämmelsen i 1856 års bref bör han deraf till Länsnotarien afstå minst 250 Rdr och hans omkostnader för tje-nstens bestridande, oberäknade utgifterna för skrifmaterialier m. m., torde icke kunna uppskattas lägre än 243 Rdr. Hans behållna inkomst under år 1874 och 1875 får således antagas uppgå till 4,000 Rdr; hvadan för honom erfor-dras en lönefyllnad af 2000 Rdr eller Kronor.

Landssekreterarens i Jemtlands län löneförmåner äro i stat upptagna så- lunda: lön, 1,100 Rdr och lönetillökning 500 Rdr eller tillsammans 1,600 Rdr.

Rdr. Nuvarande Landssekreteraren utnämndes till denna befattning före år 1863. Hans bruttointkomster under tioårsperioden 1863—1872 hafva i medeltal utgjort 8,445 Rdr 72 öre. Årsinkomsten 1872 utgjorde allenast 4,056 Rdr 75 öre. Antaget, att bruttointkomsten under hvarje af åren 1873, 1874 och 1875 uppgår till lika belopp, skulle medelinkomsten under de 13 åren 1863—1875 utgöra 7,432 Rdr. En så ringa bruttointkomst kan icke antagas hafva, efter afdrag af omkostnader, lemnat eller lemna tillfälle till besparing för framtiden, helst, enligt hvad Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande upplyst, lefnadskostnaderna i Östersund äro betydligt högre än annorstädes. Skäl saknas således icke att föreslå någon lönefyllnad; men jag anser densamma icke kunna eller böra sättas så hög, som Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagit, utan håller före, att den lämpligen bör bestämmas till 500 Rdr.

Landssekreterarens i Norrbottens län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 1,483 Rdr och lönetillökning 517 Rdr eller tillsammans 2,000 Rdr. Nuvarande Landssekreteraren utnämndes till denna befattning år 1868. Hans bruttointkomster hafva i medeltal under åren 1869—1872 utgjort i jernadt tal 6,700 Rdr; men under år 1872 allenast 5,078 Rdr 50 öre. Vid sådant förhållande finner jag billigt; att på sätt Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagit, honom beredes en lönetillökning af 1000 Rdr.

Om Eders Kongl. Maj:t gillar mina nu uttalade åsikter och framställda förslag skulle erfordras för hvarje af åren 1874 och 1875 en sammanräknad summa af 8,000 Rdr för beredande af erforderlig löneförhöjning åt Landssekreterarne i Södermanlands, Gotlands, Wermlands, Westmanlands, Jemtlands och Norrbottens län.

Hvad en och annan af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillstyrkt om beredande af särskildt anslag åt Landssekreterare för bekostande af arbetsbiträde; anser jag mig för närvarande icke kunna i vidsträcktare mån understödja än redan skett genom min af Eders Kongl. Maj:t bifallna hemställan, att Landssekreterares skrifmaterialier och expenser må från och med innevarande år bekostas af allmänna medel.

Beloppet af *Landskamererarnes* i stat upptagna aflöning utgör, i Gotlands, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län, 3,500 Rdr, i Östergötlands län, 4,483 Rdr, i Göteborgs och Bohus län 4,733 Rdr samt i hvarje af öfriga länen 4,000 Rdr, hvilken aflöning utgår under flera särskilda titlar samt består af lön, forsellönsersättning och extra inkomster samt dessutom i sex län —

Upsala, Södermanlands, Östergötlands, Gotlands, Hallands och Örebro -- utaf afkastningen af lönings- och boställsjordar; varande Landskamererarne derjemte berättigade till expeditiöslösen efter författningarne.

Enär Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms, Upsala, Östergötlands, Blekinge, Christianstads och Hallands län icke gjort hemställan om tillfällig löneförhållning för vederbörande Landskamererare, läser något mitt yttrande derom icke erfordras.

Deremot hafva Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Södermanlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Wermlands, Örebro, Westmanlands, Kopparbergs, Gefleborgs, Westernorrlands, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län, äfvensom villkorligen Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Elfsborgs län, ansett vederbörande Landskamererare vara i behof af löneförbättring.

I öfverensstämmelse med hvad jag här ofvan yttrat i fråga om beloppet af den årliga behållna medelinkomst, som under öfvergångstiden borde Landssekreterare tillförsäkras, och på de till stöd därför anförda skäl och beräkningsgrunder håller jag före, att åt hvarje Landskamererare bör, med de undantag, hvarom här nedan förmäles, tillförsäkras en behållen årlig medelinkomst under öfvergångstiden af 6000 Rdr. Då emellertid i gällande stat normallönen för Landskamereraren i Gotlands, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län är upptagen, icke, såsom för öfriga Landskamererare till 4000 Rdr och derutöfver, utan allenast till 3,500 Rdr; torde den hvarje af dessa fyra Landskamererare tillkommande behållna årsinkomst böra beräknas allenast till ett med 50 procent förhöjdt belopp eller 5,250 Rdr.

Vid granskning af de till löneregleringskomitén inkomna uppgifter å landstatstjänstemännens inkomster under tioårsperioden 1863—1872 har jag funnit att, äfven antaget, det inkomsterna under hvarje af åren 1873, 1874 och 1875 skulle stadna vid samma belopp, som år 1872, Landskamererarne i Jönköpings, Elfsborgs, Örebro och Westerbottens län, hvilka alla före år 1863 tillträdit sina innehafvande befattningar, ändock kunna beräkna en behållen medelinkomst för år 1873 och 1874, uppgående för hvarje af de tre förstnämnde till omkring 6.000 Rdr och för Landskamereraren i Westerbottens län till mera än 5,250 Rdr; hvadan jag icke kan understödja vederbörande Befallningshafvandes hemställan om beredande af löneförbättring åt nu uppräknade fyra Landskamererare.

Nuvarande Landskamereraren i Malmöhus län utnämndes till sin innehafvande befattning år 1871. Hans bruttoinkomster under år 1872 uppgingo till 8,536 Rdr 73 öre, hvarmed han bestridt aflöning till extra biträden med sammanräknadt belopp af ungefär 1,800 Rdr. Bruttoinkomsterna vid denna tjänst hafva under tioårsperioden 1863—1872 i me-

deltal utgjort 8,627 Rdr 43 öre samt under år 1870 8,632 Rdr och under år 1871 10,247 Rdr 64 öre. Vid sådana förhållanden borde Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uti nämnda län hemställan om beredande af löneförbättring åt Landskamereraren icke böra vinna bifall.

Till Landskamererarebeställningen i Skaraborgs län blef nu varande tjensteinnehafvare utnämnd den 17 Maj 1867. Hans bruttoinkomster hafva utgjort 7,512 Rdr 21 öre under år 1868, 7,978 42 öre under 1869, 8,466 Rdr 45 öre under 1870, 8,672 Rdr 34 öre under 1871 och 8,542 Rdr 49 öre under 1872. Vid sådant förhållande och då medelinkomsten vid ifrågavarande tjenst under tioårsperioden 1863—1872 utgjort 8,041 Rdr 51 öre; finner jag icke skäl biträda Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uti nämnda län förslag om löneförbättring åt ifrågavarande Landskamererare.

Nuvarande Landskamereraren i Westernorrlands län utnämndes till sin innehafvande befattning år 1869. Under tioårsperioden 1863—1872 hafva bruttoinkomsterna vid denna befattning i medeltal utgjort 6,140 Rdr 77 öre. Efter nuvarande Landskamererarens tillträde af tjensten hafva de utgjort 6,428 Rdr 27 öre under 1870, 6,429 Rdr 54 öre under 1871 och 6,721 Rdr 66 öre under 1872. Vid sådant förhållande och då icke blifvit uppgifvet, att extra biträde behöfver för tjenstens behöriga skötande bekostas, anser jag ifrågavarande Landskamererare icke vara i behof af lönetillökning för år 1874 och år 1875.

Landskamererarens i Södermanlands län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: boställsafkastning 1,135 Rdr, boställsränta 111 Rdr, lön 1,844 Rdr, lönetillökning 436 Rdr, ersättning för försellön 44 Rdr och extra inkomster 430 Rdr eller tillsammans 4,000 Rdr. Nuvarande Landskamereraren utnämndes till befattningen före år 1863. Hans bruttoinkomster hafva under tioårsperioden 1863—1872 i medeltal utgjort 5,138 Rdr och under året 1872 5,204 Rdr 92 öre. Om emellertid den i stat till 1,135 Rdr beräknade boställsafkastningen höjes med 50 procent eller 567 Rdr 50 öre; men från inkomsterna afräknas värdet af boställets indelta ränta 111 Rdr, hvars innehållande icke egentligen tillskyndar boställsinnehafvaren någon inkomst, utan endast besparar honom en motsvarande utgift, så skulle, antaget att medelinkomsten under 1874 och 1875 icke blir lägre än 5,138 Rdr, hans verkliga bruttoinkomst under hvarje af sistnämnda tvenne år i jemnadt tal uppgå till 5,600 Rdr; hvadan och då icke uppgifvet blifvit, att för tjenstens behöriga skötande, utöfver kostnader för skrifmaterialier m. m., erfordras andra kostnader, en lönetillökning af 400 Rdr synes vara tillfyllestgörande.

Landskamererarens i Kronobergs län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 2,148 Rdr, lönetillökning 1,116 Rdr, ersättning för forsellön 19 Rdr och extra inkomster 717 Rdr eller tillsammans 4000 Rdr. Nuvarande innehafvaren af tjensten utnämndes dertill före år 1863. Hans inkomster under tioårsperioden 1863—1872 hafva, med frånräknande af uppburen tidningsstämplingsafgift, som icke vidare utgår, utgjort i medeltal 5,642 Rdr. Skilnaden mellan nämnda belopp och 6,000 Rdr utgör 358 Rdr, hvilket sistnämnda belopp, afrundadt till 360 Rdr, erfordras såsom lönefyllnad.

Landskamererarens i Kalmar län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 2,576 Rdr, lönetillökning 473 Rdr, ersättning för forsellön 31 Rdr och extra inkomster 920 Rdr eller tillsammans 4,000 Rdr. Nuvarande Landskamereraren utnämndes till tjensten år 1869. Hans bruttoinkomster hafva utgjort år 1870 6,026 Rdr 21 öre, år 1871 5,823 Rdr 17 öre och år 1872 5,849 Rdr 50 öre eller i jernadt medeltal till 5,900 Rdr. Enligt åstadkommen utredning böra derifrån dragas dels 213 Rdr 8 öre provisioner, som icke vidare utgå, dels ock kostnader för extra biträde vid tjenstens skötande, utöfver utgifter för skrifmaterialier m. m., 896 Rdr 92 öre eller tillsammans 1,100 Rdr. Hans behållna inkomst kan således icke uppskattas högre än 4,800 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 1,200 Rdr.

Landskamererarens i Gottlands län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: afkastning af löningsjord 29 Rdr 75 öre; ränta 25 öre, lön 1,996 Rdr, lönetillökning 1,250 Rdr, ersättning för forsellön 24 Rdr, extra inkomster 200 Rdr eller tillsammans 3,500 Rdr. Nuvarande Landskamereraren blef till tjensten utnämnd före år 1863. Hans bruttoinkomster hafva i medeltal under tioårsperioden 1863—1872 utgjort 4,154 Rdr eller efter afdrag af 88 Rdr tidningsstämplingsmedel, 4,066 Rdr. Skilnaden mellan detta belopp och den af mig föreslagna normalinkomst under öfvergångstiden utgör 1,184 Rdr; men med afseende derå, att i lönefyllnad begärts endast 1000 Rdr och att inga utgifter för extra tjenstebiträde uppgifvits drabba ifrågavarande Landskamererare; torde omförmälda fyllnad höra bestämmas till det begärda beloppet 1000 Rdr.

Landskamererarens i Göteborgs och Bohus län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 2,909 Rdr, ersättning för forsellön 95 Rdr och extra inkomster 1,729 Rdr eller tillsammans 4,733 Rdr. Nuvarande Landskamereraren utnämndes till tjensten före år 1863. Hans bruttoinkomster hafva under tioårsperioden 1863—1872 i medeltal utgjort 6,818 Rdr. I detta belopp inbegripna provisioner hafva emellertid dels upphört att vidare utgå och dels

blifvit minskade. Vidare äro kostnader med tjenstens skötande förenade. Till följd deraf kunna ifrågavarande Landskamererares behållna årsinkomster, enligt Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uppgift, icke skattas högre än till 4,300 Rdr. För denna embetsman erfordras således en lönefyllnad af 1,700 Rdr.

Landskamererarens i Wermlands län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 2,163 Rdr, lönetillökning 930 Rdr, ersättning för forsellön 18 Rdr och extra inkomster 889 Rdr eller tillsammans 4,000 Rdr. Nuvarande Landskamereraren blef till befattningen utnämnd före år 1863. Hans bruttoinkomster hafva, med frånräknande af provision, som icke vidare utgår, under tioårsperioden 1863—1872 utgjort i jemnadt tal 4,850 Rdr. För honom erfordras således en lönefyllnad af 1,150 Rdr.

Landskamererarens i Westmanlands län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 2,820 Rdr, lönetillökning 436 Rdr, ersättning för forsellön 69 Rdr och extra inkomster 675 Rdr eller tillsammans 4,000 Rdr. Nuvarande Landskamereraren utnämndes till denna befattning år 1869. Medelbeloppet af bruttoinkomsterna vid denna tjenst under de tio åren 1863—1872 har i jemnadt tal utgjort 4,700 Rdr. Med afseende å den af mig beräknade normalinkomst under öfvergångstiden erfordras för denne embetsman en löneförhöjning af 1,300 Rdr.

Landskamererarens i Kopparbergs län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 2,569 Rdr, lönetillökning 1,071 Rdr, ersättning för forsellön 9 Rdr och extra inkomster 351 Rdr eller tillsammans 4,000 Rdr. Nuvarande Landskamereraren utnämndes till denna befattning år 1870. Behållna medelinkomsten vid denna tjenst kan uppskattas till 4,500 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 1,500 Rdr.

Landskamererarens i Gefleborgs län löneförmåner beräknas i stat sålunda: lön 2,413 Rdr, lönetillökning 1,015 Rdr, ersättning för forsellön 20 Rdr och extra inkomster 552 Rdr eller tillsammans 4,000 Rdr. Nuvarande Landskamereraren utnämndes till denna befattning år 1870. Efter afräknande af tidningsstämplingsmedel, hvilka icke vidare utgå, har hans medelinkomst utgjort omkring 5,350 Rdr. För denna embetsman erfordras således en lönefyllnad af 650 Rdr.

Landskamererarens i Jemtlands län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 2,293 Rdr, lönetillökning 1 040 Rdr och extra inkomster 167 Rdr eller tillsammans 3,500 Rdr. Nuvarande Landskamereraren erhöll befordran till tjensten före år 1863. Medelinkomsten under tioårsperioden 1863—1872 har utgjort 4,650 Rdr; hvadan för uppbringande deraf till 5,250 Rdr erfordras en lönetillökning af 600 Rdr.

Landskamererarens i Norrbottens län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 1,940 Rdr, lönetillökning 1,300 Rdr och extra inkomster 260 Rdr eller tillsammans 3,500 Rdr. Nuvarande Landskamereraren utnämndes till tjänsten år 1873. Medelinkomsten vid denna befattning har under tioårsperioden 1863—1872 utgjort i jennadt tal 4,350 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 900 Rdr.

Om Eders Kongl. Maj:t gillar mina nu uttalade åsigter och framställda förslag skulle erfordras för hvarje af åren 1874 och 1875 en sammanräknad summa af 10,760 Rdr för beredande af erforderlig löneförhöjning åt Landskamererarne i Södermanlands, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Göteborgs och Bohus, Wernlands, Westmanlands, Kopparbergs, Gefleborgs, Jemtlands och Norrbottens län.

Hvad en och annan af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillstyrkt angående beredande af särskildt anslag åt Landskamererare för bekostande af extra arbetsbiträde anser jag mig för närvarande icke kunna i vidsträcktare mån understödja, än redan skett genom min af Eders Kongl. Maj:t redan bifallna hemställan, att landskamererares skrifmaterialier och expenser må från och med innevarande år bekostas af allmänna medel.

Landtränkmästarnes aflöning är fastställd i Gotlands, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län till 2,500 Rdr, i Östergötlands län till 3,619 Rdr, i Malmöhus län till 3,256 Rdr, i Göteborgs och Bohus län till 3,449 Rdr, i Elfsborgs län till 3,014 Rdr och i hvarje af öfriga länen till 3,000 Rdr; hvilken aflöning består af lön, forsellönersättning och extra inkomster samt dessutom i fyra län — Upsala, Södermanlands, Östergötlands och Örebro — utaf afkastningen af lönings- och boställsjordar.

Enär Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms, Upsala, Östergötlands, Blekinge, Christianstads, Hallands och Skaraborgs län icke gjort hemställan om tillfällig löneförbättring för vederbörande Landtränkmästare, lärer något mitt yttrande derom icke erfordras.

Deremot hafva Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Södermanlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Göteborgs och Bohus län, Elfsborgs, Wernlands, Örebro, Westmanlands, Kopparbergs, Gefleborgs, Wester-Norrlands, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län ansett vederbörande Landtränkmästare vara i behof af löneförbättring; äfvensom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus län begärt ett särskildt anslag af 500 Rdr för bekostande af skrivarebiträde åt Landtränkmästaren.

Beträffande medelbeloppet af den inkomst, som under hvarje af åren 1874 och 1875 bör tillgodokomma Landtränkmästare håller jag, med afseende å nuvarande aflöningsförhållanden, före, att för dem i Gotlands, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län 3,750 Rdr och för dem i öfriga län 4,500 Rdr lämpligen kunna fastställas såsom normalbelopp.

Då medelinkomsten vid räntmästaretjensten i Malmöhus län under tioårsperioden 1863—1872 utgjort 5,386 Rdr 25 öre; och särskildt skrifbiträde åt ifrågavarande tjensteman ingalunda synes påkalladt af göromålsens mängd och beskaffenhet, kan jag icke till bifall förorda Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes framställning om anvisande af särskildt anslag för bekostande af skrifbiträde.

Vid landtränkmästaretjensten i Göteborgs och Bohus län har medelinkomsten under tioårsperioden 1863—1872, utan synnerligen stora växlingar mellan de särskilda årsinkomsterna, utgjort 4,648 Rdr eller mera än det antagna normalbeloppet. Vid sådant förhållande kan jag icke understödja Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes framställning om löneförbättring åt Räntmästaren i länet.

Räntmästarens i Södermanlands län löneförmåner beräknas i stat sålunda: afkastning af boställe 660 Rdr, boställsränta 10 Rdr, lön 1,362 Rdr, lönetillökning 223 Rdr, ersättning för forsellön 22 Rdr och extra inkomster 723 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren blef till tjensten utnämnd år 1869. Utan synnerligen stora skiljaktigheter mellan särskilda årsinkomster har under tioårsperioden 1863—1872 medelinkomsten vid ifrågavarande tjenst utgjort 3,430 Rdr. Om dertill för hvarje af åren 1874 och 1875 lägges 50 procents förhöjning af boställsfkastningen eller 330 Rdr, med afdrag för räntan 10 Rdr, kan Räntmästaren i detta län påräkna en inkomst af 3,750 Rdr under hvarje af sistnämnda två år. För honom erfordras således en lönefyllnad af 750 Rdr.

Räntmästarens i Jönköpings län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 1,817 Rdr, lönetillökning 158 Rdr, ersättning för forsellön 13 Rdr och extra inkomster 1,012 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren blef till tjensten utnämnd år 1872. Medelinkomsten vid denna tjenst under de tio åren 1863—1872 har utgjort omkring 3,700 Rdr. En lönefyllnad erfordras således af 800 Rdr.

Räntmästarens i Kronobergs län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 1,467 Rdr, lönetillökning 750 Rdr, ersättning för forsellön 6 Rdr och extra inkomster 777 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren utnämndes till befattningen före år 1863. Hans medelinkomst under tio år har utgjort omkring 3,500 Rdr; hvadan en lönefyllnad erfordras till belopp af 1,000 Rdr.

Räntmästarens i Kalmar län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 1,494 Rdr, lönetillökning 264 Rdr, ersättning för forsellön 11 Rdr och extra inkomster 1,231 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren blef till tjensten utnämnd år 1860. I jemnadt tal har hans medelinkomst af tjensten under tioårsperioden 1863—1872 utgjort 3,800 Rdr. Vid sådant förhållande erfordras en lönetillökning för honom af 700 Rdr.

Räntmästarens i Gotlands län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 1,940 Rdr, lönetillökning 250 Rdr och extra inkomster 310 Rdr eller tillsammans 2,500 Rdr. Nuvarande innehafvaren af tjensten blef dertill utnämnd år 1872. Årliga medelinkomsten vid tjensten under de tio åren 1863—1872 har utgjort 2,700 Rdr. För uppbringande af lönen till antagna normalbeloppet 3,750 Rdr erfordras en lönetillökning af 1,050 Rdr.

Räntmästarens i Elfsborgs län löneförmåner beräknas i stat sålunda: lön 1,577 Rdr, ersättning för forsellön 8 Rdr och extra inkomster 1,429 Rdr eller tillsammans 3,014 Rdr. Nuvarande Räntmästaren blef till tjensten utnämnd år 1845. Beloppet af hans inkomster under tioårsperioden 1863—1872 har i medeltal utgjort i jemnadt tal 3,500 Rdr. Med tillämpning af hvad jag härofvan i allmänhet föreslagit skulle honom tillgodokomma en lönetillökning af 1,000 Rdr.

Räntmästarens i Wernlands län löneförmåner upptagas i staten sålunda: lön 1,785 Rdr, lönetillökning 125 Rdr, ersättning för forsellön 7 Rdr och extra inkomster 1,083 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren blef till tjensten utnämnd år 1866. Inkomsterna vid denna befattning hafva under de tio åren 1863—1872 i jemnadt medeltal utgjort 3,250 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 1,250 Riksdaler.

Räntmästarens i Örebro län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 1,859 Rdr, lönetillökning 143 Rdr, ersättning för forsellön 7 Rdr och extra inkomster 919 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren blef till tjensten utnämnd 1859. Medelbeloppet af årsinkomsterna vid denna befattning under de tio åren 1863—1872 utgör 3,650 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 850 Rdr.

Räntmästarens i Westmanlands län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 1,614 Rdr, lönetillökning 299 Rdr, ersättning för forsellön 24 Rdr och extra inkomster 1,063 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Innehafvaren af tjensten blef dertill utnämnd år 1869. Inkomsterna vid denna tjenst hafva under oftanämnda tio år uppgått i medeltal till 3,050 Rdr. Vid sådant förhållande tarfvas lönetillökning af 1,450 Rdr.

Ränt-

Räntmästarens i Kopparbergs län löneförmåner äro i staten beräknade sålunda: lön 1,788 Rdr, lönetillökning 372 Rdr och extra inkomster 840 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande innehafvaren af tjensten utnämndes dertill år 1871. Inkomsterna vid tjensten hafva under åren 1863—1872 uppgått i jemnadt medeltal till 3,200 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 1,300 Rdr.

Räntmästarens i Gefleborgs län löneförmåner finnas i staten sålunda beräknade: lön 1,549 Rdr, lönetillökning 640 Rdr, ersättning för forsellön 6 Rdr och extra inkomster 755 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren blef utnämnd år 1866. Medelbeloppet af inkomsterna vid tjensten under tioårsperioden 1863—1872 har utgjort 3,450 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 1,050 Rdr.

Räntmästarens i Westernorrlands län löneförmåner upptagas i staten sålunda: lön 1,878 Rdr, lönetillökning 465 Rdr, ersättning för forsellön 20 Rdr och extra inkomster 637 Rdr eller tillsammans 3,000 Rdr. Nuvarande Räntmästaren befordrades dertill år 1865. Inkomsterna vid tjensten under perioden 1863—1872 hafva i jemnadt medeltal utgjort 3,550 Rdr; hvadan erfordras en lönefyllnad af 950 Rdr.

Räntmästarens i Jemtlands län löneförmåner äro i stat beräknade sålunda: lön 1,809 Rdr, lönetillökning 500 Rdr och extra inkomster 191 Rdr eller tillsammans 2,500 Rdr. Nu varande innehafvaren af tjensten blef dertill utnämnd år 1859. Inkomsterna vid tjensten hafva under tioårsperioden 1863—1872 i medeltal utgjort omkring 2,900 Rdr. För uppbringande af lönen till antagna normalbeloppet 3,750 Rdr erfordras en lönefyllnad af 850 Rdr.

Räntmästarens i Westerbottens län löneförmåner äro i staten beräknade sålunda: lön 1,486 Rdr, lönetillökning 500 Rdr, ersättning för forsellön 13 Rdr och extra inkomster 501 Rdr, eller tillsammans 2,500 Rdr. Nuvarande innehafvaren af tjensten blef dertill utnämnd år 1863. Inkomsterna vid denna befattning hafva under de tio åren 1863—1872 i jemnadt medeltal utgjort 2,900 Rdr. En lönefyllnad fordras således af 850 Rdr.

Räntmästarens i Norrbottens län löneförmåner äro i stat upptagna sålunda: lön 1,696 Rdr, lönetillökning 500 Rdr och extra inkomster 304 Rdr eller tillsammans 2,500 Rdr. Nuvarande Räntmästaren utnämndes till tjensten år 1865. Medelbeloppet af inkomsterna vid denna tjenst åren 1863—1872 har utgjort 2,800 Rdr. Vid sådant förhållande tarfvas en lönefyllnad af 950 Rdr.

Hvad derefter angår *Länsnotarier* och *Landskanslister*, hvilkas löneförmåner äro i stat bestämda, för Länsnotarie till 750 Rdr och för Landskanslist till 500 Rdr; så lär det vara obestriddigt, att ifrågavarande tjenstemän ingalunda kunna anses vara med så ringa belopp godtgjorde för den dem åliggande tjenstgöringsskyldighet. I Kongl. Brefvet den 31 Januari 1856 angående löne-reglering för landsstaten är ock, på sätt Statskontoret erinrat, föreskrifvet, att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger pröfva och bestämma, om och till hvilket belopp andel i den expeditionslösen, som Landssekreterare tillfaller, må länsnotarie tilläggas, derest öfverenskommelse dem emellan i detta afseende ej kan träffas; dock att denna andel, i sådant fall, icke får bestämmas lägre, än att inkomsten deraf jemte notarielönen på stat motsvarar hvad Länsbokhållare enligt stat åtnjuter. Då nu emellertid Landssekreterarnes inkomster af expeditionslösen så betydligt nedgått, att desamma, efter afdrag af kostnaderna för tjenstens skötande, lemna föga öfverskott till Länsnotariernas aflönande, synes det icke vara med billighet och ratvisa förenligt, att de fortfarande skola afstå något deraf såsom bidrag till nämnda ändamål. Jag skulle ock, derest upplysningar om förhållandet blifvit meddelade, otvifvelaktigt hafva tillstyrkt Eders Kongl. Maj:t att redan vid 1873 års riksdag begära anslag till dessa tjenstemäns fullständiga aflönande; men enär derförinnan framställning i sådan syftning från någon länsstyrelse icke inkommit, ansåg jag tillräckliga anledningar till en sådan tillstyrkan icke förefinnas. Sedan nu emellertid Eders Kongl. Maj:ts nådiga medverkan till en sådan löneförhöjning påkallats ej mindre i särskilda, från Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inkomna memorial, utan ock i de allmänna framställningar om löneförbättring för landsstatens embets- och tjenstemän, hvarmed Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till Eders Kongl. Maj:t i underdånighet inkommit, finner jag mig desto hellre pligtig att tillstyrka nådigt afseende å hvad Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till stöd för den behöfliga löneförbättringen andragit, som jag anser det icke vara med ett väl ordnadtt samhällsskick förenligt, att statens tjenstemän af sine förmän erhålla större delen af sin aflöning och såmedelst försättas i en särskildt beroende ställning, som visserligen icke är egnad att utöfva ett gagneligt inflytande på deras tjenstemannaverksamhet. Då nu Länsnotarie, med hänseende till vigten och betydelsen af de göromål, som honom åligga, bör anses lika med Länsbokhållare, samt Landskanslist måste vara likställd med Landskontorist, anser jag mig böra föreslå, att Länsnotariernas löneinkomster, med det undantag, hvarom här nedan förmåles, under år 1874 och 1875 uppbringas till enahanda belopp, som Eders Kongl. Maj:t uti den till 1873 års riksdag aflåtna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof ansåg lämpligt för Länsbokhållare eller 2,000 Rdr samt att Landskanslisternes löneförmåner under samma år bestämmas till 1,000 Rdr. Med afseende derå, att Länsnotarien i Jemtlands län

för tjenstebitråde åt Landssekreteraren icke tages i strängare anspråk, än att han kan med tjensten förena andra befattningar, torde, så länge detta förhållande fortfar, hans lön under ifrågavarande tid icke böra bestämmas högre än hvad Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagit eller 1,000 Rdr.

För höjande under åren 1874 och 1875 ej mindre af Länsnotariens i Jemtland lön från 750 Rdr till 1,000 Rdr eller med 250 Rdr samt hvarje af öfrige 23 Länsnotariers löner från 750 till 2,000 Rdr eller med 1,250 Rdr än äfven af hvarje Landskanslists löneförmåner från 500 Rdr till 1000 Rdr eller med 500 Rdr erfordras ett sammanräknadt belopp af 41,000 Rdr för hvarterdera året.

Länsbokhållarnes nuvarande aflöning på stat utgör 1,000 Rdr och *Landskontoristerne* åtnjuta i lön på stat 500 Rdr.

Vid fördelning af det anslag å 100,000 Rdr, som, på sätt ofvan är förordadt, 1873 års riksdag ställde till Eders Kongl. Maj:ts disposition, har Eders Kongl. Maj:t kommit i tillfälle att för år 1874 tilldela en löneförbättring af 700 Rdr åt hvarje Länsbokhållare och af 400 Rdr åt hvarje Landskontorist. Vål hafva åtskilliga af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hemställt, att Eders Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen för år 1874 äska hvad som erfordrades för att uppbringa ifrågavarande tjenstemäns löneförmåner jemväl under detta år till de af Eders Kongl. Maj:t uti den till 1873 års Riksdag aflättna Nådiga Proposition angående Statsverkets tillstånd och behof föreslagna belopp eller 2,000 och 1,000 Rdr; men då löneförbättringsfrågan i denna del redan blifvit af Riksdagen pröfvad, anser jag mig icke kunna tillstyrka, att frågan ånyo drages under Riksdagens pröfning, helst jag är öfvertygad att Riksdagen, med kännedom om den sedan början af året 1873 inträffade ytterligare stegring i lefnadskostnader, skall själfmant uti ifrågavarande afseende öfverväga nämnde tjenstemäns behof och, med behjertande af deras ställning, bevilja dem hvad omständigheterna kräfva i löneförbättring för innevarande år utöfver den, som redan kommit dem till del.

Deremot kan jag icke annat än på det lifligaste tillstyrka att Eders Kongl. Maj:t för året 1875 af Riksdagen äskar enahanda löneförhöjning åt Länsbokhållare och Landskontorister, som begärdes för 1874 eller sammanräknade 36,000 Kronor.

Enär 1873 års Riksdag beviljat af Eders Kongl. Maj:t begärd löneförhöjning åt de vid Länsstyrelserna anställda *Vaktmästare*; finner jag icke skäl understödja den framställning, en och annan af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande gjort om beredande af ytterligare löneförhöjning åt nämnde Vaktmästare.

Hvad derefter angår *Kronofogdar*, *Häradsskrifvare* och *Länsmän*, torde det tillåtas mig erinra, att nuvarande löneförmåner för Kronofogdar äro i allmänhet i stat beräknade, för dem, som hafva boställen, till 2,500 Rdr och för dem, hvilka sakna sådane, till 2,800 Rdr, samt bestå af lön, försellönersättning, extra inkomster samt, för de med boställen försedde Kronofogdarne, värdet å boställets ränta och afkastning, men för de öfriga hyresersättning till belopp af 300 Rdr;

att Häradsskrifvarnes löneförmåner äro i allmänhet i stat beräknade, för dem, som innehafva boställen, till 2,000 Rdr och för dem, som icke äro dermed försedde, till 2,300 Rdr, hyresersättning 300 Rdr deri inbegripen, samt bestå af enahanda titlar, som uti kronofogdarnes aflöning ingå; samt

att Länsmännens aflöning utgör för dem, som äro försedda med boställen, 700 Rdr och för dem, hvilka sakna sådana, 850 Rdr, deri inbegripen hyresersättning till belopp af 150 Rdr; äfvensom att, med undantag af extra inkomster, i Länsmännens aflöning ingå enahanda titlar, som i Kronofogdarnes och Häradsskrifvarnes.

Då Eders Kongl. Maj:t af 1873 års Riksdag äskat löneförhöjning för år 1874 åt Kronolänsmännen; anser jag mig, på samma skäl, som af mig här ofvan anförts vid behandlingen af frågan om löneförbättring åt Länsbokhallare och Landskontorister under 1874, icke kunna tillstyrka förnyad framställning till Riksdagen om beredande af ytterligare förmåner åt Länsmännen under sistberörda år.

Deremot finner jag framställning om löneförbättring böra göras hvad Länsmännen angår för år 1875 samt beträffande Kronofogdar och Häradsskrifvare både för år 1874 och 1875. Jag anser nemligen för en pligt att söka bereda en välbehöflig förbättring i nämnde tjänstemäns, framför allt Länsmännens synnerligen svaga aflöningsvilkor. Det är en beklaglig sanning, att ifrågavarande tjänstemän, hvilka måste företaga och sjelfve bekosta vidsträckta tjänsteresor samt jemväl få vidkännas andra utgifter, större eller mindre i mån af behovet utaf tjänstbiträden, icke af sina löner kunna erhålla det öfverskott, som

oundgängligen erfordras för uppehälle af en familj i deras lefnadsställning. Det stora belopp, som behovet af löneförbättring för landsstaten i dess helhet kräver, nödgär mig dock att nedsätta anspråken i denna del till deras yttersta gräns.

Såsom allmänna och gemensamma grunder för tilldelande af tillfällig löneförbättring åt Kronofogdar, Håradsskrifvare och Länsmän föreslår jag, att den samma bestämmes till vissa procent af den i stat upptagna kontanta lönen jemte forsellönersättningen; hvaremot boställsafkastning och ränta jemte extra inkomster icke tagas i beräkning såsom grund för förhöjning å löneförmåner. I allmänhet stiger och faller nemligen ett boställes afkastning med de allmänna varuprisen, hvadan också de tjenstemän, som innehafva boställen på lön, uti den högre boställsafkastningen kunna anses erhålla en i förhållande till uppskattningvärdet lämplig löneförhöjning. Svårigheten att nöjaktigt till fixa belopp reducera de vexlande extra inkomsterna gör ock dem olämpliga att läggas till grund för en procentvis beräknad löneförhöjning. Hvad i fråga om boställsafkastning blifvit yttradt gäller ock i afseende å den förmån af bostad, som innehafvandet af boställe bereder och hvilken förmån orubbad åtnjutes af boställsinnehafvaren, oberoende af stegring i hyreskostnad. Vid sådant förhållande kan endast för de tjenstemän, hvilka icke äro med boställen försedda, ifrågakomma förhöjning i de för anskaffande af bostad anvisade anslag.

Hvad angår beloppen af de tillfälliga löneförbättringarna finner jag rättvist och billigt, att de bestämmas för Kronofogdar och Håradsskrifvare till 30 procent och för Länsmän till 50 procent af deras i stat uppförda kontanta löner jemte forsellönersättningar; äfvensom att de hyresersättningar, som tillkomma med boställen icke försedde Kronofogdar och Håradsskrifvare, höjas från 300 Rdr med 200 Rdr till 500 Rdr samt de, hvilka tillkomma med boställen icke försedda Länsmän, från 150 Rdr med 150 Rdr till 300 Rdr.

Hvad tvenne af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hemställt om anvisande af särskilda respemningar åt Kronofogdar, Håradsskrifvare och Länsmän torde för närvarande, då fråga endast är om en tillfällig löneförbättring, der sådan finnes behöflig, icke föranleda någon åtgärd, ledande till afvikelse från de i gällande stater antagne allmänna aflöningsgrunder.

Beträffande särskildt den för Länsmännen ifrågasatta löneförbättring anser jag, på de skäl, Statskontoret uti sitt underdåniga förslag till fördelning af ofta omförmälda 100,000 Rdr anfört, att den ersättning för mistade bötesandelar, som tillkommer åtskilliga Länsmän, icke bör från den löneförhöjning, som kan varda dem tillerkänd, afräknas i vidsträktare mån, än den öfverstiger ett belopp af 200 Rdr. Sammanräknade summan af berörda särskilda öfverskott utgör 1,378 Rdr.

De kontanta lönerna jemte forsellönersättning för 117 Kronofogdar och 1 Expeditions-kronofogde i Stockholms län utgöra tillsammans 264,701 Rdr, hvaraf falla på

Stockholms	län.....	Rdr	13,891,
Upsala	»	»	12,040,
Södermanlands	»	»	8,391,
Östergötlands	»	»	15,794,
Jönköpings	»	»	13,950,
Kronobergs	»	»	12,256,
Kalmar	»	»	15,806,
Gotlands	»	»	4,910,
Blekinge	»	»	4,501,
Christianstads	»	»	9,315,
Malmöhus	»	»	12,422,
Hallands	»	»	9,380,
Göteborgs och Bohus	»	»	8,828,
Elfsborgs	»	»	13,376,
Skaraborgs	»	»	14,008,
Wermlands	»	»	13,320,
Örebro	»	»	8,446,
Westmanlands	»	»	12,093,
Kopparbergs	»	»	17,453,
Gefleborgs	»	»	9,808,
Westernorrlands	»	»	9,902,
Jemtlands	»	»	7,432,
Westerbottens	»	»	7,443,
Norrbottens	»	»	9,936,

Summa Rdr 264,701.

Trettio procent deraf utgöra 79,410 Rdr 30 öre,

Antalet af de Kronofogdar, hvilka i saknad af boställe åtnjuta hyresersättning för år 1874 och följande år, uppgår till 74, hvaraf i

Stockholms	län.....	2,
Upsala	»	4,
Södermanlands	»	1,
Östergötlands	»	1,
Jönköpings	»	4,
Kronobergs	»	5,
Kalmar	»	4,

Transport 21.

		Transport 21.
Gotlands	län.....	2,
Blekinge	»	1.
Christianstads	»	4,
Malmöhus	»	4,
Hallands	»	3,
Göteborgs	»	1,
Elfsborgs	»	3,
Skaraborgs	»	2,
Wernulands	»	3,
Örebro	»	2,
Westmanlands	»	4,
Kopparbergs	»	7,
Gefleborgs	»	4,
Westernorrlands	»	4,
Jemtlands	»	3,
Westerbottens	»	2,
Norrbottens	»	4.
		Summa 74.

För höjande af den hvarje bland ifrågavarande 74 Kronofogdar tillkommande hyresersättning med 200 Rdr erfordras för hvarje af åren 1874 och 1875 ett sammanräknadt belopp af 14,800 Rdr.

De kontanta lönerne jemte forsellönersättningar för 117 Häradsskrifvare utgöra tillsammans 171,296 Rdr, hvaraf falla på

Stockholms	län.....	Rdr	9,892,
Upsala	»	»	9,269,
Södermanlands	»	»	5,865,
Östergötlands	»	»	8,776,
Jönköpings	»	»	8,863,
Kronobergs	»	»	8,245,
Kalmar	»	»	9,998,
Gotlands	»	»	3,063,
Blekinge	»	»	2,481,
Christianstads	»	»	4,846,
Malmöhus	»	»	7,111,
Hallands	»	»	6,468,
Göteborgs och Bohus	»	»	5,327,
Elfsborgs	»	»	8,535,

Transport Rdr 98,739.

		Transport Rdr	98,739,
Skaraborgs	län	»	9,923,
Wernlands	»	»	8,444,
Örebro	»	»	5,380,
Westmanlands	»	»	7,919,
Kopparbergs	»	»	12,248,
Gefleborgs	»	»	6,327,
Westernorrlands	»	»	6,598,
Jemtlands	»	»	5,130,
Westerbottens	»	»	3,319,
Norrbottnens	»	»	7,269,

Summa Rdr 171,296.

Trettio procent deraf utgöra 51,388 Rdr 80 öre.

Antalet af de Häradsskrifvare, hvilka i saknad af boställe åtnjuta hyresersättning för år 1874 och följande år, uppgår till 83, hvaraf i

Stockholms	län	6,
Upsala	»	2,
Södermanlands	»	3,
Östergötlands	»	1,
Jönköpings	»	3,
Kronobergs	»	5,
Kalmar	»	4,
Gotlands	»	1,
Blekinge	»	2,
Christianstads	»	4,
Malmöhus	»	4,
Hallands	»	4,
Göteborgs och Bohus	»	2,
Elfsborgs	»	5,
Skaraborgs	»	4,
Wernlands	»	4,
Örebro	»	3,
Westmanlands	»	3,
Kopparbergs	»	7,
Gefleborgs	»	4,
Westernorrlands	»	4,
Jemtlands	»	2,
Westerbottens	»	2,
Norrbottnens	»	4,

Summa 83.

För höjande af den hvarje bland ifrågavarande 83 Häradsskrifvare tillkommande hyresersättning med 200 Rdr erfordras för hvarje af åren 1874 och 1875 ett sammanräknadt belopp af 16,600 Rdr.

De kontanta lönerna jemte ersättningar för forsellön åt 508 Länsmän utgöra tillsammans 301,500 Rdr 59 öre, hvaraf falla på

Stockholms	län.....	Rdr	11,490,
Upsala	»	»	9,606,
Södermanlands	»	»	4,378,
Östergötlands	»	»	8,864,
Jönköpings	»	»	12,037,
Kronobergs	»	»	10,969,
Kalmar	»	»	14,090,
Gotlands	»	»	6,646,
Blekinge	»	»	4,998,
Christianstads	»	»	14,815,
Malmöhus	»	»	15,089: 59 öre.
Hallands	»	»	7,400,
Göteborgs och Bohus	»	»	7,693,
Elfsborgs	»	»	13,999,
Skaraborgs	»	»	13,411,
Wermlands	»	»	10,132,
Örebro	»	»	9,021,
Westmanlands	»	»	14,713,
Kopparbergs	»	»	24,649,
Gefleborgs	»	»	21,700,
Westernorrlands	»	»	20,300,
Jemtlands	»	»	17,500,
Westerbottens	»	»	16,100,
Norrbottens	»	»	11,900.

Summa Rdr 301,500: 59 öre.

Femtio procent deraf utgöra 150,750 Rdr 29 öre.

Antalet af de Länsmän, hvilka i saknad af boställe åtnjuta hyresersättning för år 1875 och följande år, uppgår till 318, hvaraf i

Stockholms	län	3,
Upsala	»	6,
Södermanlands	»	1,
Östergötlands	»	3,
Jönköpings	»	11,
Kronobergs	»	13,

Transport 37.

På grund af hvad sålunda förekommit tillstyrker jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t ville föreslå Riksdagen

dels att, på det Kongl. Maj:t må kunna för hvarje af åren 1874 och 1875 förhöja lönen för Landssekreteraren i Södermanlands län med 1,600 Rdr, i Gotlands län med 2,000 Rdr, i Wermlands län med 900 Rdr, i Westmanlands län med 2,000 Rdr, i Jemtlands län med 500 Rdr och i Norrbottens län med 1,000 Rdr, på extra stat anvisa:

för år 1874 sammanräknade 8,000 Rdr eller Kronor och

för år 1875 ett lika belopp eller 8,000 Kronor;

dels att, för beredande af löneförbättring, likaledes under hvarje af åren 1874 och 1875, åt Landskamreraren i Södermanlands län med 400 Rdr, i Kronobergs län med 360 Rdr, i Kalmar län med 1,200 Rdr, i Gotlands län med 1,000 Rdr, i Göteborgs och Bohus län med 1,700 Rdr, i Wermlands län med 1,150 Rdr, i Westmanlands län med 1,300 Rdr, i Kopparbergs län med 1,500 Rdr, i Gefleborgs län med 650 Rdr, i Jemtlands län med 600 Rdr och i Norrbottens län med 900 Rdr, bevilja på extra stat:

för år 1874 ett sammanräknadt belopp af 10,760 Rdr eller Kronor

och för år 1875 ett lika belopp eller 10,760 Kronor;

dels att sätta Kongl. Maj:t i tillfälle att under hvarje af åren 1874 och 1875 tilldela lönetillökning åt Ränmästaren i Södermanlands län af 750 Rdr, i Jönköpings län af 800 Rdr, i Kronobergs län af 1,000 Rdr, i Kalmar län af 700 Rdr, i Gotlands län af 1,050 Rdr, i Elfsborgs län af 1,000 Rdr, i Wermlands län af 1,250 Rdr, i Örebro län af 850 Rdr, i Westmanlands län af 1,450 Rdr, i Kopparbergs län af 1,300 Rdr, i Gefleborgs län af 1,050 Rdr, i Vester Norrlands län af 950 Rdr, i Jemtlands län af 850 Rdr, i Westerbottens län af 850 Rdr och i Norrbottens län af 950 Rdr; samt för sådant ändamål å extra stat anvisa:

för år 1874 ett sammanräknadt belopp af 14,800 Rdr eller Kronor

och för år 1875 ett lika belopp eller 14,800 Kronor;

dels att, för höjande under åren 1874 och 1875 ej mindre af Länsnotariens i Jemtlands län lön från 750 Rdr till 1,000 Rdr eller med 250 Rdr samt hvarje af öfrige 23 Länsnotariers löner från 750 till 2,000 Rdr eller med 1,250 Rdr, än äfven af hvarje Landskanslists löneförmåner från 500 Rdr till 1,000 Rdr eller med 500 Rdr, bevilja å extra stat:

för år 1874 ett sammanräknadt belopp af 41,000 Rdr eller Kronor

och för år 1875 ett lika belopp eller 41,000 Kronor;

dels att, för höjande under år 1875 af den hvarje Länsbokhållare tillkommande aflöning från 1,000 Rdr till 2,000 Rdr eller med 1,000 Rdr samt af hvarje Landskontorists löneförmåner från 500 Rdr till 1,000 Rdr, å extra stat för nämnda år anvisa ett sammanräknadt belopp af 36,000 Kronor;

dels att — på det ej mindre de åt 117 Kronofogdar och 1 Expeditions-Kronofogde i stat anvisade kontanta löner och ersättningar för forsellön, utgörande tillsammans 264,701 Rdr, måtte för hvarje af åren 1874 och 1875 varda förhöjde med 30 procent eller med tillhoppa 79,410 Rdr 30 öre, än äfven den 74 Kronofogdar tillkommande hyresersättning under samma år ökas med 200 Rdr för hvardera eller med tillsammans 14,800 Rdr — å extra stat anvisa därför erforderliga belopp, sammanräknade utgörande

för år 1874 94,210 Rdr 30 öre och

för år 1875 94,210 Kronor 30 öre;

dels att — på det ej mindre de åt 117 Häradsskrifvare i stat anvisade kontanta löner och ersättningar för forsellön, utgörande tillsammans 171,296 Rdr, måtte för hvarje af åren 1874 och 1875 varda förhöjde med 30 procent eller med tillsammans 51,388 Rdr 80 öre, än äfven den 83 Häradsskrifvare tillkommande hyresersättning under samma år ökas med 200 Rdr för hvardera eller med tillhoppa 16,600 Rdr — å extra stat bevilja därför erforderliga belopp, sammanräknade utgörande

för år 1874 67,988 Rdr 80 öre och

för år 1875 67,988 Kronor 80 öre;

dels och att — på det ej mindre de åt 508 Länsmän i stat anvisade kontanta löner och ersättningar för forsellön, utgörande tillsammans 301,500 Rdr 59 öre måtte för år 1875 varda förhöjde med 50 procent eller, efter afdrag af ersättning för mistade bötesandelar, 1,378 Rdr, med tillsammans 149,372 Rdr 29 öre, än äfven den 318 Länsmän tillkommande hyresersättning under samma år ökas med 150 Rdr för hvarje eller med tillhoppa 47,700 Rdr, — å extra stat för år 1875 anvisa därför erforderliga belopp, sammanräknade utgörande 197,072 Kronor 29 öre;

Kommande, i händelse af bifall till dessa framställningar, att erfordras

för år 1874 236,759 Rdr 10 öre eller 10,740 Rdr utöfver hvad den först uppgjorda kalkylen upptager, samt

för år 1875 469,831 Kronor 39 öre eller 9,362 Kronor utöfver hvad ursprungligen beräknats.

Hvad föredragande Departements-Chefen sålunda yttrat och hemställt tacktes, uppå tillstyrkan af Statsrådets öfriga ledamöter, Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och bifalla med befallning, att nådig Proposition i ämnet, så lydande, som bilagan Litt. A. till detta protokoll utvisar, skulle i vanlig ordning till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Axel Hegardt.

*Bilagor till Kongl. Maj:ts Nåd. Prop. om löneförbättring åt
landsstaten.*

A.

Stormäktigste, Allernådigste Konung.

Till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition har, med anledning af nådig framställning i ämnet, innevarande års Riksdag anvisat ett extra statsanslag af Etthundra tusen Rdr för provisoriskt höjande af aflöningen för Länsbokhållare, Landskontorister och Länsmän under år 1874, der sådant kunde pröfvas af nöden, hvarmedelst berörde aflöningsbelopp, på sätt närmare är utredt, i det genom Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Statskontor från Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande infordrade och den 7 i denna månad afgifne underdåniga yttrande, angående omförmålde anslags fördelning, torde kunna bringas till nära öfverensstämmelse med Kongl. Kammar-Kollegii och Statskontorets i underdånig skrifvelse den 10 November 1865 framtädda förslag, upptagande lönen för Länsbokhållarne till 1,500 Rdr, för Landskontoristerna till 800 Rdr och för Länsmän till 1,000 Rdr, hvarförutan aflöningen för de hos Länsstyrelsen anstälde vaktmästare särskildt blifvit förhöjd till 600 Rdr, allt riksmünt.

På grund af hvad ofvanbemälde Kongl. Kollegier i åberopade skrifvelsen, med förslag till definitiv lönereglering för Landstatens tjenstemän sig yttrat om obehöfligheten af någon löneförhöjning för Länsnotarier och Landskanslister, har väl af Eders Kongl. Maj:t, för någon provisionel sådan, medel icke blifvit hos sistlidne Riksdag äskade, men då de, sedan omförmålde yttrande afgafs, betydligt stegrade lefnadskostnaderne och ökade tjensteåligganden göra behofvet af förhöjd aflöning lika oafvisligt för nämnde vid Landskansliet anstälde tjenstemän, som det är för dem å Landskontoret, samt skäl i öfrigt icke saknas för afvikelse i berörde hänseende från de af Kongl. Kollegierna derutinnan framtädda åsigter; så anser sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande derå underdånigst böra utbedja sig Eders Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet, helst det icke kan undgå att väcka ett billigt missnöje om tjenstemän med lika tjenstegrad och arbetsskyldighet hos samma verk eller myndighet så olika

aflönas, att t. ex. Länsnotarien undfår 750 Rdr men Länsbokhållaren 1,500 Rdr eller derutöfver, samt Landskanslisten 500 Rdr, men Landskontoristen 800 Rdr eller derutöfver, serdeles då vaktmästaren åtnjuter en aflöning af 600 Rdr, eller mera än Landskanslisten, och den utväg, som Kollegierna ansett användbar för tilldelande af framdeles möjligen behöfliga löneförhöjningar åt Länsnotarie och Landskanslist, eller de erforderliga beloppens anvisande att utgå af Landssekreterarnes tjensteinkomster icke vidare kan anses tillgänglig, sedan desamma nu mera här, och utan tvifvel flerstädes, icke uppgå till hvad Kongl. Kollegierna funno för godt att föreslå såsom en efter dåvarande lefnadskostnader lämplig aflöning för Landskamreraren.

Emot hvad Kongl. Kollegierna i ofvan åberopade utlåtande anfört till stöd för deras åsigt, att Länsbokhållare, men icke Länsnotarier, behöfde förhöjning i derförinnan bestämde löneförmåner, af 1,000 Rdr för de förre och 750 Rdr för de sistnämnde, torde i underdånighet böra erinras, dels att Staten, enligt gällande instruktion för Länsstyrelserna, icke allenast funnit bägge befattningarne lika behöflige för ärendenas behöriga gång, så att bägge måste lika anses vara Statens och icke, såsom i utlåtandet antydes i afseende på länsnotariebefattningen, någondera tillkomne för andra tjenstemäns fördel och bekvämlighet, utan äfven nämner Länsnotarien framför Länsbokhållaren, och jemväl, åtminstone så länge aflagd kameraexamen medför kompetens till länsbokhållarebefattningen, fordrar för anställning i sistnämnde befattning ringare kunskapsprof än för befordran till Länsnotarie, ett förhållande, som i fråga om lönerna vid kronofogde- och häradsskrifvarebefattningarna, af Kongl. Kollegierne anföres såsom skäl för den lägre aflöningen i de sistnämnde; dels att Länsnotariernas verksamhet och göromål icke äro mindre, om ej mera, omfattande än Länsbokhållarnes, och, då honom åligger att, vid förfall, bestrida Landssekreterarens tjenst, likasom Länsbokhållaren Landskamrerarens, erfordrar fullt ut lika, om ej mera, mångsidiga kunskaper och erfarenhet samt lika mycken sjelfständighet i kallets utöfning, som någonsin för Länsbokhållaren kan ifrågakomma, så att i dessa förhållanden någon skälig anledning icke synes vara att hämta för åsigten att för Länsbokhållarne bör förordas en högre aflöning än för Länsnotarierne; dels att de årliga redogörelserna för de vid Landskansliet och Landskontoret handlagde göromål här åtminstone utvisa, att arbetena å bägge afdelningarne i väsentlig mån tilltagit och, om skuldfordringsmålen icke tagas i beräkning, de öfriga till antal, beskaffenhet och omfattning å Landskansliet icke gifva kontorsarbetena efter; dels att Länsbokhållarne, såsom förhållandet nästan alltid här egt rum, lika litet som Länsnotarierne,

varit förhindrade att genom särskilda uppdrag förskaffa sig biinkomster, hvarförutan de icke kunnat, oaktadt den största sparsamhet, sig här lifnära och vid befattningen bibehålla utan skuldsättning, så framt de icke dertill haft egen förmögenhet att anlita, dels ock slutligen, att då dessa förhållanden synas göra det ostridigt, att för länsnotariebefattningarne aflöningen bör bestämmas åtminstone lika som för Länsbokhållarne, Staten bör bestå de dertill erforderliga medel, helst befattningen, på sätt här ofvan finnes vara i underdånighet ådagalagdt, är en statens tjänst, som icke tillkommit för att bereda Landssekreterarne enskildt biträde och bekvämlighet, och enär de betydliga sportelinkomster för Landssekreterarne, hvaraf Kongl. Kollegierna ansett att förhöjda löneinkomster för Länsnotarierne, om sådane, såsom nu är i underdånighet visadt vara förhållandet, kunde blifva behöfliga, borde utgå, icke vidare förefinnas, utan aflöningen för Landssekreterarne, under nu för handen varande förhållanden, äro ringare, än hvad Kongl. Kollegierna ansett att löneinkomsterne böra utgöra för Landskamrerarne.

Då Kongl. Kollegierna vidare anse de vid Landskontoret ökade göromålen nödga den der anställde kontoristen att allt mera uteslutande egna sin tid åt tjänstgöringen derstädes och billigheten i följd deraf fordra att förhöjning beviljas i hans aflöning; så lærer väl, enär, på sätt ofvan i underdånighet omförmäles, göromålen vid Landskansliet, om de egentligen inkomstgifvande lagsökningsärendena undantagas, uti icke ringare mån blifvit förökade än å Landskontoret, äfven Landskanslisten vara föranlåten att mera än tillförene uteslutande egna sin tid åt tjänstegöromålen, och detta förhållande för Landskanslisten böra hafva lika påföljd, som enahanda förhållande för hans till befodringsrätten likstälde tjänstekamrat å Landskontoret, serdeles då göromålen i och för Statens tjänst för dessa tjänsteinän äro lika ansträngande, om icke, under vissa tider mindre å Landskontoret, och då det icke mera är Landskontoristen än Landskanslisten förmenadt att biträda såsom ombud för dem, som hafva mål hos Länsstyrelsen att anhängiggöra, om skicklighet, förtroende och bekantskap dertill föranleda, på sätt här hitintills vanligen varit förhållandet och nu jemväl i ganska afsevärd mån är utsträckt till en af vaktmästarne, äfvensom icke heller att genom andra uppdrag och befattningar bereda sig särskilda inkomster i den mån sådant kan ega rum, utan åsidosättande af deras tjänsteåligganden; och lærer för öfrigt af redan, i fråga om Länsnotariens aflöning, anförde skäl, den för Landskanslisten behöfliga löneförhöjningen nu mera icke kunna antagas böra utgå af de sportler, som äro tillerkände Landssekreteraren för de göromål, som icke kunna medhinnas utan särskilda biträden, åt hvilka Staten någon aflöning icke består.

Med afseende å de förhållanden, som sålunda blifvit i underdånighet framstälde finner, för dess underdåniga del, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande de vid Länsstyrelsen anstälde tjenstemän till följd af i allmänhet betydligt ökade göromål, med undantag af skuldfordringsmålen, och i ännu högre grad stegrade lefnadskostnader nu vara i vida större behof af förhöjd aflöning, än förhållandet kunde vara då Kongl. Kollegierna afgåfvo deras ofvan åberopade yttrande i ämnet, samt, i olikhet mot hvad detsamma innehåller, aflöningen böra från staten utgå till lika belopp för Länsnotarier och Länsbokhållare, äfvensom Landskanslist och Landskontorist derutinnan ställas lika; och då det fullständiga förslag till reglering af Landstatens löner, till utarbetande hvaraf serskilde komiteerade äro af Eders Kongl. Maj:t i nåder förordnade, icke torde kunna blifva fulländadt till framläggande vid nästa Riksdag; men, på sätt ofvan är omförmäldt, medel till sådant belopp vid sista Riksdag blifvit anvisade för en provisionel aflöningsförhöjning åt landstatstjenstemännen vid Länsstyrelsernas kontorsafdelning, att aflöningen för Länsbokhållaren kan blifva 1,500 Rdr och för Landskontoristen 800 Rdr från och med nästa års början, så anser af sådan anledning, och i stöd af hvad här ofvan blifvit i underdånighet anfördt, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sig härmed böra i underdånighet anhålla, att Eders Kongl. Maj:t till nästa Riksdag måtte i nåder tackas göra framställning om anvisande af erforderliga medel för att från samma tid, som sådan förmån tillkommer Landskontorets tjenstemän, förhöja aflöningen för Länsnotarie från 750 rdr till 1,500 Rdr, utgörande för 24 sådana befattningar..... 18,000 Rdr, och för Landskanslist från 500 Rdr till 800 Rdr, eller för 24st. 7,200 »

tillsammans 25,200 Rdr,

att årligen utgå intill dess definitiv lönereglering för landstaten kan blifva fastställd, eller nu i underdånighet anmälde förhållanden kunna föranleda till annan löneförhöjning derförinnan åt de vid Länsstyrelsernes kansli- och kontorsafdelning anstälde tjenstemän.

Med djupaste undergifvenhet, trohet och nit framhärdar

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåte

S. DE MARÉ.

B.

1. Stormäktigste Allernädigste Konung!

Genom Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Civil-Departementet anbefalld att, derest de på sednare tider högt uppdrifne lefnadsmkostnaderne syntes påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevillkor, intilldess slutlig lönereglering för landsstaten kunde blifva uppgjord, till Eders Kongl. Maj:ts inkomma med underdånigt förslag i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen som ock tiden för dess inträdande, får till underdånig åtlydnad häraf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst anföra följande:

Ehuruval hufvudsakligen i betraktande af de goda inkomster, Landssekreteraren haft under åren 1866—1870, någon *direkt* löneförbättring för denna tjänsteman anses icke böra ifrågasättas, likväl och som hans inkomster till den grad förminskats, att enligt bilagd uppgift desamma, inberäknad den med 3,000 Rdr utgående lönen, år 1872 lemnat en behållning af endast 4,748 Rdr 20 öre, sedan omkostnaderna i och för tjänsten blifvit betäckta, och anledning ej är för handen, att intraderne innevarande år blifva i någon mån större, vid hvilket förhållande det lärer lätteligen inses, att under oförändrade eller försämrade förhållanden de obetydliga sportelinkomsterne icke sätta Landssekreteraren i tillfälle att af dem såsom hittills dela med sig åt Länsnotarien eller lemna Landskanslisten det tillskott till dennes lön, hvilket för hans utkomst oundgängligen erfordras, helst Landssekreteraren i allt fall har att aflöna minst två andra biträden och bekosta skrifmaterialier; alltså finner Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sig ega välgrundadt skäl för underdånig hemställan, att Länsnotarien och Landskanslisten måtte förseas med sådan aflöning, att Landssekreteraren må kunna undgå att dertill bidraga.

Olika under olika år har Landssekreteraren till Länsnotarien afstått från 500 till 800 Rdr; och för närvarande utgår dennes sportelandel med 600 Rdr. Landskanslisten åter har under nuvarande Landssekreterarens hela tjänstetid af honom uppburit ett årligt lönatillskott af 300 Rdr. Den förres lön på stat utgör 750, den sednares 500 Rdr.

Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande är väl af den åsigt, att Länsnotarien, hvilken har samma tjänsteställning som Länsbokhållaren, äfven borde åtnjuta enahanda lönebelopp som denne, men då dessa tjänstemäns löner på stat hittills varit olika, samt nu ifrågavarande förslag afser allenast en öfvergångsperiod, vill dock Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, för att framställa det mest billiga anspråk, med afseende å denne tjänstemans löneförbättring

för närvarande inskränka sin underdåniga begäran till ett belopp, hvilket något understiger hvad som för Länsbokhållaren föreslås, hvaremot och då Landskanslisten är så godt som uteslutande upptagen af den här i synnerlig omfattning förekommande och saunolikt mera än i de flesta andra län betungande korrespondensen, samt han följaktligen har föga eller intet tillfälle att befatta sig med kommissioner, största skäl synes Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vara för handen att för honom underdånigst förorda samma lönebelopp som för Landskontoristen.

På grund af det nu anförda får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst föreslå, att lönerne åt Länsnotarien och Landskanslisten ad interim må förhöjas till 1,800 Rdr för den förre och till 1,000 Rdr för den sednare.

Med återopande af sitt den 1 sistlidne Augusti afgifna underdåniga utlåtande i fråga om fördelning af det utaf sista Riksdagen anvisade extra anslag för provisoriskt höjande af aflöningarna för Länsbokhållare, Landskontorister och Länsmän föreslår i underdånighet Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vidare Länsbokhållarens lön till 2,000 Rdr och Landskontoristens till 1,000 Rdr.

Hvad dernäst beträffar Kronofogdar och Häradsskrifvare, så vågar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande såsom ett skäligt dyrtidstillägg till dessas löner underdånigst föreslå, för Kronofogdarne 20 procent af lönen efter normalstat, 2,800 Rdr, och för Häradsskrifvarne 25 procent af lönen efter normalstat, 2,300 Rdr, eller för de förre 560 Rdr och för de sednare 575 Rdr.

Äfven för Expeditions-kronofogden i Färentuna härad synes ett dyrtidstillägg af 25 procent af den i stat till 1,000 Rdr beräknade lönen böra i underdånighet förordas.

Slutligen och hvad angår Länsmännen, så finner sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, under förutsättning, att de i nyssnämnda underdåniga utlåtande omförmälda ersättningar för mistade bötesandelar få af vederbörande under ifrågavarande öfvergångsperiod fortfarande åtnjutas, underdånigst hemställa om ett dyrtidstillägg till deras löner, beräknadt till 300 Rdr för dem, som hafva boställe, och till 450 Rdr för de tre, som en sådan förmån icke åtnjuta; hållande Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande före, att de sednare i allt fall äro svagare aflönade än Länsmän med boställe i allmänhet.

Då, äfven om önskligt och behöfligt vore, att nu föreslagna lönetillökning komme vederbörande till godo redan för innevarande år, sådant i allt fall ej lär läta sig göra, återstår blott för Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att underdånigst frambålla angelägenheten deraf, att densamma, sådan den kan blifva fastställd, må få taga sin början med nästa år, för hvilken händelse naturligtvis uti lönetillökningsbeloppen för

Länsbokhållaren, Landskontoristen och Länsmännen böra ingå de andelar i det vid sista Riksdagen beviljade extra anslag, hvilka må komma dessa tjenstemän till godo.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framlärdar

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåtare

W. STRÅLE.

Sten Drakenberg.

I. Törneblad.

Stockholm i Landskontoret den 27 Oktober 1873.

2. Underdånigt Memorial.

Då i anledning af Herr Statsrådets och Chefens för Kongl. Civil-Departementet cirkulärskrifvelse af den 2 sistlidne September i fråga om provisorisk förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor intill dess slutlig lönereglering för landsstaten kan komma till stånd, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu går att afgifva underdånigt förslag i ämnet i hvad Upsala län angår, vill Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande söka inskränka de anspråk, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anser sig pliktig att inför Eders Kongl. Maj:t i underdånighet framlägga, till det minsta omfång, som i Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes tanke står tillsammans med billigt afseende å nuvarande förhöjda lefnadskostnader och de kraf, som på tjensternas innehafvare ställas, på samma gång Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skall taga hänsyn såväl till de mera tillfälliga orsaker, som kunna anses hafva föranlett minskning i vissa af tjenstemännens extra inkomster, som ock till den förmåga att lättare bära en öfvergående förknappning i lönevilkor, som kan ega sin grund i tidigare rikligare inkomster.

Af sist antydda skäl anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sig icke i vidsträcktare mån böra nu framhålla behovet af löneförhöjning för Landssekreterare och Landskamrerare, än att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande

i underdånighet påpekar vigten af, att desse embetsmäns underordnade vid expeditionen förses med så tillräcklig aflöning att bidrag till löneförbättring för dem från deras bemälda förmän icke vidare behöfva ifrågakomma, och detta så mycket heldre som såväl Landssekreteraren fortfarande af sina extra inkomster skulle bestrida kostnaden för den utskrifning af kansliets expeditioner, som icke kan af Landskanslisten medhinnas, utan måste fullgöras af två till tre extra kanslister, till hvilkas godtgörande anslag i stat icke finnes upptagne, som ock Landskamreraren skulle såsom hittills bereda det biträde af extra tjänstemän, som vissa tider af året är behöfligt för utförande af sådana mera vidlyftiga göromål, som icke af de ordinarie tjänstemännen kunna utan men för den dagliga expeditionen medhinnas.

Annan förändrad bestämmelse om förbemälda embetsmäns lönevillkor vill Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sålunda icke ifrågasätta än att all beräkning af bidrag från dem till annan tjänstemans aflöning för framtiden kommer att upphöra, samt att särskildt Landssekreteraren befrias från vidare utgifvande af de tillskott, som härstädes från honom utgår med 360 Rdr till Länsnotarien och med 800 Rdr till Landskanslisten.

Likaledes anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande Landtränsmästarens aflöning, i betraktande af den något ökade inkomst en förhöjd bränvinsbränning åt honom bereder, kunna för närvarande bibehållas sådan den nu är i staten upptagen eller till 3,000 Rdr, ehuru väl vid en framtida definitiv löne-reglering förhöjning torde för honom med skäl kunna fordras.

Deremot tarfvas oafvisligen löneförbättring för landsstatens samtliga lägre tjänstemän, såvida fullt dugliga personer fortfarande skola kunna för dessa tjänster påräknas och Staten icke skall äfventyra att tjänstemännen nödgas bereda sig sin utkomst på bekostnad af sina tjänsteäligganden.

Hvad dervid först angår de vid Länsstyrelsens expedition i residensstaden anställda tjänstemän, så har uti Eders Kongl. Maj:ts Nådiga proposition till senast församlade Riksdag en förhöjning, som ansetts »icke öfverskrida gränserna för den strängaste billighet,» blifvit af Eders Kongl. Maj:t i Näder föreslagen uti aflöningen för Länsbokhållaren med 1,000 Rdr och för Landskontoristen med 500 Rdr. De af Eders Kongl. Maj:t för den Nådiga Propositionen gifna skäl och de sedan tiden för Propositionens afgifvande än ytterligare stegrade lefnadskostnader lemna, i Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes tanke, fullt fog för att fortfarande vidhålla måttet af den sålunda föreslagna aflöningen eller af 2,000 Rdr för den förre och 1,000 Rdr för den senare tjänstemannen såsom det minsta, som billigtvis numera bör kunna för dem ifrågasättas. Af skäl, som närmare blifvit utvecklade uti Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes underdåniga utlåtande af den 23 sistlidne Oktober i fråga om provisorisk förhöjning jemväl af Länsnotariens och Landskanslistens lönevillkor och hvilket utlåtande

Eders

Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillåter sig att uti förevarande hänseende i underdånighet åberopa, håller Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande före, att sistbemälda tjenstemän icke böra uti aflöning eftersättas sina tjenstekamrater å kontorssidan, synnerligast som något tillskott i deras löner af Landssekreterarens inkomster icke, på sätt ofvan blifvit berördt, vidare torde böra tagas i beräkning. Enligt hvad Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uti åberopade underdåniga utlåtande genom utdrag af Länsstyrelsens arbetsredogörelser för de sista tio åren sökt ådagalägga, hafva i medeltal årligen å kansliet handlagts nära fem gånger så många mål och ärenden som å kontoret, hvarjemte, med frånräknande af skuldfordringsmålen, öfrige ärenden vid kansliet år 1872 ökats med mer än 45 procent mot antalet år 1863, under det samma förhöjning af kontorsgöromålen icke uppnår 25 procent. Äfven med fästadt afseende å de några vidlyftiga arbeten, som å Kontoret förekomma, torde sålunda förvisso kunna antagas att ifrågavarande kanslitjenstemän ingalunda äro mindre strängt sysselsatta af sina tjenester än Länsbokhållaren och Landskontoristen af sina; och då kompetensvilkoren äro i viss mån strängare för Länsnotarie än för Länsbokhållare och enahanda för Landskanslist och Landskontorist, samt lefnadskostnaderna och tillfällena till biförtjenster för hvar af de båda till grad hvarandra motsvarande tjenstemannakategorier å Kansliet och å Kontoret torde kunna anses lika, saknas, efter Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förmenande, giltigt skäl att bestämma aflöningen å de två särskilda afdelningarne af Länsstyrelsen olika för tjenester af samma grad. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslår derföre i underdånighet att lönerna åt Länsnotarien och Länsbokhållaren må provisoriskt förhöjas till 2,000 Rdr för dem hvardera och åt hvar af Landskanslisten och Landskontoristen till 1,000 Riksdaler.

Beträffande derefter länets fem Kronofogdar, af hvilka den i första nya fögderiet enligt Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 16 April 1870 åtnjuter ett årligt arvode af 1,091 Rdr i ersättning för det genom sammanslagningen af de gamla första och andra fögderierna till ett fögderi för honom ökade arbete, uppbära fyra Kronofogdar lön enligt normalstat med 2,800 Rdr, deraf 300 Rdr såsom hyresersättning, och den femte, som innehar boställe, hvars afkastning är uppskattad till 251 Rdr, lön med 2,500 Rdr. I betraktande af de icke obetydliga kostnader, som drabba desse tjenstemän för resor, derför ersättning af Statsverket icke utgår, deras behof af skrifvarebiträde, som de sjelfve måste aflöna, och den minskning i tillfällen till biförtjenster, som har sin grund i allmogens växande förmåga att sjelf sköta sina angelägenheter och den ökade tillgången på biträden inom andra samhällskategorier, torde ifrågavarande tjenstemäns nuvarande aflöning icke kunna anses i deras ställning förslå

för en familjs tarfliga bergning, hvadan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet hemställer om en förhöjning för dem af 25 procent af lönen eller för de fyra Kronofogdarne utan boställe 700 Rdr och för den femte, med boställe försedde, 625 Rdr, hvarigenom de förres aflöning skulle komma att uppgå till 3,500 Rdr och den senares till 3,125 Rdr.

Enahanda förhöjning med 25 procent af lönen efter normalstat vågar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslå jemväl för länets sex Häradsskrifvare. Af dessa åtnjuter den i gamla första fögderiet tjenstgörande enligt Eders Kongl. Maj:ts ofvan återopade Nådiga Bref af den 16 April 1870 den i stat uppförda lön med boställsränta och afkastning samt forsellön med tillhopa 1,813 Rdr om året, de i andra och tredje nya fögderierna lön enligt normalstat af 2,300 Rdr, deraf 300 Rdr i hyresersättning och de öfrige *tre*, som ega boställen, med afkastning uppskattad till respektive 300 Rdr, 251 Rdr och 373 Rdr, löner efter normalstat till belopp af 2,000 Rdr. Häradsskrifvarnes under senare åren ansenligt ökade göromål och deras i förhållande till nuvarande penningevärde synnerligen små löner synas Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande utgöra giltiga skäl för den ifrågasatta löneförhöjningen, som skulle utgå med 453 Rdr 25 öre till Häradsskrifvaren i gamla första fögderiet, med 575 Rdr till hvar af de öfrige två Häradsskrifvarne, som sakna boställe, och med 500 Rdr till hvardera af de tre återstående häradsskrifvarne, åt hvilka boställen äro på stat anslagna.

Vidkommande slutligen länets 19 Länsmän, hvilkas lön enligt nu gällande provisoriska normalstat utgör 700 Rdr för de sexton som hafva boställen, och 850 Rdr för de tre, som icke åtnjuta sådan förmån, hvarförutom ersättning för frångångne bötesandelar utgår till 6 Länsmän med respektive 94 Rdr, 11 Rdr, 56 Rdr, 21 Rdr, 46 Rdr och 7 Rdr, hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet, huruvida icke en förhöjning i desses aflöning med 50 procent af normallönen måste anses oundgängligen nödig såvida icke tjensternas innehafvare skola tvingas att annorstädes söka sig sin bergning. Redan nu har svårighet för Länsstyrelsen uppstått att till vikariat för lediga Länsmanstjenster kunna erhålla fullt dugliga personer, och skulle nu den förhoppning som hyses på en skälig förbättring af Länsmansaflöningen icke uppfyllas, torde icke blott substituter för Länsmanstjensterna komma att saknas, utan jemväl mången ordinarie Länsman af omsorg för sin och sin familjs tarfliga utkomst nödgas afgå från en tjenst, som icke tillstädar honom de för hans lifsuppehälle nödiga villkor. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslår sålunda i underdånighet att, med bibehållande tillsvidare af ofvanberörde få, mindre betydliga bötesersättningar, en provisorisk lönetillökning måtte Länsmännen beviljas med 350 Rdr för sådana, som ega boställen, och med 425 Rdr för dem, som icke hafva boställen sig anslagna.

Då Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, vid afgifvandet här ofvan af sina underdåniga förslag om löneförhöjningar åt visse af landsstatstjenstemännen, förutsatt att dessa förbättringar skulle utgå såsom provisoriska lönetillskott, återstår för Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke annat än att i underdånighet yttra sig jemväl om tiden för löneförbättringens inträdande.

I afseende härå måste Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande lifligt framhålla vigten deraf att löneförhöjningen, sådan den kan varda bestämd, må få börja så tidigt möjligen ske kan, och såhunda tillämpas åtminstone från början af nästkommande år 1874, dervid afdrag för nämnda år å lönetillskotten för Länsbokhållare, Landskontorist och Länsmän böra ske för de andelar i det vid senaste Riksdag till förbättring af dessa tjenstemäns lönevilkor beviljade extra anslag, som kunna dessa tjenstemän tillgodokomma.

Landskansliet i Upsala den 26 November 1873.

A. HAMILTON.

P. H. Löfqvist.

3. Underdånigt Memorial.

Då, i anseende till de under sednast förflutna åren högt uppdrifna lefnadskostnader, hvaruti för närmaste framtiden någon minskning ej synes vara att förvänta, det icke vidare blifver möjligt för landsstatens tjenstemän att med de åt dem nu anslagna löneinkomster bereda sig och sina familjer en anständig bergning, samt fortvaron af det betryck, som desse tjenstemän såmedelst iråkat, synes Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke billigtvis böra göras beroende af utgången af den under behandling varande frågan om en allmän reglering af landsstatens löner och tjensteverksamhet; så föranledes af dessa omständigheter och med hänsyn tillika till Herr Stats-Rådets och Chefens för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement skrifvelse i ämnet af den 2 sistlidne September, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande härmed i underdånighet utbedja sig Eders Kongl. Maj:ts Nådiga uppmärksamhet för afhjelpande af de ekonomiska svårigheter, hvarmed bemälda tjenstemän kämpa, samt för sådant ändamål anhålla. det Eders Kongl. Maj:t i Näder täcktes till nästkommande riksdag aflåta proposition om anslag till provisorisk förbättring af landsstatstjenstemännens löner.

Vidkommande härvid beloppen af de löneförhöjningar, som sålunda äro af nöden och hvilka, enligt Länsstyrelsens mening, böra bestämmas så höga, att tjenstemännen derigenom frigöras från den nödvändighet, hvartill flertalet af dem hittills varit hänvisadt, att söka genom enskilda uppdrag och befattningar bereda sig den tillökning uti inkomster, som af den inträffade höga prisstegringen på alla lefnadsförnödenheter oafvisligen påfordrats men ej annorledes kunnat vinnas, anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som efter tagen kännedom af det utaf Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium och Statskontor i underdånig skrifvelse den 10 November 1865 gemensamt afgifna förslag å lönereglering åt landsstaten, funnit för sin del de deruti ifrågställda lönebeloppen icke under nuvarande förhållanden tillräckliga för att tillförsäkra omförmälda tjenstemän en oberoende ekonomisk ställning, sig i underdånighet böra hemställa att

Landsskreterarens löneinkomster, hvilka under år 1872 utgjort i jemt tal 4,470 Rdr och under innevarande år antagligen icke uppnå denna summa samt sålunda med vid pass 2,200 Rdr om året understigit det årliga medelbeloppet, 6,600 Rdr, af hans löneförmåner under de sednaste tio åren, måtte förhöjas med 1,600 Rdr, hvarigenom denne tjenstemans lön ändock icke kommer att motsvara hvad densamma tillföre varit, och hvartill den, med afseende å vigten och mångfalden af hans tjensteåligganden, synes Länsstyrelsen vid blifvande lönereglering böra bestämmas;

Landskamererarens lön, som är upptagen i stat till 4,000 Rdr, men under sednast förflutna 10 åren utgjort i medeltal vid pass 5,100 Rdr, måtte förhöjas med 900 Rdr;

Landtränmästarens lön, uppgående enligt stat till 3,000 Rdr men under de sista tio åren i medtal till 3,430 Rdr, måtte förhöjas med Rdr 500;

Länsbokhållarens lön, nu utgörande 1,000 Rdr, måtte förökas med 100 procent eller 1,000 Rdr;

Länsnotarien, hvilken innehar lika tjensteställning med länsbokhållaren och icke kan påräkna några sportelinkomster, måtte få sin nuvarande lön 750 Rdr förhöjd till enahanda belopp som länsbokhållaren och sålunda med..... 1,250 Rdr;

Landskanslistens lön 500 Rdr, som nu understiger såväl de hos Länsstyrelsen anställde vaktmästares som ock vaktkonstaplarnes vid länsfängelset löneinkomster, måtte förhöjas med 100 procent eller 500 Rdr;

Landskontoristens lön, i staten äfvenledes upptagen till 500 Rdr, måtte vinna tillökning af 100 procent eller 500 Rdr; hvarje Kronofogdes lön, i staten upptagen till 2,500 Rdr, måtte förhöjas med 25 procent eller 625 Rdr;

hvarje Häradsskrifvares lön, enligt staten uppgående till 2,000 Rdr, måtte förhöjas med 30 procent eller 600 Rdr; samt att tio af de här i länet anställde länsmännen, hvilkas löner äro i staten upptagne till 700 Rdr åt hvardera, måtte erhålla löneförhöjning med 50 procent eller..... 350 Rdr till hvar och en, äfvensom en af desse, hvilken icke innehar boställe, måtte dessutom beredas ökad hyresersättning med 50 Rdr; hvaremot återstående två länsmän, som äro i besittning af boställen, de der hvart och ett afkasta årligen fullt så mycket, som motsvarar den nu förordade ökade aflöningen åt länsman, icke för närvarande äro i behof af lönetillökning.

Då det hittills ålegats landssekreteraren och landskamereraren att bekosta ej mindre renskrifning, än äfven lyshållning och renhållning af embetslokalerne jemte skrif- och förseglingsmaterialier m. m., men en dylik skyldighet, hvilken för hvardera af dessa tjenstemän medfört årliga utgifter af 600 Rdr och derutöfver, synes Länsstyrelsen desto heldre böra upphöra, som de nu för landssekreterarne och landskamererarne ifrågakända lönevilkor icke lemna tillgång för dylika kostnaders bestridande, hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst, att för detta ändamål ett serskildt anslag af minst 1,000 Rdr måtte anvisas till lika fördelning emellan sagde tjenstemän; Och torde härförutom de kronofogdar och häradsskrifvare nu tillkommande extra inkomster få bibehållas, till betäckande af deras rese- och expenskostnader.

Beträffande slutligen tiden för de föreslagna löneförbättringarnes inträdande anhåller Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, att desamma måtte få beräknas från och med 1874 års början, dervid dock i lönetilläggen åt länsbokhållaren, landskontorist och länsmän för sistberörde år torde böra inberäknas de särskilda anslagsbelopp, som enligt innevarande års riksdagsbeslut, låra komma dem till del.

Nyköping i Landskansliet den 29 November 1873.

G. LAGERBJELKE.

Gustaf Nordeman.

4. Underdånigste Memorial.

Med anledning af Herr Stats-Rådets och Chefens för Kongl. Civil-Departementet skrifvelse den 2 förlidne September, i fråga om en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, påkallad

af de på senare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna, får underdånigst Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, beträffande landsstatstjenstemännen inom Östergötlands län, anföra:

För Landssekreteraren, Landskamereraren och Landträntmästaren anser sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, under nu varande förhållande och med afseende å dem tillkommande expeditionslösen och provisioner, icke böra ifrågasätta någon vidare löneförbättring, än att Landssekreteraren, i anseende till den högst betydliga minskning, som för närvarande eger rum uti hans tillförene påräkneliga inkomst af expeditionslösen, *må befrias från skyldigheten att bidraga till Länsnotariens aflönande.*

Hvad deremot angår landsstatens öfriga tjenstemän, så finner Eders Kongl. Maj:ts Befallninghafvande sig pliktig i underdånighet vitsorda, att deras lönevilkor äro otillräckliga för lefnadsbehofven och de med tjenstgöringen förenade omkostnader, hvarigenom möjligheten att fullgöra såsom sig bör, hvad dem i tjensten åligger, försvåras; Och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hemställer fördenskull underdånigst, att en kontant, provisorisk lönetillökning utöfver de belopp, som länets stat för innevarande år upptager, måtte i Näder beredas följande tjenstemän, nämligen:

Länsnotarien	1,250 Rdr
Landskanslisten.....	500 »
Länsbokhållaren	1,000 »
Landskontoristen	500 »
8 Kronofogdar, 500 Rdr hvardera	4,000 »
8 Häradsskrifvare, hvilka visserligen på stat hafva mindre aflöning än Kronofogdarne, men just derföre och i anseende till deras göromåls mängd och beskaffenhet, hvarigenom de förhindras från extra förtjenster, äro i behof af lika stor löneförbättring som Kronofogdarne, 500 Rdr hvardera	4,000 »
9 svagast aflönade Länsmän, nämligen:	
I Kinda härads norra distrikt,	
Ydre härads norra distrikt,	
Ydre härads södra distrikt,	
Bobergs härad,	
Hammarkinds härads östra del,	
Skärkinds härad,	
Hellestads tingslag,	
Aska härads norra distrikt och	
Motala Polisdistrikt,	
400 Rdr hvardera	3,600 »

Transport 14,850 Rdr

	Transport 14,850 Rdr
Öfrige af staten aflönade Länsmän i länet, till antalet 19, 300 Rdr	
hvardera	5,700 »
	tillsammans Rdr 20,550 rmt.

Önskligt och i högsta måtto behöfligt vore, om löneförbättringarne redan från och med år 1874 kunde komma vederbörande till del.

Linköpings Slott i Landskontoret den 15 November 1873.

ROBERT DE LA GARDIE.

Gustaf Norden.

5. Underdånigt Memorial.

Med fästadt afseende derå, att de för tjenstemännen vid Landsstaten enligt gällande stat utgående löner och dem i öfrigt af tjensterne tillfallande inkomster ingalunda äro tillräcklige för att, vid nu stegrade pris på alla slag af lefnadsförnödenheter, bereda dem en tarflig, mot deras samhällsställning och ansvarsfulla åligganden svarande utkomst, samt med föranledande jemväl af det från Chefen för Kongl. Civil-Departementet, på Nådig befallning, till Kongl. Maj:t Befallningshafvande aflåtna meddelande derom, att förslag till slutlig lönereglering för Landsstaten icke torde komma att af Eders Kongl. Maj:t till den snart sammanträdande Riksdagen framställas, men att, derest de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderne funnes påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring af landsstatstjenstemännens lönevilkor, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hade att med underdånigt förslag härom inkomma, får Kongl. Maj:ts Befallningshafvande härmed underställa Eders Kongl. Maj:ts Nådiga bepröfvande förslag till de löneförbättringar för ifrågasvarande tjenstemän, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anser vara af behovet oundgängligen påkallade och böra provisoriskt anvisas, intill dess frågan om Landsstatens lönereglering vid en kommande riksdag kan varda slutligen behandlad; Och som nu endast är afsedt att åt tjenstemännen bereda en af omständigheterna betingad provisorisk lönetillökning, men icke att åstadkomma en definitif reglering af deras aflöning, har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansett häraf följa, att frågan om

en mer eller mindre väsendtlig förändring af de hufvudgrunder, på hvilka den nu gällande regleringen hvilar, icke vid detta tillfälle bordt göras till föremål för Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes yttrande.

Beträffande således först *Landssekreteraren*, hvars aflöning, med inberäkning af 19 Rdr ersättning för forsellön, är i staten upptagen till 2,000 Rdr, så har visserligen vid föregående tillfällen, då löneförbättring för Landsstaten mera allmänt ifrågakommit, den åsigt gjort sig gällande, att Landssekreterarne, i anseende till betydligheten af de dem tillfallande sportler, icke vore i behof af annan löneförbättring, än den, som bereddes derigenom att ökade löneanslag anvisades åt Länsnotarierna och Landskanslisterna, i öfverensstämmelse med hvilken åsigt också vid löneförbättringen år 1858 af Eders Kongl. Maj:t för ifrågavarande tjänstemän endast äskades ett anslag af tillhopa 2,671 Rdr, för att i några län, der lönevillkoren veterligen voro svagare, i någon mån höja lönerna, af hvilket anslag 434 Rdr tilldelades Landssekreteraren här i länet; men då Landssekreterarens inkomst af expeditiönslösen är till beloppet väsendtligen beroende af lagsökningsmålen, samt antalet af dessa mål på sednaste åren så förminskats, att de extra inkomsterne vid tjänsten, hvilka, efter afdrag af de utgifter, som för göromålens gång måst af Landssekreteraren bestridas, år 1869 utgjorde 8,806 Rdr 41 öre och år 1870 6,679 Rdr 56 öre, de båda följande åren icke utgjort mera än 1,829 Rdr 72 öre under år 1871 och 1,571 Rdr 52 öre under år 1872, hvilket sednare belopp detta år knappast kan påräknas, torde likväl, äfven med fästadt afseende derå, att extra inkomsterne under den föregående tiden lemnat en betydligare behållning, billigheten kräfva att, då förhållandet nu är motsatt, samt någon återgång i detta förhållande, hvilket för öfrigt från det allmännas synpunkt icke vore att önska, ingalunda synes förestående, jemväl bemälde tjänstemän komma i åtnjutande af någon förhöjning i sjelfva lönen, hvilken förhöjning Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anser lämpligen böra bestämmas till 1,000 Rdr, hellst minst en extra, ständigt biträdande Landskanslist måste af Landssekreteraren aflönas.

För *Landskamreraren*, hvars aflöning, med inberäkning af 24 Rdr ersättning för forsellön och 882 Rdr extra inkomster, utom expeditiönslösen, är i staten bestämd till 4,000 Rdr, till hvilket belopp lönen år 1858 höjdes från 3,060 Rdr, anser Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sig, då väl göromålen å Landskontoret högst väsendtligen ökats till följd af flera under den sedermera förflutna tiden utfärdade nya författningar, så att ständiga biträden måste för göromålens behöriga uppehållande af

Lands-

Landskamreraren bekostas, men någon motsvarande tillökning i inkomster icke blifvit beredd, böra i underdånighet tillstyrka en löneförhöjning af likaledes 1,000 Rdr.

Hvad derefter angår *Räntmästaren*, hvars aflöning är i staten upptagen till 3,000 Rdr, deraf 1,012 Rdr beräknas såsom inflytande af extra inkomster, så har visserligen, enligt hvad redan till Kongl. Civil-Departementet insände uppgifter utvisa, total-inkomsten af tjensten under åren 1863—1872 i medeltal för Räntmästaren uppgått till 3,730 Rdr; men då äfven denna löneinkomst icke kan under närvarande förhållanden anses tillräcklig, samt densamma jemväl till beloppet understiger hvad Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Kollegium och Stats-Kontor, i deras redan för åtta år sedan afgifna underdåniga förslag till definitiv löne-reglering för landsstatens tjenstemän, ansågo böra såsom lön för Räntmästaren här i länet bestämmas, eller 3,800 Rdr, — ett aflöningsbelopp, som Kongl. Maj:t Befallningshafvande i sitt öfver samma förslag meddelade underdåniga yttrande förklarat sig af anförda skäl anse vara för lågt — får Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet hemställa, att en tillökning af 700 Riksdaler måtte för Räntmästaren föreslås.

Vidkommande *Länsbokhållaren* och *Landskontoristen*, hvilka tjenstemäns arbetstid är så upptagen, att någon ledighet till förvärfvande af inkomster utom tjensten icke för dem är öfrig, hemställer Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med sitt redan vid detta års Riksdag framställda Nådiga förslag, täcktes såsom lönetillökning för år 1875 äska 1,000 Rdr för den förre och 500 Rdr för den sednare.

I afseende på *Länsnotarien* och *Landskanslisten*, af hvilka den förres lönevillkor, enligt hvad Kongl. Brevet den 31 Januari 1856 innefattar, ansetts böra motsvara hvad Länsbokhållaren i aflöning åtnjuter, åberopar Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sitt den 6 innevarande månad afgifna underdåniga yttrande i anledning af Läns-Styrelsens i Stora Kopparbergs län gjorda underdåniga framställning om förbättring af desse tjenstemäns aflöning.

Beträffande *Kronofogdarne* och *Häradsskrifvarne*, hvilka tjenstemän, enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i underdåniga utlåtandet af den 24 Juli 1866 uttalade åsigt, synas böra i afseende på aflöningen vara likställda, men för hvilka olika lönebelopp hittills varit anslagne, deruti förändring desto mindre nu lär böra ifrågasättas, som Häradsskrifvare-befattningarne antagligen komma att indragas, föreslår Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet, att enahanda belopp, som vid löne-regleringen år 1858 i allmänhet beviljades till förbättring af Kronofog-

darnes löner, eller 700 Rdr, nu måtte varda i nåder äskadt för en hvar af ofvannämnde tjenstemän, så att aflöningen må komma att utgöra för Kronofogdarne 3,200 Rdr och för Häradsskrifvarne 2,700 Rdr.

Hvad slutligen angår *Länsmännen*, i afseende å hvilka Eders Kongl. Maj:t redan uti Sin till innevarande års Riksdag aflåtna Nådiga Proposition om statsverkets tillstånd och behof förklarat sig anse en löneförbättring vara af billighet och rättvisa högligen påkallad, samt förty härtill äskat nödiga medel, vågar Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, då förhållandena under den sedermera förflutna tiden icke förringat behofvet af en sådan förbättring, i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes till den nästa år sammanträdande Riksdagen förnya Sin Nådiga framställning om anvisande af de för detta ändamål erforderliga medel.

Enär Riksdagen, vid pröfning af åtskilliga under detta års sammanträde till behandling förekomna frågor om löneförbättring, funnit sig med hänsigt jemväl till »lefnadskostnadernas betydliga stegring» manad att sådan bevilja, lärer den nästa år sammanträdande Riksdagen icke kunna undgå att erkänna billigheten deraf, att de löneförhöjningar, hvilka efter derom af Eders Kongl. Maj:t framställda förslag kunna varda af Riksdagen beviljade, redan från 1874 års början komma vederbörande löntagare till godo; och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vågar på grund häraf i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t, i sammanhang med löneförbättringsanslagen, äfven må äska Riksdagens bifall dertill, att för ändamålet erforderliga medel, der sådana icke redan blifvit för nästa år ställda till Eders Kongl. Maj:ts Nådiga disposition, varda anvisade att utgå med beräkning från samma års början.

Jönköping i Landskansliet den 20 November 1873.

C. EKSTRÖM.

Carl Landegren.

C. W. Carlson.

6. Underdånigt Memorial.

Under den långa tid af mer än ett halft århundrade, som frågan om definitiv lönereglering för landtstaten varit under behandling, hafva gång efter annan till Eders Kongl. Maj:t afgifvits underdåniga framställningar om Landtstatstjenstemännens djupt kända behof att genom en

mot omfånget, vidden och ansvaret af deras tjenstebefattningar svarande löneförbättring vinna trygghet för sin framtida bergning; och, ehuru enligt Eders Kongl. Maj:ts Nådiga förordnande särskilde kommitterade för närvarande äro sysselsatte med utarbetande af underdänigt förslag i afseende å slutlig lönereglering för landtstaten, har jag dock, enär, äfven om detta förslag vunne Eders Kongl. Maj:ts och Riksdagens bifall, det samma med hänseende till den stora förändring med fögderitjensterne, som i sammanhang dermed ifrågasatts, antagligen ej kan blifva förr än efter många års förlopp tillämpadt, hvaremedlertid denna talrika tjenstemannaklass skulle vara hänvisad till sin nuvarande knappa aflöning, som redan långt före detta erkänts vara otillräcklig, ansett mig icke kunna undgå att hos Eders Kongl. Maj:t underdänigst anmäla det oundgängliga behovet af provisorisk förbättring i samtliga desse tjenstemäns lönevilkor. Den vanlottade ställning, hvari landtstaten i aflöningshänseende sig befinner, har sin förklaring *dels* i den mer än oriktiga åsigt, som, tyvärr, vid tillförene skedde löneregleringar både uttryckligen uttalats och gjort sig gällande, att tjensternas stora antal och betydenheten af de summor, som i följd deraf för hvarje förbättring af lönerne erfordrades, skulle nödvändigtvis mana till en inskränkning i anspråken, som eljest icke skulle ifrågakommit och som ej heller tillämpats i afseende å andra tjenstemän, hvilka med dem äro närmast jämförlige eller till och med hafva betydligt mindre ansträngande, maktpåliggande och ansvarsfulla sysslor; *dels deri*, att, oaktadt tjenstegöromålen under senaste århundradet mångdubblats, de af staten aflönade landtstatstjenstemännens antal förblifvit nästan detsamma, och att de, sålunda nödtvungne att i tjensten uträtta vida mer än hvad som af dem sjelfve äfven med öfveranstängd arbetsförmåga kunnat medhinnas, sett sig icke kunna undgå att hålla sig ett eller flere enskilda biträden; *dels deri*, att en stor del af Kronofogdarnes, Häradsskrifvarnes och Länsmännens tjenstegöromål äro af beskaffenhet, att de måste verkställas aflägs från deras hemvist, derigenom orsakande dem betydliga utgifter för resor samt herberge och underhåll än å det ena och än å det andra stället; *dels ock deri*, att det fordnar förhållandet, att landtstatstjenstemännen å landet nästan uteslutande ombesörjde bouppteckningar, auktioner, konkurs- och andra bo-utredningar, rättegångar m. m., likasom Landskanslisten och Landskontoristen hade nästan alla enskilda parterers uppdrag att inlemna och uttaga handlingar och expeditioner vid den embetsafdelning, der de hade sin anställning, numera ingalunda, åtminstone inom Kronobergs län, förefinnes, enär i följd af stigande folkbildning och en alltmera spridd sträfvan från alla samhällsklassers sida att på hvarjehanda sätt bereda sig biinkomster, be-

rörde förvärfskällor för de ifrågavarande landtstatstjenstemännen nästan helt och hållet utsinat; också har det redan visat sig, hurusom desse tjenstemän med undantag af en eller annan, som genom arf eller giftermål eller ock gynnsamma spekulationer i egendomshandel varit nog lycklig att komma i bättre förmögenhetsvilkor, framlefva sitt lif med oro och bekymmer för en tarflig tillständig bergning, hvilket ock vållat, att under det tillförene unga män täflade om att, äfven mot ringa eller ingen ersättning, söka anställning såsom skrifvare å kronofogde-, häradsskrifvare- och länsmans-kontoren, äfvensom å landskansliet och landskontoret, sådane numera ej äro att erhålla utan ganska dryga löneförmånnar; och ehuru de, som redan alltför länge tjenstgjort vid landtstaten för att kunna ombyta lefnadsyrke, väl nödgas dermed fortsätta, synes det dock vara oundvikligt, att, om nuvarande förhållanden ej snarligen förändras till ett länge emotsedt bättre, landtstatstjensterne skola för framtiden ej kunna i allmänhet besättas med andra personer än sådane, som, antingen å hufvudets eller karakterens vägnar underhållige, sett sig stängde från undfående af anställning i mera aktade och aflönade befatningar vare sig i statens eller enskildes tjenst. Beträffande öfrige icke förut särskildt omförmälde embets- och tjenstemän vid landtstaten, är förhållandet nästan hufvudsakligen detsamma. Visserligen torde Länsbokhållare och Landskontorist, i följd af derom vid sistlidne Riksdag fattadt beslut, erhålla en tillfällig mindre löneförbättring; men den kan dock för dem omöjligen blifva tillräcklig, helst de icke kunna erhålla något bidrag af Landskamreraren, som icke allenast, såvida göromålen å Landskontoret skola medhinnas, måste aflöna en städse behöflig extra Landskontorist samt bestrida de expenser vid Landskontoret, som ej af staten godtgöras, utan äfven för egen del är i behof af löneförbättring. Angående Länsnotarien och Landssekreteraren torde det tillåtas mig underdånigst erinra, att för behörigt skötande af de å Landskansliet förekommande mål och ärenden, som, under sistförflutna tio år i medeltal uppgått till 11,460 samt högst 15,197 och lägst 4,717, oundgängligen erfordrats, utom ordinarie Landskanslisten, Länsnotarien och Landssekreteraren, *två ständiga extra Landskanslister*, hvartill under de år, göromålen varit mera omfattande, kommit ytterligare biträde af *en extra Länsnotarie* samt *en å två extra Landskanslister* utom renskrifvare. Till aflöning af alla dessa tjenstemän har staten icke anvisat mera än 500 Rdr till ordinarie Landskanslisten, 750 Rdr till Länsnotarien och 1,432 Rdr till Landssekreteraren, förutom den sistnämnde tillkommande expeditionslösen i vissa mål och ärenden. Af denna expeditionslösen har Landssekreteraren under de senaste tio åren måst till aflöningar och sådane expenser, som

ej af staten ersättas, utgifva i medeltal 3,747 Rdr 90 öre samt högst 5,123 Rdr 36 öre och lägst 2,662 Rdr 7 öre, hvilken uppoffring, ehuru ej ovilkorligen föreskrifven, af Landssekreteraren beredvilligt vidkänts så länge inkomsterne dertill utan svårighet lemnat tillgång. Detta har dock icke varit fallet hvarken under sistlidet år, då samtliga inkomsterne uppgått till ett sammanräknadt belopp af 7,532 Rdr 57 öre, som efter afdrag af aflöningar och expenser ej lemnat större behållning än 4,870 Rdr 50 öre, eller under innevarande år, då inkomsterne ytterligare nedgått derhän, att de, enligt deröfver under förflutne tio månader förde specifika förteckningar, ej kunna komma att uppgå till mer än 1,432 Rdr i lön och högst 3,660 Rdr i sportler, eller tillsammans 5,092 Rdr, hvaraf således, efter afdrag af minst 2,660 Rdr till tjenstebiträdens aflöning och expenser, för Landssekreterarens och hans familjs bergning ej kan återstå mer än högst 2,432 Rdr, ett missförhållande, som under kommande år torde i så måtto förvärras, som inkomsterne antagligen komma att än vidare minskas, under det att utgifterna komma att ökas. Vid alla uppgjorda löneregleringar har dock varit beräknadt, att de anvisade sportelinkomsterne skulle jemte den obetydliga fasta lönen bereda full tillgång ej allenast till bestridande af alla för göromålsens behöriga expedition nödige utgifter, utan äfven till en aflöning, som satte Landssekreteraren i tillfälle att utan bekymmer för en anständig bergning kunna odeladt egna sin tid och verksamhet till fullgörandet af sina många både mångsidiga och ansträngande åligganden. Sådant är dock numera icke förhållandet, sedan Landssekreteraren icke allenast i följd af åtskillige efter senaste löneregleringen utfärdade förordningar och stadganden kommit i mistning af eljest städse påräkneliga inkomster till icke obetydligt belopp, utan äfven måste vidkännas en särdeles betydlig alltjemt fortfarande förminskning af sin hufvudsakligaste samt med jämförelsevis minsta besvär och kostnad intjenade löneförmån eller den af lösen i skuldfordringsärenden, hvilka tillförene nästan uteslutande anhängiggjorts hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och endast undantagsvis vid de då blott tre gånger om året inträffande häradstingen, men numera i följd af de genom Kongl. förordningen den 17 Maj 1872 föreskrifna tätare häradsrättssammanträden anhängiggöras vid dessa; och ehuru denna förändring i häradsrätternas sammanträden ej ännu kunnat tillämpas i länets alla domsagor, hafva dessa skuldfordringsärenden, som under de för Kronobergs läns innebyggare i ekonomiskt hänseende särdeles goda åren 1870, 1871 och 1872 i medeltal utgjort 2,320, under de senast förflutna tio månaderna af innevarande år utgjort endast 652, som motsvaras för

hela året 1873 af 782; hvaremot, såsom arbetsredogörelserne utvisa, de tidsödande och besvärliga ekonomimålen alltjämt äro särdeles talrika.

Dessa för samtliga landtstatstjenstemännen ogynnsamma förhållanden, å hvilka jag sett mig nödsakad att i underdånighet fästa Eders Kongl. Maj:ts Nådiga uppmärksamhet, äro numera de normala, och deraf är äfven uppenbart, att, då samtliga dessa tjenstemän med några få undantag äro i saknad af enskild förnögenhet, som de i nödfall kunna anlita, deras ställning måste vara ytterst bekymmersam med hänseende till den ytterligare stegring i all lefnadskostnad, som under senare åren inträdt, då födoämnen, kläder, ved, hyror och tjenstehjonslöner såväl i stad som på landsbygd stigit delvis med 100 procent och derutöfver samt i medeltal med minst 50 procent, jemte det skjutslegan, sedan beloppet af landtstatens aflöning senast bestämdes, nästan allmännt ökats med 50 procent, och aflöningen till ett dugligt biträde samt dettas förseende med husrum och fritt underhåll jemväl i öfrigt ej kan beräknas lägre än till 7 à 800 Rdr. En provisorisk löneförbättring såväl i allmänhet som särskildt med afseende å de under senaste åren högt uppdrifna lefnadskostnaderna är därför för landtstatstjenstemännen af yttersta behof och billighet påkallad.

Landssekreteraren och Landskamreraren åtnjuta för närvarande i årlig lön, ersättning för forsellön deri inberäknad, den förre 1,432 och den senare 3,283 Rdr. Att förstnämnda lön, sedan de med tjensten förenade extra inkomster under den senaste tiden så förminskats, att, såsom ofvan är visadt, Landssekreterarens behållna inkomst af lön och sportler för innevarande år icke kan beräknas uppgå till mer än 2,432 Rdr, ingalunda är tillräcklig för innehafvarens nödtorftiga beräkning, torde vara uppenbart; och äfven Landskamrerarens aflöning motsvarar icke under nu gällande höga pris på lefnadsförnödenheter af alla slag denne tjenstemans billiga anspråk. På grund häraf får jag föreslå, att sistberörda lön måtte höjas med 50 procent af hvad den för närvarande utgör, eller för jemnhetens skull med 1,717 Rdr till 5,000 Rdr samt att Landssekreterarens lön måtte provisoriskt bestämmas till enahanda belopp och sålunda ökas med 3,568 Rdr, under vilkor att såväl Landssekreteraren som Landskamreraren, emot det de, intilldess slutlig löne-reglering för landtstaten varder fastställd, fortfarande uppbära enahanda extra inkomster, af hvilka de för närvarande äro i åtnjutande, sjelfve bekosta de extra biträden, som vid Landskansliet och Landskontoret erfordras.

För Landtränsmästaren är uti nu gällande stat den kontanta lönen, forsellönersättning deri inberäknad, bestämd till 2,223 Rdr; och får jag underdånigst hemställa, att denna lön måtte provisoriskt förhöjas med

50 procent eller, för erhållande af jemn summa, till 3,350 Rdr, med rättighet för honom att fortfarande uppbära de extra inkomster, som blifvit honom tillförsäkrade.

Enligt hvad af Eders Kongl. Maj:ts till senaste Riksdag aflåtna nådiga proposition om statsverkets tillstånd och behof inhemtas, har Eders Kongl. Maj:t ansett provisorisk förhöjning af den hvarje Länsbokhållare tillkommande aflöning från 1,000 till 2,000 Rdr samt af hvarje Landskontorists aflöning från 500 till 1,000 Rdr vara af behofvet påkallad; och som, hvad angår Länsbokhållaren och Landskontoristen inom Kronobergs län, detta behof af förbättrade lönevilkor under den sedermera förflutna tiden snarare ökats än minskats, vågar jag hoppas, det Eders Kongl. Maj:t tackes hos nästsammanträdande Riksdag förnya sin i öfvermålda afseende gjorda nådiga framställning; hvarjemte och enär Länsnotariens och Landskanslistens nuvarande löner äro högst otillräcklige, och det numera icke skäligen kan begäras, att Landssekreteraren, sedan den honom tillkommande expeditionslösen blifvit i så betydlig mån inskränkt, skall af densamma till de underordnade kanslitjenstemännen afstå större eller mindre del, hvartill kommer, att Länsnotarien och Landskanslisten, såsom innehafvande lika tjenstegrad med Länsbokhållaren och Landskontoristen, äfven böra vara i åtnjutande af ungefärligen enahanda löneförmåner, helst Länsnotariens och Landskanslistens göromål icke äro mindre trägna än Länsbokhållarens och Landskontoristens, hemställer jag i underdånighet, det Eders Kongl. Maj:t tacktes af nästsammanträdande Riksdag äska erforderligt anslag för provisoriskt höjande af Länsnotariens lön från 750 till 2,000 Rdr samt af Landskanslistens aflöning från 500 till 1,000 Rdr.

Enligt nu gällande stat omvexla *Kronofogdarnes* kontanta löner, forsellönersättningen deri inberäknad, mellan högst 2,463 och lägst 2,426 samt utgöra i medeltal för hvarje 2,451 Rdr 20 öre, hvarjemte hvar och en af dem åtnjuter i hyresersättning 300 Rdr förutom extra inkomster, i staten beräknade för Kronofogden i *Konga* fögderi till 46 Rdr, för Kronofogden i *Uppvidinge* fögderi till 38 Rdr, för Kronofogden i *Kinnevalds* och *Norrvidinge* fögderi till 37 Rdr, för Kronofogden i *Allbo* fögderi till 49 Rdr och för Kronofogden i *Sunnerbo* fögderi till 74 Rdr; och får jag underdånigst föreslå, att för en hvar af dem den kontanta lönen samt hyresersättningen måtte provisoriskt ökas, den förra till 3,000 och den senare till 450 Rdr, äfvensom att derutöfver ett särskildt anslag af 1,000 Rdr till bekostande af resor och nödigt biträde i tjensten må åt hvar och en af dem anvisas, att tills vidare utgå.

För *Häradsskrifvarne* omvexla likaledes de kontanta lönerne emellan högst 1,732 och lägst 1,523 Rdr, forsellönersättningen deri inbegripen,

så att medeltalet af desamme utgör 1,647 Rdr 80 öre, hvarjemte hvar och en af dem åtnjuter årlig hyresersättning med 300 Rdr; varande de extra inkomsterne i staten uppförde för Häradsskrifvaren i Konga fögderi med 362 Rdr, för Häradsskrifvaren i Uppvidinge fögderi med 268 Rdr, för Häradsskrifvaren i Kinnevalds och Norrvidinge fögderi med 335 Rdr, för Häradsskrifvaren i Allbo fögderi med 313 Rdr och för Häradsskrifvaren i Sunnerbo fögderi med 477 Rdr. En tillökning uti den kontanta lönen med *50 procent å förenämnda medelbelopp* eller för jeinhetens skull 825 Rdr anser jag vara för en hvar af desse tjenetemen väl behöflig; hvarjemte jag i underdånighet hemställer, att en *förhöjning i hyresersättningen* måtte hvar och en af dem beviljas likaledes med *50 procent å dess nuvarande belopp* eller till 450 Rdr.

Länsmännen, hvilkas antal inom detta län uppgår till 17, af hvilka 4 äro försedda med boställen, åtnjuta för närvarande hvar och en i lön 700 Rdr, hvarjemte de 13, som icke hafva boställen, uppbära hyresersättning med 150 Rdr hvardera. Väl har Eders Kongl. Maj:t uti sin till senaste Riksdag aflätna Nädiga proposition om statsverkets tillstånd och behof föreslagit höjande af länsmanslönerne till 1,000 Rdr samt af hyresersättningen med 50 Rdr för hvarje; men då, i betraktande af desse kronobetjentes särdeles svaga lönevilkor, jag anser en förbättring af de samma med minst 75 procent af inkomsternes nuvarande belopp vara af verkligt behof påkallad, vågar jag underdånigst hemställa, det Eders Kongl. Maj:t måtte täckas af nästkommande Riksdag begära så stort anslag, som erfordras för provisoriskt höjande af länsmännens löner och hyresersättningar, de förra till 1,225 och de senare till 275 Rdr för hvardera.

Slutligen får jag i underdånighet hemställa, att de provisoriska löneförhöjningar, som blifva Landtstatstjenstemännen i detta län beviljade, må få beräknas och utgå från och med *nästa år* intilldess ny lönereglering för landtstaten varder fastställd.

Wexiö å Landskansliet den 15 November 1873

G. L. MUNTHE.

C. F. Holmberg.

E. J. Hagman.

7. a. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Genom skrifvelse den 2 sistlidne September har, på nådig befallning, Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement meddelat mig, att, om i afbidan på den slutliga lönereglering för landsstaten, hvartill en af Eders Kongl. Maj:t i nåder förordnad Komité hade att utarbета underdånigt betänkande och förslag, jag funne de på senare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, jag hade att före utgången af innevarande November månad till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande; och får jag af sådan anledning göra följande underdåniga framställning.

Redan sistlidne sommar, då jag inträdde i utöfning af det mig nådigst anförtrodda embete såsom Landshöfding i Calmar län samt kort derpå besökte olika delar af länet, erfor jag med bekymmer, att detta läns samtliga landsstatstjenstemän hade anledning beklaga otillräckligheten af deras löneinkomster. För de fleste af dem hade dessa inkomster lidit en mer eller mindre betydlig minskning derigenom att sådana sportler, som berodde af lagsökningar och utnätningar, om icke alldeles upphört, dock nedgått till ett högst ringa belopp; men en för alla desse tjenstemän gemensam och ganska kännbar olägenhet var, att deras lefnadskostnad på senare tiden i högst väsendtlig mån ökats till följd af ansenlig prisstegring på de flesta lifsförnödenheter.

För att visa till hvilken grad lefnadskostnaden i allmänhet stigit från år 1858, då den ännu gällande löneregleringen för landsstatens tjenstemän blef provisoriskt fastställd, har man för mig framlagt underdånigst bilagde utgiftsförteckning, som för en tjensteman med medelmåttiga löneinkomster, här förslagsvis antagna till 3,000 Rdr om året, erfordrades alternativt i stad och på landet i detta län, dels år 1858 och dels innevarande år, till oundvikliga lefnadskostnader under förutsättning att tjenstemannen hade att försörja hustru och fyra barn, deraf två halfvuxna och två i mera späd ålder. Denna beräkning, som blifvit granskad och hufvudsakligen gillad af åtskillige i fråga om såväl erforderligheterna för ett dylikt hushåll, som prisförhållandena i orten erfarne personer, leder till ganska märkliga resultater. Upptagande endast nödvändiga utgifter och således med uteslutande af allt, som kan hänföras till nöjen och lyx, ja till och med utan hänsyn till så beskaffade utgifter, som påkallas af van-

ligt umgänge med andra menniskor, och af lyssnandet till medlidandets röst, visar denna förteckning, att en tjänsteman med den löneinkomst och den familj, som ofvan nämnts, kunnat år 1858 draga sig fram med en årlig utgift af i stad 2,739 Rdr och på landet 2,454 Rdr, men under nuvarande förhållanden behöfver till sin och de sinas lifsuppehälle i stad 4,337 Rdr och på landet 3,770 Rdr eller att de nödvändiga lefnadsutgifterna för en dylik familj under dessa femton år stigit i stad med 58 och på landet med 53 procent. Att beräkningarne äro snarare för låga, än för höga har jag trott mig finna och det skulle kunna anmärkas, att mången tjänsteman måste vidkännas här icke upptagna utgifter till vuxna barns uppfostran och undervisning utom hemmet, hvarigenom lefnadskostnaden betydligt förökas. Men det åsyftade ändamålet torde likväl anses vunnet, det nemligen att utreda ungefärligen i hvad mån kostnaden för en tjänstemansfamiljs lifsuppehälle under ifrågavarande tidsrymd ökat sig. Hvad den ogifte tjänstemannen angår, har jag all anledning antaga att lefnadskostnadens ökning varit proportionsvis lika stor, om icke större.

Utan fara för öfverdrift torde sålunda kunna antagas, att lefnadskostnaden ej mindre för den ogifte tjänstemannen än äfven för ett till tjänstemannaklassen hörande hushåll i detta län, under de 15 år som förflutit sedan den nu gällande provisoriska löneregleringen för landsstaten uppgjordes, ökats med minst 50 procent; hvilket antagande jag anser vara i medeltal tillämpligt både på landet och i länets städer, om än lefnadsutgifterna i de sistnämnda erfarit en något större stegring än på landet.

Billigheten synes därför fordra en motsvarande ökning af hvad man år 1858 med hänsigt till då rådande prisförhållanden å lifsförnödenheter ansåg erforderligt för landsstatstjänstemännens bergning. En sådan ökning, för tillfället medgifven och hvilande endast på grunden af betydligt stegrad lefnadskostnad, skulle icke hafva egenskapen af en ny lönereglering. Vore fråga om ett definitivt ordnande af desse tjänstemäns löneinkomster, så saknades icke anledning att i underdånighet föreslå långt mera genomgripande reformer; så mycket heldre som dels det, betänkliga fluktuationer underkastade sportelväsendet synes kräfva väsentliga förändringar och dels en och annan af ifrågavarande tjänster onekligen, med hänsigt till dermed förenad vigt, möda och ansvar, torde böra förses med ökad löncanslag; men, såsom jag uppfattat den nu förevarande frågan, gäller den endast en temporär och öfvergående förbättring af nu befintliga löneinkomster för att göra dessa, efter nuvarande prisförhållanden, i samma mån för lefnadskostnaden tillräckliga, som de voro år 1858; och i detta afseende vågar jag underdånigst, på ofvan anförda grunder, föreslå en

allmän tillökning tillsvidare för detta läns landsstatstjenstemän af 50 procent å deras löneinkomster.

Härvid måste dock tillses till hvad belopp för hvarje af de ifrågasvarande tjänsterna löneinkomsterna efter 1858 års reglering för det närvarande må anses uppgå. I detta afseende har jag antagit:

att Landskamrerarens normala årslön utgör 4,000 Rdr;

att Landssekreteraren, ehuru åtnjutande ringare lön på stat, likväl vid föregående löneregleringar ansetts hafva genom honom tillkommande expeditionslösen minst lika löneinkomst med Landskamreraren, hvarföre, utan afseende å den anseliga förminskning, som på sednaste tiden inträdt i Landssekreterarens sportelinkomster, hans afföring torde böra här beräknas lika med Landskamrerarens eller till 4,000 Rdr;

att Landtränmästarens lön är å stat beräknad till 3,000 Rdr;

att Länsbokhållarens årliga lön enligt staten utgör 1,000 Rdr;

att Länsnotarien, ehuru på stat upptagen till lön af allenast 750 Rdr, likväl enligt Kongl. Brevet den 31 Januari 1856 bör af Landssekreteraren förses med lönefyllnad till hvad Länsbokhållaren åtnjuter eller 1,000 Rdr, som således måste anses vara Länsnotariens löneinkomst;

att Landskanslisten och Landskontoristen hvardera enligt stat åtnjuter i lön 500 Rdr;

att då en Kronofogdes lön på stat, med tillägg af hyresersättning, utgör 2,800 Rdr, men dertill kommer åtskilliga sportler, hvilka, ehuru på senare tiden betydligt minskade, dock ej kunna i allmänhet beräknas till mindre än 200 Rdr om året, hvarje Kronofogdes hela löneinkomst bör beräknas till 3,000 Rdr;

att Häradsskrifvarnes löneinkomster, utgörande för hvar och en af dem med inberäkning af hyresersättning 2,300 Rdr, böra med tillägg af någon sporelinkomst anses uppgå till 2,500 Rdr; och

att då lönen för en Kronolänsman med tillägg af ersättning för hushyra är enligt stat 850 Rdr, men de här i länet anställde Kronolänsmännen, om än deras inkomst af sportler blifvit ansevärt förminskade, dock ännu kunna i sådant hänseende påräkna årligen i medeltal 150 Rdr hvardera, sammanräknade löneinkomsten för hvarje Länsman torde böra upptagas till 1,000 Rdr.

På dessa grunder får jag underdånigst föreslå att samtliga vid landsstaten i detta län anställda tjenstemän måtte, med hänsigt till den nu rådande ökade lefnadskostnaden, förses med en till 50 procent beräknad förbättring af deras löneinkomster, upptagne efter desammas nuvarande belopp, så att de årliga lönerna skulle genom särskildt tillägg höjas

för Landssekreteraren med.....	2,000	Rdr
» Landskamreraren »	2,000	»
» Landtränkmästaren »	1,500	»
» Länsnotarien »	500	»
» Länsbokhållaren »	500	»
» Landskanslisten »	250	»
» Landskontoristen »	250	»
» hvarje af de 7 Kronofogdarne.....	1,500	»
» » » 7 Häradsskrifvarne	1,250	»
» » » 27 Länsmännen	500	»

Då lefnadskostnadens ökning hufvudsakligen inträdt under de senare åren och visat sig mest känbar från slutet af nästlidet år, hafva landsstatstjenstemännen i länet i muntliga och skriftliga framställningar till mig uttalat den önskan och förhoppning, att det ifrågavarande lönetillägget måtte beräknas och utgå för tiden från och med innevarande års början, hvilket ock otvifvelaktigt vore med billighet öfverensstämmande; men om hinder skulle möta för denna önskans förverkligande, så vågar jag i underdånighet hemställa, att den temporära löneförbättring som kan komma att medgifvas, må inträda åtminstone med början af nästa år och omfatta jemväl nästinstundande statsregleringsperiod eller äfven året 1875, så vida ny allmän lönereglering derförinnan icke mellankommit.

Med djupaste vördnad, nit och trohet framhårdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste tjänare
och undersåtare

G. J. EDELSTAM.

J. A. Södermark.

C. A. Palme.

7. b.

Ungefärlig beräkning af lefnadskostnaderne förr och nu för en tarflig tjenstemansfamilj, bestående af man och hustru, två halfvuxna och två mindre barn samt två tjenstepigor.

	I stad		På landet	
	1858.	1873.	1858	1873.
Skatter och utskylder till kronan och kommunen för en inkomst af 3,000 Rdr.	95	135	45	65
Pensionsafgift	70	70	70	70
Brandförsäkrings d:o för lösören	16	30	8	12
Hyra för en mindre våning	300	550	200	300
Höstslagt: 30 lispund oxkött	60	135	60	135
10 " färskött	25	50	25	50
15 " fläsk	75	105	75	105
12 lispund fint hvetemjöl	24	40	24	40
50 " d:o rågmjöl	75	125	75	125
100 " groft d:o	100	150	100	150
2 tunnor korn till gryn och mjöl.	20	38	20	38
8 kannor ärter	3	4	3	4
10 tunnor potatis	30	60	25	55
Diverse andra rotfrukter.	10	20	8	16
$\frac{1}{2}$ tunna storsill, $\frac{1}{2}$ tunna strömming, $\frac{1}{4}$ tunna torsk	23	40	23	40
300 skålp. färsk fisk	30	60	25	50
300 " färskt kött	50	80	50	80
Kaffe, socker och andra specier.	150	250	150	250
Svagdricka och öl	30	50	30	50
15 famnar ved af björk med sågning	105	210	75	150
Ljus och lampolja	50	45	50	45
Gångkläder, linne och skodon	620	860	500	710
Tjenstehjonslöner	80	120	80	120
Barnens undervisning och skolböcker	125	230	245	350
Läkarelön och medikamenter	30	50	30	50
Tidningar och böcker	33	50	33	50
120 skålpund smör och 40 skålpund ost	150	240	140	230
550 kannor söt mjölk	110	140	100	130
Årligt underhåll af sängkläder och linne.	50	75	40	60
D:o d:o af möbler, glas, porslin m. m.	50	75	45	70
Diverse oundvikliga utgifter dels i och för tjensten och dels för familjen	150	250	100	170
Summa	2,739	4,337	2,454	3,770

Obs. I denna beräkning är ingenting upptaget för resor, nöjen, kalaser eller annat som kan undvikas.

7. c. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

På begäran af Landssekreteraren i detta län, Lagmannen och Riddaren af Eders Kongl. Maj:ts Nordstjerneorden Christian Adolf Palme, får jag underdånigst härhos öfverlemnna en af honom hit ingifven, till Eders Kongl. Maj:t i underdånighet ställd skrift, innefattande begäran om särskildt anslag af statsmedel *dels* till ersättning i viss mån för den betydliga minskning, som hans löneinkomster lidit derigenom att de här förekommande skuldfordringsmålen nedgått till ett högst ringa antal, och *dels* till de aflöningar, som utöfver redan på stat upptagna belopp, erfordras till Länsnotarie och Landskanslister härstädes.

I anledning af hvad sökanden uppgifvit och styrkt angående lagsökningsmålen minskning samt med hänsigt till hans yttrade förmodan att obetydligheten af dessa ärendens nuvarande antal vore en följd af den med detta år inträdda lagen om tätare sammanträden vid häradsrätterna, har jag låtit efterse i hvad mån ifrågavarande antal nedgått under det löpande årets särskilda kvartal, samt dervid funnit, att de inkomna skuldfordringsmålen antal utgjort:

under årets första kvartal.....	453,	deraf genom utslag afgjorts	79 mål	
» » andra d:o	348,	» » » »	25 »	och
» » tredje d:o	240,	» » » »	37 »	

Under år 1872 utgjorde de hit inkomna skuldfordringsmålen antal i medeltal för hvar kvartal 476 stycken och antalet af utslag i sådana ärenden uppgick då per medium till 190 för hvar kvartal. Den sedermera succesivt fortsatta minskningen synes vara större, än att den kan ensamt tillskrifvas det inom länet i allmänhet rådande välståndet, hvilket egde rum äfven under sistlidet år. Det synes derföre icke osannolikt, att den oförmälda förändringen i lagstiftningen bidragit till den exemplöst låga lagsökningsnumerären, samt att de fall blifva mer och mer sällsynta, i hvilka man i dylika ärenden anlitar länsstyrelsen. Det vissa är att denna anseuiga minskning i lagsökningsmålen antal redan nu nedbragt Landssekreterarens löneinkomster till ett så ringa belopp, att, om han fortfarande måste sjelf bekosta erforderliga fyllnadsaflöningar och arvoden åt kanslipersonalen, behållningen ej kan vara tillräcklig för hans egen och hans familjs anständiga bergning.

Af denna anledning samt med hänsigt äfven till vigten och trägenheten af Landssekreterarens tjenst får jag således till det nådiga afseende, som derå kan fästas, underdånigst förorda framställningen, så mycket heldre, som, om det nuvarande förhållandet komme att fortgå, det måste blifva att befara, att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande med nu befintliga inskränkta anslag och

hjälpmedel icke mäktar åstadkomma hvad utöfver Landssekreterarens egen arbetsförmåga erfordras för Landskansligöromålens behandling.

Med djupaste vördnad, nit och trohet framhärdar,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste tjenare
och undersäte

G. J. EDELSTAM.

A. G. Sellgren.

Calmar å Landskansliet den 28 November 1873.

7. d. Stormäktigste Allernådigste Konung!

Den högst bekymmersamma ställning, hvaruti jag, såsom Landssekreterare i Calmar län, blifvit med hänsigt till löneinkomsterna på senare tiden försatt, och som gör det för mig alldeles omöjligt att af min trägn och ansvarsfulla tjenst hemta erforderliga medel till tarfligt uppehälle åt mig och en talrik familj, nödgär mig att hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om Nådigt behjertande af följande omständigheter.

Jeinte en obetydlig lön på stat, utgörande här i länet numera 1,550 Rdr om året, förutom 18 Rdr i försellönersättning, åtnjuter Landssekreteraren all den lösen, som lagligen belöper för å Landskansliet utfärdade expeditioner äfvensom viss andel af auktionsprovisioner för utmätningsvis försålda fastigheter; men deremot har han måst vidkännas alla med Landskansligöromålen förenade utgifter, hvilka icke annorlunda bekostas af Statsverket, än att såsom årliga löner bestås 750 Rdr till en Länsnotarie, 500 Rdr till en Lanskanslist och 400 Rdr eller från och med nästa år 600 Rdr till en vaktmästare.

Endast i förbigående torde jag få i underdånighet nämna, att då nu gällande löneregleringen år 1855 fastställdes, jag såsom Landssekreterare i detta län, åtnjöt indelt lön, hvilken, efter markegångsförvandling skulle hafva för sagde år utgjort omkring 2,150 Rdr, och efter nu i flera fall betydligt höjda markegångspris säkerligen skulle hafva uppgått till ännu

högre belopp, hvaraf följer, att jag genom denna reglering förlorat minst 600 Rdr om året af den löneinkomst, som vid mitt tillträde till tjensten år 1839 var att påräkna.

Vid bestämmandet af Landssekreterarnes ordinarie löner har man uppenbarligen afsett, att den dem medgifna sportelinkomsten skulle, tillsammans med den ringa statslönen, uppgå till ett belopp, fullt tillräckligt att ej allenast betäcka alla Landssekreteraren i och för tjensten åliggande mångfaldiga utgifter, utan äfven gifva honom så mycket derutöfver i årlig behållning att han med familj derpå kunde hafva anständig bergning. Denna sportelinkomst beräknades uppkomma hufvudsakligen af de på Landskanslierna handlagda skuldfordringsmålen och till någon del, synnerligast i gränslänen, äfven af lösen för respass. Senare tidars lagstiftning har likväl i högst betydlig grad minskat dessa inkomster. Hvad passlösen angår, har den nästan alldeles upphört i följd af Kongl. Förordningen den 21 September 1860 om passskyldighetens upphäfvande. Under två år erhöill jag visserligen af Statsmedel en till ungefär 300 Rdr om året uppgående ersättning för 90 procent af den lågt beräknade förlust, som passens upphörande medfört; men derefter och sedan Riksdagen vägrat erforderligt anslag, blef denna ersättning indragen. Beträffande åter skuldfordringsmålen, hvilka, åtminstone hvad landsbygden angår, tillförene nästan uteslutande behandlats af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och endast undantagsvis gjorts anhängiga vid de efter långa mellantider sammanträdande Härads-Rätterne, så har förhållandet blifvit, till förlust för Landssekreterarne, betydligt förändradt genom tillämpningen af Nådiga Förordningen den 17 Maj 1872 om Härads-Rätternas tätare sammanträden. Hvad denna förändring inverkat på antalet af å härvarande Landskansli anställda lagsökningar om skuldfordran torde i Nåder inhemtas af bilagde uppgift *Lit. A.*, som visar att antalet af här anhängiggjorda skuldfordringsmål, som under de fem nästförflutna åren uppgått per medium till 6,118 om året, under de tre nu förflutna kvartalen af innevarande år utgjort endast 1,041, motsvarande för hela året 1,388. Det kan invändas, att denna minskning torde i icke ringa mån böra tillskrifvas de lyckliga näringsförhållanden, som nu äro här i länet, likasom i Rikets flesta öfriga trakter, rådande, och alltför väl vet jag att under en för landet så gynnsam konjunktur, med deraf alstrad lätthet att anskaffa penningar till ingångna förbindelsers fullgörande, skuldfordringsmålen måste blifva färre, än eljest; men då denna konjunktur hvad Calmar län angår icke begynt först med detta år, utan minst tre år förut inträddt, så och då lagsökningsmålens antal under de tre åren 1870—72 utgjorde i medeltal 3,258 men nu nedgått till hvad

som

som för ett år motsvarar 1,388, torde jag icke mycket fela, om jag antager att sistnämnde förminskning är egentligen att tillskrifva den förändrade lagstiftning, som gjort Landtdomstolarne nära nog permanenta; och jag tror mig ega all anledning till den förmodan att denna minskning skall hädanefter blifva ännu större, i samma mån som man mera allmänt uppfattar och lär sig att begagna fördelarne af Härads-Rätternes permanens. Verkningarne deraf till minskning af skuldfordringsmålen antal å Landskansliet måste blifva jemförelsevis större i ett så långsträckt län som Calmar, der fem ansenliga härader hafva sina tingställen på 12 till 19 mils afstånd från Länsresidenset.

Äfven i andra hänseenden hafva Landssekreterarnes sportelinkomster minskats genom nya författningar, hvaribland må i underdånighet anföras 1860 års stämpelpappersförfattning, som afskaffade kartering af skuldebref å mindre belopp än 100 Rdr, hvarigenom min årliga inkomst af makuleringsafgifter nedsattes med minst 250 Rdr, 1864 års Näringsförfattning, hvars tillämpning borttog den inkomst af 2 å 300 Rdr om året, som Landssekreteraren här i länet förut åtnjutit för resolutioner och tillståndsbrief i afseende på idkande af handel, fabriker och handtverk på landet och i köpingarne, samt Nådiga Cirkuläret af den 18 Augusti 1871, som till Landskontorens handläggning öfverflyttade utfärdandet af förordnanden för Brännerikontrollörer och Tillsyningsmän vid distilleringsverken m. m.

Då nu inkomsten af lösen i skuldfordringsmål alltid varit ansedd såsom Landssekreterarnes hufvudsakliga aflöning och åberopats såsom skäl för afslag å eller njugghet vid bifallandet af gjorda framställningar om anslag till aflöning åt behöfliga tjenstebiträden; så synes billigheten också erfordra, att Landssekreterarne undfå ersättning för den minskning i denna löneinkomst, som blifvit eller blifver en följd af förändrad lagstiftning.

Utan afseende på skuldfordringsmålen, hvilka, då de i allmänhet äro af så enkel natur, att blankettformulärer oftast kunna till expeditionerne begagnas, föga taga Landssekreterarens tid och personliga arbete i anspråk, har Landssekreteraren, synnerligast i ett så stort och folkrikt län, som detta, att handlägga och expediera ett vida större antal, till en del ganska maktpåliggande mål och ärenden, än man i allmänhet föreställer sig. Det förmodades, att den med år 1863 inträdda tillämpningen af de nya kommunallagarne skulle föranleda ansenlig förminskning i antalet af de ekonomimål, som å Landskanslierna handläggas; men erfarenheten har åtminstone här i länet visat ett motsatt förhållande. Underdånigst bifogade uppgift *Lit. B.* ådagalägger, att antalet ekonomie- och politiemål, som här anhängiggjorts under åren 1858—1862, utgjort i medeltal ar-

ligen 667, men under derpåföljande fem år stigit till ett årligt medium af 885, hvilket årliga medeltal sedermera under åren 1868—72 ökats till 1255. Det ligger också i sakens natur, att de hos Länsstyrelsen förekommande embetsgöromål och synnerligast de deribland, som tillhöra Landskansliets handläggning, måste betydligt ökas i följd af den på senare tiden i förut oerhörd grad fortgående utvecklingen af landskulturen och det allmänna näringslivet, hvilken utveckling alltjemnt kräfver nya anstalter och inrättningar till förbättrande af undervisningsväsendet och den allmänna helsovården, till höjande af produktionen och varuförädlingen, till beredande af beqvämare samfärdsel och varutransporter öfver sjö och land jemte ökade postkommunikationer, till åstadkommande af annan lättnad och bekvämlighet för handel, industri och varuutbyte, samt till befordrande för öfrigt af det sociala välbefinnandet och trefnaden inom länet eller dess städer och landskommuner. Det är isynnerhet efter den kommunala sjelfstyrelsens införande och således under de senaste tio åren, som dylika frågor förekommit i en af utsträckt initiativrätt och andra förhållanden föranledd långt större mängd än tillföre, och då de allraflresta af dessa frågor medfört för Länsstyrelsen antingen berednings- och regleringsbestyr, eller ock skyldighet att pröfva och afgöra giltigheten af fattade kommunalbeslut eller att afgifva utlåtanden m. m., så finnes lätt i hvad betydlig mån Landssekreterarens omtanka, besvär och expeditionsgöromål derigenom ökats. De i brottmålslagstiftningen vidtagna förändringar, till följd hvaraf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hafva att *dels* handlägga frågor om bötesförvandling och *dels* å länsfångelserne låta verkställa de flesta af sådana frihetsstraff, med eller utan arbete, som förut undergåts å rikets fästningar, hafva ock bidragit att öka Landssekreterarnes tjenstebestyr, hvilka jemväl fått en icke obetydlig ökning genom den nya fattigvårdslagens föreskrifter i 40, 41 och 42 §§. Lägges nu härtill *dels* att antalet af på Landskansliet handlagda vanliga handräckningsärenden synes vara i ett jemnt stigande, och *dels* att statistiska redogörelser nu fordras i en långt större omfattning än tillföre; så måste det medgifvas, att Landssekreteraren, åtminstone i ett län, så stort och folkrikt som detta, har mera att i och för tjensten göra, än som skäligen borde läggas å en person; och om det än under närvarande förhållanden anses ogörligt att fritaga Landssekreteraren från skyldigheten att leda, öfvervaka och ansvara för någon del af dessa många och olikartade, en enda persons arbetsförmåga mångfaldigt öfverstigande, göromål, så lär billigheten likväl fordra, att Landssekreteraren ej allenast för egen del erhåller en aflöning, svarande emot hans samhällsställning samt emot vigten och besvärligheten af hans tjenståligganden, utan ock förses på statens bekostnad med alla de biträden,

som han, äfven med beräkning af eget ansträngdt arbete, nödvändigt behöfver för tjenstens behöriga skötande.

Under de fem nästförflutna åren har jag, för besörjande af de till min tjenst hörande göromål, måst årligen utgifva i medeltal följande belopp, nemligen:

till Länsnotarien, utöfver af staten honom bestådda	750	
Rdr, lönefyllnad med	Rdr 1,850: —	
till en andre Notarie, examinerad jurist och hufvudsak-		
ligen sysselsatt med skuldfordringsmålen, i arfvode	» 1,000: —	
till ordinarie Kanslisten, utöfver statslönen 500 Rdr, i arf-		
vode	» 250: —	
till två extra Kanslister d:o tillhopa	» 1,800: —	
serskildt arfvode för expeditiionsuppbörden	» 200: —	
för utskrift af utslag och annan renskrifning	» 1,010: —	
och för papper och skrifmaterialier, tryckningskostnader,		
lack, ljus, segelgarn m. m. (deri ved ej inberäknad)	» 1,107: —	
		Summa Rdr 7,217: —

Jag vågar dock försäkra, att de biträden jag sålunda begagnat icke varit under den tiden öfverflödiga eller beredt mig tillfälle att för egen del njuta någon obehöfelig ledighet. Tvertom har jag äfven då, likasom tillförene, måst sjelf arbeta bittida och sent för att kunna medhinna mina göromål; men sedan genom förminskning af skuldfordringsmålen antal, mina inkomster högst betydligt reducerats, har jag sett mig nödsakad att i möjligaste mätto nedsätta mina utgifter för tjenstebiträden m. m. Med ansträngande till det yttersta af min egen arbetsförmåga, har jag af den förra biträdespersonalen indragit den andre Notarien och en extra Kanslist, och då äfven renskrifningsutgifterna och andra expenser till följd af minskadt antal skuldfordringsmål kunnat nedsättas, kan jag, efter hvad förhållandet varit under innevarande års tre första qvartal, antaga att min utgiftsstat för detta år blifver följande:

Lönefyllnad till Läns-Notarien utöfver Statsanslaget	Rdr 1,650: —
Arfvode till två Landskanslister d:o d:o	» 1,600: —
D:o för expeditiionsuppbörden	» 200: —
Utgifter för renskrifning	» 699: —
D:o för skrifmaterialier, papper, tryckning, och andra expenser	» 517: —
eller tillhopa Rdr 4,666: —	

När nu, utom den ordinarie lönen, uppgående till 1,550 Rdr, mina öfriga inkomster af tjensten till aldra största delen äro beroende af skuldfordringsmålen, hvilkas antal, såsom ofvan är visadt, för i år ej kan beräknas till mera

än 1,388 och deraf minst fyra femtedelar icke fullföljas och således ej lemna annan lösen än för kommunikationsresolutionen, så ligger det för öppen dag, att det öfverskott, som efter dessa nödiga utgifters bestridande återstår för min egen räkning, måste vara alltför otillräckligt för att motsvara de mest billiga anspråk på en familjs farfliga uppehälle.

Då en af Eders Kongl. Maj:t i nåder tillförordnad komité är sysselsatt med utarbetande af förslag ej mindre till ordnande af Landsstatens organisation och tjenstgöring m. m. än äfven till en förändrad lönereglering för denna tjenstemannacorps, dervid fråga otvifvelaktigt lärers förekomma om den förbättring af Landssekreterarnes lönevillkor, som af nuvarande förhållanden påkallas; så torde jag i denna min underdåniga framställning både kunna och böra afhålla mig från att för egen del i underdånighet framlägga något löneregleringsförslag; men dertill nödgad af verkligt behof, med afseende på min och de minas bergning, måste jag, under återopande af hvad jag ofvan anført, underdånigst anhålla, att Eders Kongl. Maj:t måtte, i afbidan på slutlig reglering af Landssekreterarnes lönevillkor, i nåder bereda mig *dels* någon från och med innevarande år beräknad och tills vidare utgående godtgörelse för den betydliga förminskning af mina löneinkomster, som antagligen uppkommit deraf, att en stor del af skuldfordringsmålen i följd af förändrad lagstiftning om häradsrätternes sammanträden, dragits från Länsstyrelsen till nämnde domstolar, och hvilken löneförminskning i det allra ringaste torde böra beräknas till 2.000 Rdr om året, samt *dels* en likaledes från och med detta år och tills vidare utgående hjälp af statsmedel till åtminstone någon del af de utgifter 4,666 Rdr, hvarmed jag under året måst af egna medel bekosta aflöningar, arvoden och skrifmaterialier m. m. i och för de mig åliggande tjenstegörumåls bestridande.

Såsom ytterligare stöd för denna min underdåniga anhållan får jag återop den på senare tiden uppkomna högst ansenliga stegringen af priset på de flesta och viktigaste lifsförnödenheterna, eller, med andra ord, det minskade värde, hvori penningen kommit i förhållande till de för uppehållet nödiga anskaffningsföremålen. Derigenom hafva ökats anspråken på aflöningar och arvoden till Landssekreterarens tjenstebiträden, hans egen behållning blifver följaktligen äfven minskad och denna behållning måste af samma orsak blifva ännu mera än eljest otillräcklig till hans och hans familjs bergning.

Jag anhåller äfven underdånigst att få fästa Eders Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet på de olägenheter och brister i afseende på Landssekreterare-tjenstens bestridande, som uppenbarligen äro att befara, derest tjenstinnehafvaren icke sättes i tillfälle att med ökad anslag af statsmedel förskaffa sig duglige tjenstebiträden, vid bestämmande af hvilkas löner eller arvoden numera knappast torde kunna tagas i beräkning någon inkomst af kommissionsbestyr i lag-sökningsmål, en biförtjenst, som i allt fall icke kunnat eller kan tillgodokomma Länsnotarien, enär denne stundom måste deltaga i målens afgörande.

Jag känner icke något allmänt stadgande, som gör det till en ovillkorlig skyldighet för Landssekreteraren att sjelf bekosta hvad utöfver de otillräckliga statslönerna erfordras till aflöning af erforderliga biträden. Mig veterligt finnes i detta afseende ingen annan föreskrift, än den som innefattas i Kongl. Brefvet den 31 Januari 1856 om åliggande för Landssekreteraren att med sina inkomster fylla Länsnotariens lön, så att den motsvarar hvad Länsbokhållaren åtnjuter. Kanmar-Collegium och Statskontoret hafva väl i afgifna underdåniga utlåtanden antagit Landssekreterarne vara skyldige att aflöna Landskansliernes öfrige tjenstemän; men en sådan åsigt synes sakna annan grund än förutsättningen af en ganska anseelig sportelinkomst; och då denna inkomst redan nu nedsjunkit till en sådan obetydlighet, att densamma, med tillägg af ordinarie lönen, måste anses vara utan afkortning mer än välbehöflig för Landssekreterarens egna, lägt beräknade lefnadsutgifter, så torde skäligen kunna sättas ifråga, huruvida nyssberörde skyldighet, om den äfven vore lagligen stadgad, kan under sådana förhållanden af honom utkrävas, eller om han kan tvingas att fortfara med ett aflöningssystem, som hotar att snart gifva honom mindre lefnadsuppehälle, än det, hvarmed han nödgas förse Länsnotarien. Och om denna fråga måste få ett nekande svar, så skulle, utan Statens mellankomst med tillräckliga löner åt Länsnotarie och Landskanslister, det ju blifva för Landssekreteraren, huru stor arbetsförmåga han än egde, alldeles omöjligt att på nöjaktigt sätt fullgöra de för det allmänna i hög grad viktiga göromål, som honom nu åligga.

Då *hela behållningen* af mina löneinkomster för innevarande år, sedan derifrån afgått skatter, onera och pensionsafgifter, synas komma att föga öfverstiga 3,000 Rdr, samt inkomsterna på senaste tiden minskats månad för månad, så att jag, om någon gynnsam förändring icke mellankommer, snart emotser omöjligheten för mig att vidare bekosta de biträden, som äro nödvändiga för göromålens behöriga handläggning och expedition, så vågar jag underdånigst anhålla, att Eders Kongl. Maj:t i nåder täcktes behjerta denna bekymmersamma ställning och bereda den förbättring deraf, som omständigheterna må finnas påkalla.

Med djupaste vördnad, nit och trohet framhärdar

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersäte

C. A. Palme,

Landssekreterare i Calmar län.

7. e.

Summarisk uppgift å antalet af de skuldfordringsmål, som under nedan-nämnda år härstädes gjorts anhängiga:

År 1868	10,916	mål
» 1869	9,906	»
» 1870	5,273	»
» 1871	2,591	»
» 1872	1,903	»

eller tillhopa 30,589, motsvarande i medeltal i det närmaste 6,118 mål årligen.

Medeltalet för endast de tre sistnämnde åren utgör 3,258 mål.

Antalet af de skuldfordringsmål, som under de första nio månderna af detta år anhängiggjorts, uppgår till 1,041, motsvarande för helt år 1,388 mål.

Calmar å Landskansliet den 17 Oktober 1873.

Ex officio

A. G. Sellgren.

7. f.

Summarisk uppgift på antalet af de härstädes under nedan antecknade år handlagda ekonomie- och politie-mål.

År 1858	630	mål
» 1859	636	»
» 1860	583	»
» 1861	605	»
» 1862	889	»

Summa för dessa 5 år 3,343, eller i medeltal årligen 667 mål.

År 1863	786	mål
» 1864	772	»
» 1865	784	»
» 1866	941	»
» 1867	1,141	»

Summa för dessa 5 år 4,424 mål, eller i medeltal årligen cirka 885 mål.

Under de 5 åren 1868—1872 hafva tillhopa 6,477 sådana mål varit här anhängiggjorda, hvilket i medeltal gör 1,255 mål om året.

Calmar å Landskansliet den 17 Oktober 1873.

Ex officio

A. G. Sellgren.

7. g.

Antal skuldfordringsmål, anhängiggjorda under 1873 års					
första qvartal	453,	deraf med utslag blifvit afgjorda			79
andra d:o	348	d:o	d:o	d:o	25
tredje d:o	240	d:o	d:o	d:o	37
Summa 1,041.			Summa 141.		

Calmar å Landskansliet den 17 Oktober 1873.

Ex officio

A. G. Sellgren.

8. Underdånigste Memorial.

På nådig befallning har Herr Statsrådet och Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement uti skrifvelse den 2 sistlidne September meddelat att, derest Eders Maj:ts Befallningshafvande skulle finna de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevillkor, Eders Maj:ts Befallningshafvande egde till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

Det är med underdånig tacksamhet för Eders Kongl. Maj:ts behjertande af de bekymmer, som, till följd af ökade lefnadskostnader under enahanda eller i vissa afseenden förminskade löneinkomster, trycka landsstatstjenstemännens talrika klass, som Eders Maj:ts Befallningshafvande omfattar detta tillfälle att underdånigst framhålla hvad rättvisa och billighet, enligt Eders Maj:ts Befallningshafvandes underdåniga åsigt, kräfver med afseende å behovet af dessa tjenstemäns förseende med sådan ersättning för deras arbete, att de ej må nedtryckas af näringsbekymmer, hvarigenom deras häg och intresse för de viktiga göromål, som äro lagda i deras händer möjligen kunde komma att förslappas. Många omständigheter, hvilkas sanming och vikt ingen med förhållandena aldrig så litet förtrogen skall kunna förneka, tala för nödvändigheten att något nu göres för nämnde tjenstemannaklass i förberörda afseende. Eders Kongl. Maj:t har nådigst fäst uppmärksamheten på de under sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna. Under de sednare tio åren hafva desamma här å orten ökat med 25 å 50 procent och för vissa förnödenheter, såsom t. ex. bränsle, betydligt högre. På samma gång har genom skjutslegans höjande och stegrade anspråk på ersättning för underhåll och bostad under resor utgifterna för verkställande af resor betydligt stigit, och derigenom de tjenstemän, till hvilkas be-

fattningar tjänsteresor höra, drabbats af kännbar minskning uti deras förut otillräckliga inkomster. Då det icke med skäl kan sägas, att landsstatstjenstemännen i detta län hitintills varit hugnade med löneinkomster, som under förut varande förhållanden lemnat tillgång till mera än tarflig utkomst, för många af dem ej ens så mycket, ligger det i sakens natur, att de här förut nämnda omständigheterna hafva gjort dessa inkomster vid nu inträdda förändrade förhållanden otillräckliga. Att vidare orda härom anser Eders Maj:ts Befallningshafvande likväl obehöfligt, förvissad derom att Eders Kongl. Maj:t uti de uttalanden i förevarande fråga, som från Rikets alla delar afgifvas, skall finna delad den öfvertygelse Eders Maj:ts Befallningshafvande, hvad denna ort rör, hyser och härmed underdånigst uttalar, att billighet och rättvisa högt tala därför att, intilldess slutlig löne reglering för landsstaten kan blifva vidtagen, en provisorisk löneförbättring varder landsstatstjenstemännen beredd.

I fråga om beloppet och beskaffenheten af en sådan löneförbättring, tillåter sig Eders Maj:ts Befallningshafvande att, särskildt för hvarje slag af tjänstebefattningar, här underdånigst framställa förslag.

Länsmännen åtnjuta i årlig lön 700 Rdr jemte hyresersättning 150 Rdr för dem, som icke innehafva boställe, hvilket är fallet med alla dessa tjänstemän här i länet, *utom två*. För denna aflöning ställer Staten anspråk på dem, jemte annat, att de skola företaga en mängd tjänsteresor, såsom vid vägsyner, uppvaktningar vid häradssting, mantalsskrifningar, uppbördsstämmor, mönstringar, kyrkparader m. m., för hvilka kostnaderna, såsom förut är påpekadt, under sednare åren betydligt ökats. Det är gifvet att, då sådana löner åt dem bestämts, man tänkt sig, att hvad som ytterligare erfordras för beredande af den tarfligaste bergning skall förtjenas genom enskilda uppdrags uträttande; men om då ihågkommes, att tillfällen till sådan sysselsättning mer och mer minskas till följd af en mera spridd bildning bland allnogen genom folkundervisningen, hvarutaf en följd är att allnogen mer och mer vinner förmåga att sjelf sköta sådana angelägenheter, för hvilka förut erfordrats biträde, äfvensom att andra, hvaribland exempelvis folkskolelärare, nämndemän m. fl., täfla med *Länsmännen* att erhålla sådana uppdrag, inses lätt att ett verkligt behof förefinnes att bereda Länsmännen löneförbättring, derest man vill uppehålla denna tjänstemannaklass. Med afseende å förhand varande förhållanden anser Eders Maj:ts Befallningshafvande att tillsvidare borde beredas dessa tjänstemän *dels* löner af 1,200 Rdr, med *afdrag af boställsaftkastning* för dem, som innehafva boställen, *dels* ock rättighet att för resor i tjänsten undfå ersättning, enligt resereglementet, eller ock bestämd årlig ersättning för resekostnaden med 300 Rdr, genom hvilket allt en förbättring i deras ställning, ehuru visserligen icke fullt tillfredsställande, kunde ernås.

De tvänne här anstälde *Häradsskrifvarne* åtnjuta i kontant lön, den ene 1,642 Rdr och den andre 1,421 Rdr, hvarförutom den ene uppbär 300 Rdr hyresersättning, och den andre innehar boställe, hvars ränta och afkastning i stat beräknas till 189 Rdr. Medelinkomsten af löner jemte provisioner och sportler har under de tio sednaste åren angifvits af den ene till 2,539 Rdr 73 öre och för den andra 2,727 Rdr 1 öre, hvaraf omkring 500 Rdr uppgifvits hafva åtgått till utgifter för resor i tjensten samt andra omkostnader. För beredande af en efter dessa tjenstemäns lefnadsställning under nuvarande förhållanden nödig löneförbättring, föreslår Eders Maj:ts Befallningshafvande en årlig lönetillökning af 500 Rdr jemte rätt till ersättning för tjänsteresor, enligt resereglementet, eller bestämd årlig ersättning i sådant afseende med 300 Rdr.

De tvänne *Kronofogdarne* innehafva kontant lön och hyresersättning af 2,755 Rdr. Lön, jemte extra inkomsterna vid tjensten, har uppgifvits för de sista tio åren i medeltal till 3,112 Rdr 78 öre för den ene och 3,192 Rdr 76 öre för den andre af dessa tjenstemän. Utgifterna för resor och sådana förrättningar, för hvilka särskild ersättning af Staten icke erhålles, såsom uppbörd, markegångssättningar, ting m. m., göra ett ganska betydligt afdrag från dessa inkomster. I likhet med hvad nyss förut anförts rörande Häradsskrifvarne, hemställer Eders Maj:ts Befallningshafvande, att en löneförbättring af 500 Rdr måtte beredas hvarje Kronofogde och dessutom ersättning för resor i tjensten honom tillerkännas efter gällande resereglemente, eller ock bestämd årlig godtgörelse därför med 300 Rdr.

De tvänne vid Länsstyrelsen anstälde vaktmästare hafva vid sednaste riksdag bekommit lönetillökning intill 600 Rdr, utöfver hvilket belopp någon vidare förhöjning för närvarande ej torde böra ifrågasättas.

Å Landskontoret anstälde en *Landskontorist* och å Landskansliet en *Landskanslist* hafva i årlig lön hvardera 500 Rdr. Att detta belopp dels utgör en alldeles otillräcklig ersättning för deras tjenstgöring, som påkallas hvarje dag, dels ej gifver den tarfligaste bergning, kan ej bestridas. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anser för sin del att förhöjning af Landskontoristens lön till 1,200 Rdr icke öfverstiger hvad rättvisa och verkligt behof påkalla, och hemställer derföre att denna löneinkomst måtte Landskontoristen beredas. Hvad angår Landskanslisten, har Eders Maj:ts Befallningshafvande uti underdånigt memorial den 20 sistlidne Augusti sökt utveckla skälen till sin underdåniga framställning om behovet och rättvisan af att denne tjensteman undfår enahanda lön, som hans vederlike vid Kontoret, och vågar, med åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, underdånigst hemställa, att äfven Landskanslisten måtte erhålla löneförbättring med 700 Rdr.

Af nästa grads tjenstemän eger Länsbokhållaren 1,000 Rdr och Länsnotarien 750 Rdr i lön. För förstnämnde tjensteman har Eders Kongl. Maj:t

vid sednaste riksdag föreslagit lönetillökning med 1,000 Rdr; och Eders Maj:ts Befallningshafvande, som anser billigheten tala för en sådan förhöjning uti denne tjänstemans inkomster, i betraktande af de anspråk på skicklighet och arbetstid, som på honom ställas, finner derföre något vidare yttrande ej erforderligt, för att motivera sin hemställan att Länsbokhållaren må tills vidare erhålla årlig lön af 2,000 Rdr. I fråga om Länsnotarien har Eders Maj:ts Befallningshafvande den 20 sistlidne Augusti gjort underdånig hemställan om hans förseende med samma löneinkomst, som Länsbokhållaren, hvarföre Eders Maj:ts Befallningshafvande, med åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, underdånigst föreslår löneförhöjning med 1,250 Rdr åt denne, i löneväg särdeles vanlottade tjänsteman.

Landtränsmästaren åtnjuter i kontant lön 2,190 Rdr och beräknad sportelinkomst 310 Rdr, och hafva hans tjänsteinkomster ansetts under de sednare åren utgöra omkring 2,650 Rdr. Under nuvarande förhållanden och med afseende å denne tjänstemans ansvar och arbete äro dessa inkomster alldeles otillräckliga; och deras uppbringande till 3,500 Rdr synes vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande; anhållande Eders Maj:ts Befallningshafvande derföre i underdånighet, att honom måtte beredas en årlig lönefyllnad af 850 Riksdaler.

Landskamrerarens löneinkomster hafva under sistförflutna tio åren uppgått i medeltal till 4,153 Rdr 78 öre. Då från hans extra inkomster tidningsstämplingsmedel nu mera borttagits och utgifter för skrifmaterialier samt anbefalda pensionsafgifter frånräknas, återstår en behållning af något mera än 3,700 Rdr såsom verklig inkomst af tjänsten. Att denna inkomst hvarken kan anses såsom en billig ersättning för hans ansvarsfulla och maktpåliggande embetsverksamhet eller såsom lämplig godtgörelse för de anspråk Staten uppställer på skicklighet och arbete uti denna tjänstebefattning, än mindre tillfredsställer ens mycket måttliga anspråk på bergning för sig sjelf och familj under nu uppdrifna lefnadskostnader, måste medgifvas. För att en lämplig och behöflig tillökning i inkomster tills en mera tillfredsställande definitiv lönereglering kan genomföras, må Landskamreraren beredas, föreslår Eders Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet en förhöjning tillsvi vidare åt honom af 1,000 Rdr.

Landssekreteraren åtnjuter i årlig lön af Staten 1,000 Rdr och är i afseende på inkomster för öfrigt hänvisad på de tjänsten åtföljande sportler. Dessa omvexla ansenligt, så att de under de sednaste tio åren utgjort högst 8,000, lägst 2,250 Rdr. Då ifrån inkomsterna afräknas utgifter i och för tjänsten, såsom till skrifmaterialier, tjänstebiträde, renskrifning, äfvensom anbefalda pensionsafgifter, hvilka utgifter vexlat emellan 800 och 250 Rdr, hafva Landssekreterarens behållna inkomster af tjänsten under sagde tio år utgjort högst 8,300 Rdr, lägst 3,000, och i medeltal 5,895 Rdr. Om än denna medel-

inkomst utgör ett belopp, som må anses såsom någorlunda skälig godtgörelse för det tränga arbete, som medföljer denna tjenstebefattning, torde dock ej kunna bestridas att den inkomst, som under sednare åren tillfallit Landssekreteraren till belopp, betydligt understigande detta medelbelopp, utgör en alltför ringa ersättning för den af honom fordrade tjenstgöringen; och då förhållandena visa att 1873 års inkomster icke komma att öfverstiga hvad sistlidet år lemnat i behållning, eller 3,000 Rdr, samt antagligt är att någon tillökning deruti ej heller under den närmaste framtiden inträffar, föranlåtes Eders Maj:ts Befallningshafvande, då sagde års inkomst utan all fråga är alltför ringa, att nödig lefnadskostnad deraf kan bestridas, underdånigst hemställa om årlig löneförhöjning till Landssekreteraren i länet med 1,000 Rdr tills genom definitiv löne reglering en tillfredsställande bestämmelse om denne tjenstemans lön blir vidtagen; hvilken löneförhöjning synes Eders Maj:ts Befallningshafvande så mycket mera billig, som den lön Staten nu består denne tjensteman utgör endast 1,000 Rdr och han i öfrigt är hänvisad på osäkra extra inkomster, hvilka väl under vissa år kunna lemna ersättning för ett ansträngande och i hög grad ökadt arbete, men deremot under andra år icke kunna, jemte lönen, uppfylla anspråken på den tarfligaste bergning.

De tillskott af Staten, som, enligt hvad här ofvan blifvit anfördt, af Eders Maj:ts Befallningshafvande ifrågasättas för beredande tillsvidare åt landsstats-tjenstemännen af en efter nuvarande förhöjda lefnadskostnader någorlunda lämpad tjensteinkomst, äro således följande:

åt tio Länsmän, med 350 Rdr löneförbättring, och 300 Rdr resekostnads- ersättning, åt hvardera, tillsammans.....	6,500: —
» två Häreddsskrifvare, med 500 Rdr löneförbättring, och 300 Rdr resekostnadsersättning, åt hvardera, tillsammans.....	1,600: —
» två Kronofogdar, 500 Rdr löneförbättring, och 300 Rdr rese- kostnadsersättning, hvardera, tillsammans...	1,600: —
» Landskontoristen, lönetillökning	700:
» Landskanslisten, »	700: —
» Länsbokhållaren, »	1,000: —
» Länsnotarien, »	1,250: —
» Landtränthästar, »	850: —
» Landskamreraren, »	1,000: —
» Landssekreteraren, »	1,000: —
eller tillsammans 16,200: —	

I fråga om tiden för inträdande af den löneförbättring, som sålunda föreslagits, får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst anföras, att, om än billighetsskäl kunde anföras för anspråket att undfå någon ersättning

för de förhöjda lefnadskostnader, tjenstemännen hittills fått vidkännas, utan att inkomst, tillräcklig för deras bergning, dem af Staten blifvit beredd, det likväl torde finnas lämpligast att beräkna löneförbättringen från *början af nästkommande år 1874*, hvarvid naturligtvis för sagde år från ofvannämnde, för åstadkommande af de föreslagna lönebeloppen behöfliga belopp bör frånräknas hvad som kan komma att utgå till Länsmän, Landskontorist och Länsbokhållare af de medel sednaste riksdag anslagit till förbättring i deras inkomster.

Visby Landskansli den 29 November 1873.

RUD. HORN.

Johan Hambræus.

9. Underdånigt Memorial.

I skrifvelse den 2 nästlidne September har Statsrådet och Chefen för Kongl. Maj:ts Civildepartement på nådig befallning meddelat, att derest jag funne de på sednare tider högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i Landstatstjenstemännens lönevilkor, jag då hade att till Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om så väl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

I anledning häraf anser jag mig böra i första rummet upplysa, att lefnadskostnaderna jemväl å denna ort under sednare åren stigit till en förut icke anad höjd. Priset å de flesta födoämnen, bränsle, bostäder, vissa beklädnadspersedlar och arbetsbiträde har ökats med 50 ända till 100 procent, sedan nu gällande aflöningsstat fastställdes. Det är uppenbart, att denna omständighet i och för sig i hög grad försämrat landstatstjenstemännens ekonomiska ställning, och för många af dem har svårigheten att sig och de sina försörja ytterligare ökats dels derigenom, att extra inkomster, som varit med tjänsterne förenade, samtidigt upphört eller blifvit i betydlig mån minskade, och dels derigenom, att omkostnaderne i och för tjänsternas uppehållande blifvit ökade. Det är derföre af yttersta behof påkalladt, att derest icke en del

af landsstatens tjenstemän skall tvingas söka sin utkomst på annat sätt eller att göra skulder, en snar och verksam förbättring i deras lönevilkor inträder, hvarförutan Staten i täflan med enskilda inrättningar och personer, som väl aflöna sina biträden, äfventyrar att blifva betjenad på ett sätt, som icke vore för det allmänna gagneligt.

I afseende på de med de särskilda befattningarne förenade löneförmåner, visar den för länet gällande stat, hvad först beträffar *Landssekreteraren*, att hans inkomster bestå dels af lön till belopp af 1,000 Rdr och dels af expeditionslösen enligt författningarne. Den lösen, Landssekreteraren sålunda blifvit tillförsäkrad, utgör hans hufvudsakliga inkomst och har till största delen influtit för expeditioner i skuldfordringsmål, som blifvit å Landskansliet handlagda. Antalet af dessa mål har varit mycket olika under olika år, allt eftersom den ekonomiska ställningen bland allmänheten varit bättre eller sämre. Landssekreterarens inkomster hafva af denna anledning äfven varit mycket ojemna. och osäkerheten i hans ställning ökas ytterligare dels derigenom, att han måste vidkännas ganska betydliga utgifter för tjenstens uppehållande, utan att kunna minska dessa i förhållande till inkomsternas minskning, och dels derigenom, att de inkomstgivande göromålen i följd af de uti nådiga Förordningen den 17 Maj 1872 meddelade stadganden, på grund af hvilka *hvarje* af de i länet befintliga Häradsrätterna nu har tio ordinarie sammanträden årligen, sannolikt till hufvudsaklig del komma att inom kort öfverflyttas från Landskansliet till Häradsrätterne. hvarigenom äfven Landssekreterarnes extra inkomster till största delen upphöra, utan att han derföre kommer i tillfälle att minska de fasta aflöningarne till de vid Landskansliet anställde tjenstemän och biträden eller kan emotse någon anmärkningsvärd minskning i det honom åliggande arbete.

Antalet af de å Landskansliet handlagda skuldfordringsmål, under sedanast förflutna tio år i medeltal utgörande nära 5,700 årligen, har allt sedan medlet af år 1869 i följd af lyckliga ekonomiska förhållanden och god penningettillgång oafbrutet minskats och uppgick under de tre första kvartalen af innevarande år till endast 1,096, motsvarande för hela året 1,462; och Landssekreterarens extra inkomster, hvilka af denna anledning äfven varit i en fortgående minskning och under de tre första kvartalen af detta år utgjorts af:

auktionsprovisioner	466: 42,
expeditionslösen	2,829: 78,
eller tillsammans 3,296: 20,	

kunna således för hela året beräknas till 4,394 Rdr 93 öre, hvilket belopp, i förening med lönen å stat 1,000 Rdr, gifver en bruttoinkomst för året af 5,394 Rdr 93 öre.

Landssekreterarens utgifter för innevarande år i och för tjensten uppgå till följande belopp, nemligen:

Lönebidrag till Länsnotarien	1,000: —
D:o » Landskanslisten	300: —
Afföring till en extra Landskanslist.....	500: —
Kostnader för renskrift, derför under de tre första qvartalen utgif-	
vits 322 Rdr 64 öre	430: 19.
Kostnader för skrifmaterialier m. m. d.	174: 76.
eller tillsammans 2,404: 95.	

Då detta belopp afdrages från inkomsterna, blifver Landssekreterarens behållna inkomst 2,929 Rdr 98 öre, hvilken summa uppenbarligen står i alltför stort missförhållande så väl till denna mödosamma och ansvarsfulla befattnings vigt och betydelse, som äfven till denne tjenstemans lefnadskostnader. Detta missförhållande bör således afhjelpas sålunda, att Landssekreteraren, hvilkens extra inkomster i följd af den med Håradsrätterna skedda förändring nu äro långt mera osäkra än tillföre, för hvarje år, till dess lönen kan varda slutligen faststald, undfår ersättning af statsmedel för den summa, hvarmed hans inkomster, efter afdrag för de med tjensten förenade utgifter, understiger det belopp, hvartill hans aflöning med provisorisk förhöjning skäligen anses böra uppgå.

Af här befintliga handlingar har jag icke kunnat finna, till hvilket belopp Landssekreterarens inkomster af sportler beräknats vid den i stat upptagna lö- nens bestämmande, men med afseende på beskaffenheten af hans ställning inom embetsverket och hans tjenstgöring anser jag, att hans löneförmåner icke böra vara mindre än Landskamererarens, hvilka i gällande provisoriska stat äro upptagne till 4,000 Rdr, jemte expeditionslösen, men i verkligheten, efter af- drag för de med tjensten förenade utgifter, uppgå till något mer än 6,000 Rdr. Med fästadt afseende på det tränga arbete och den oafslätliga uppmärk- samhet, som af Landssekreteraren krävas, jemte det med tjensten förenade an- svar, synes mig det nu ifrågasatta beloppet af 6,000 Rdr icke vara för högt.

För närvarande kan icke ens med någon grad af sannolikhet beräknas, till hvilka belopp Landssekreterarens sportelinkomster under kommande år kunna uppgå, och den summa, som kan årligen behöfvas för att bereda honom ifrågasatta lönefyllnaden, kan således icke heller uppgifvas; men under förut- sättning, att sportlerna frandeles blifva någorlunda lika stora, som under innevarande år, skulle för ändamålet erfordras omkring 3,000 Rdr, men endast 1,700 Rdr, i händelse den framställning, som här nedan göres i afseende på Länsnotariens och Landskanslistens aflöningar, varder bifallen och Landssekre-

teraren, som nu med 1,300 Rdr bidrager till dessa tjenstemäns aflöning, besparas denna utgift.

Länsnotariens aflöning utgör 750 Rdr, hvarjemte nu varande innehafvaren af denna befattning, jemlikt Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 31 Januari 1856, af Landssekreteraren åtnjuter ett genom öfverenskommelse bestämdt lönebidrag af 1,000 Rdr årligen. Redan genom nämnda nådiga bref är bestämdt, att Länsnotariens andel af expeditionslösen icke må, der ej giltiga skäl deremot lägga hinder, af Konungens Befallningshafvande bestämmas lägre, än att inkomsterne deraf, jemte notarielönen å stat, motsvarar, hvad Länsbokhållaren enligt stat åtnjuter. I enlighet med den af Kongl. Maj:t sålunda meddelade bestämmelse, att Länsnotariens aflöning ej bör sättas lägre än Länsbokhållarens, och då Länsnotariens tjenstbefattning hvarken kan anses mindre arbetsam eller ansvarsfull än Länsbokhållarens, helst Notarien vid förefallande behof är skyldig inträda i utöfning af Landssekreterarens tjenst, får jag, i öfverensstämmelse med den i mitt underdåniga utlåtande af den 28 nästlidne Juli yttrade åsigt att Länsbokhållarens aflöning provisoriskt bör höjas till 2,000 Rdr. i underdånighet föreslå, att Länsnotarien utöfver det i stat upptagna belopp, 750 Rdr, måtte tilldelas en provisorisk löneförhöjning af 1,250 Rdr.

Aflöningen för *Landskanslisten* utgör enligt stat 500 Rdr; men i anseende till denna aflönings alltför stora missförhållande till tjenstens besvärlighet åtnjuter nu varande Landskanslisten af Landssekreteraren ett särskildt lönebidrag af 300 Rdr årligen. Derjemte har Landskanslisten tillförene kunnat påräkna en i förhållande till hans löneförmåner icke obetydlig biförtjenst genom enskilda uppdrag att vara ombud i skuldfordringsmål, som blifvit vid Landskansliet anhängiggjorda, men tillfallena till inkomst af sådan beskaffenhet hafva minskats, i den mån lagsökningarnes antal nedgått, och dessa inkomster uppgå nu till en obetydlighet. Förbättring i Landskanslistens aflöning är således behöflig; och då billighet och rättvisa bjuda, ej mindre att denne tjensteman, till hvilkens aflöning Landssekreteraren enligt gällande föreskrifter ej är skyldig bidraga, af Staten åtnjuter den lön, som skäligen bör honom tillkomma, än äfven att lönen icke bestämmes lägre än Landskontoristens, med hvilkens ställning och göromål Landskanslistens äro närmast jemförliga, anser jag, att Landskanslisten, i likhet med hvad jag i afseende på Landskontoristen i ofvannämnde underdåniga utlåtande föreslagit, bör beviljas en *tillfällig löneförbättring* af 500 Rdr årligen.

Landskamererarens aflöning är i staten upptagen till 4,000 Rdr utom expeditionslösen enligt författningarne, men uppgår, efter afdrag för de med

tjenstens bestridande förenade utgifter, till något mer än 6,000 Rdr, vid hvilket förhållande jag anser någon tillfällig förhöjning i Landskamrerarens lön för närvarande icke böra ifrågasättas.

Beträffande aflöningarne för *Länsbokhållaren* och *Landskontoristen*, utgörande för den förre 1,000 Rdr och för den sednare 500 Rdr, åberopas underdånigst mitt underdåniga utlåtande af den 28 nästlidne Juli, uti hvilket jag af anförda skäl föreslagit, att dessa tjenstemäns löner måtte höjas, Länsbokhållarens med 1,000 Rdr och Landskontoristens med 500 Rdr.

Landtränsmästarens aflöning är i stat faststeld till 3,000 Rdr, men har med inberäkning af remisslage under senaste åren uppgått till omkring 4,500 Rdr, hvadan någon tillfällig förhöjning i hans löneförmåner för närvarande ej torde böra föreslås.

Löneförmånerne för *Kronofogden i Östra och Medelstads häraders fögderi*, hvilka i stat äro beräknade till 2,500 Rdr jemte 300 Rdr hyresersättning, hafva enligt de till Kongl. Maj:ts Civildepartement den 26 sistlidne Juniusända uppgifter, under sist förflutna tio år i medeltal uppgått till 4,400 Rdr 79 öre, men i anseende till minskning i provision för exsekutiva auktioner och i lösen för bevis öfver mottagandet af domar och utslag för verkställighet under år 1872 utgjort endast 3,597 Rdr 12 öre. Huruvida de mycket föränderliga inkomsterna under sistnämnda båda titlar kunna komma att väsendtligen ökas eller minskas under kommande år, är icke möjligt att med visshet beräkna, men den goda ekonomiska ställningen å länets landsbygd synes berättiga till det antagande, att dessa inkomster under närmaste tiden icke synnerligen skola öfverstiga det under år 1872 influtna belopp. Under denna förutsättning skulle kronofogdens inkomster under närmast härefter kommande åren, efter afdrag dels för 71 Rdr 29 öre provisioner för uppbörd af folkskole- och kronobrefbäringsmedel, som icke vidare komma att utgå, och dels för 150 Rdr ersättning för så kallad extra uppbörd, hvilken ersättning rätteligen icke bort bland löneförmånerne inberäknas, uppgå till omkring 3,400 Rdr; men då kronofogdens utgifter för resor i tjensten, skrifmaterialier och aflöning åt behöfligt biträde utgöra vid pass 1,000 Rdr, återstå såsom behållen inkomst endast omkring 2,400 Rdr. Vid detta förhållande och då Kronofogdes löneinkomster under för handen varande förhållanden skäligen icke böra uppgå till mindre belopp än 3,500 Rdr, hushyreersättningen deri inbegripen, torde

torde Kronofogden i detta fögderi böra undfå tillfällig löneförhöjning med 1,100 Rdr.

Kronofogden i Bräkne och Listers häraders fögderi, hvilken är försedd med boställe, åtnjuter å stat 2,500 Rdr, deri ränta och afkastning af bostället ingå med 370 Rdr, men hans löneförmåner hafva, enligt ofvan åberopade uppgifter, under senaste tio åren i medeltal uppgått till 4,656 Rdr 67 öre och under år 1872 till 4,101 Rdr 67 öre, deri inbegripen arrendeavgift till belopp af 1,200 Rdr för bostället och dertill hörande bostad. Af de extra inkomsterna komma de för uppbörden af folkskole- och kronobrefbäringsmedlen upptagna provisioner, 62 Rdr 89 öre, att upphöra, men öfrige extra inkomster torde af skäl, som här ofvan blifvit anförda, kunna antagas under närmast kommande åren blifva ungefärligen lika stora, som de varit under år 1872, till följd hvaraf denna tjänstemans bruttoinkomster kunna beräknas till 4,000 Rdr; och då hans utgifter för resor, skrifmaterialier och tjenstebitråde, utgöra omkring 1,000 Rdr, bör, på det äfven denna Kronofogde måtte erhålla lika stor löneinkomst som Kronofogden i Östra fögderiet, en tillökning af 500 Rdr honom beviljas. När, efter nu varande Kronofogdens afgang, bostället varder indraget, blifver behöfligt att öka penningelönen.

Häradsskrifvarnes löneförmåner, i stat upptagna till 2,300 Rdr med inberäkning af 300 Rdr hyresersättning, hafva enligt de till Kongl. Maj:ts Civildepartement insända uppgifter under senaste tio åren i medeltal utgjort, för Häradsskrifvaren i Östra och Medelstads häraders fögderi 2,837 Rdr 56 öre och för Häradsskrifvaren i Bräkne och Listers härader 2,493 Rdr 93 öre; men enär Häradsskrifvarne *dels* för resor till mantalsskrifningar, uppbördsmöten och taxeringskomitéer jemte ökade lefnadskostnader under dessa förrättningar och *dels* för skrifmaterialier och aflöning åt biträden, hvilka för de löpande göromålens behöriga gång äro oundgängligen behöfliga, drabbas af utgifter, som för hvardera kunna beräknas till omkring 1,200 Rdr årligen, hafva de behållna inkomsterna i verkligheten endast utgjort omkring 1,600 Rdr för Häradsskrifvaren i Östra och omkring 1,300 Rdr för Häradsskrifvaren i Vestra fögderiet. Dessa inkomster, hvilka för framtiden komma att ytterligare minskas i följd af folkskole- och kronobrefbäringsmedlens upphörande med 124 Rdr 88 öre i Östra och 88 Rdr 88 öre i Vestra fögderiet, äro uppenbarligen allt för knappa, och det är af högsta behof påkalladt, att dessa af trägne och tröttsamma göromål mycket betungade tjänstemän erhålla en betydligare lönetillökning, hvilken, då 3,000 Rdr behållen inkomst, hyresersättningen deri inbegripen, icke torde vara oskäligen, föreslås till 1,500 Rdr för Häradsskrifvaren i Östra och Medelstads häraders fögderi och till 1,800 Rdr för Häradsskrifvaren i Bräkne och Listers härader.

Länsmännens aflöning är i stat bestämd till 700 Rdr för dem, som äro försedda med boställen, och för dem, hvilka sakna sådane, till 850 Rdr, deri inbegripen 150 Rdr hyresersättning; hvarjemte samtliga Länsmännen genom särskilda nådiga bref blifvit tillagda ersättning med olika belopp för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar. De till Kongl. Maj:ts Civildepartement ingifna uppgifterna utvisa, att Länsmännen, bland hvilkas löneförmåner extra inkomster ej äro i stat beräknade, dessutom uppburit *andelar af sakören* och haft *inkomster af tjänstförrättningar* i exekutiva och andra enskilda mål; men enär sistnämnda inkomster, hvilka utgöra ersättning för skjuts, jemte dagtraktamenten, och till beloppen äro beroende af resornas antal och längd, icke kunna lemna något öfverskott i annat fall, än att skjuts kan anskaffas till lägre pris än gällande skjutslega eller att lefnadskostnaderne under förrättningarne understiga det obetydliga traktamentet, och sålunda möjligen uppkommande öfverskott, hvilket icke lärers böra såsom en påräknelig löneinkomst anses, tillika med öfriga extra inkomster billigtvis kunna och böra betraktas såsom ett väl behöfligt bidrag till betäckande af de kostnader, Länsmännen få vidkännas för resor i allmänna angelägenheter, tingsuppvaktning m. m., har jag ansett mig vid beräkningen af Länsmännens löneförmåner böra utesluta samtliga uppgifna extra inkomster, utom de från statsverket utgående ersättningar för frångångna bötesandelar.

De genom stat och ofvanberörde nådiga bref bestämda inkomster kunna numera hvarken anses motsvara de nödvändigaste behof eller Länsmännens lika besvärliga som maktpåliggande och i många hänseenden obehagliga göromål utan är förbättring af deras vilkor högeligen påkallad. Vid bestämmandet af det belopp, hvartill Länsmännens löneförmåner böra höjas, är nödigt taga i betraktande icke allenast den stegrade lefnadskostnaden, utan äfven *dels* att de i följd af förhöjningen i skjutslegan och svårigheten att till billigare pris lega skjuts, få vidkännas långt större kostnader för resor i allmänna tjensteangelägenheter än tillföre, *dels* att deras med utgifter förenade göromål blifvit betydligt ökade genom den nu mera serdeles besvärliga indrifningen och redovisningen af kommunalutskylder, lönebidrag till presterskapet och flere i restlängder uppförda afgifter och genom mera ofta återkommande uppvaktning vid Häradsrätternes sammanträde, utan att någon, åtminstone icke någon besvär och kostnader motsvarande inkomst erhållits; *dels* ock att Länsmännen, som förr kunnat påräkna inkomster genom boutredningar och dylika enskilda uppdrag, nu mera sällan i sådant hänseende anlitas. Med afseende på alla dessa förhållanden anser jag Länsmännens löner böra höjas för dem, som äro försedda med boställen, till 1,500 Rdr, ersättning för mistade bötesandelar deri inbegripen, samt för dem, som sakna boställen, till 1,650 Rdr, hvari inbegripas både nämnde ersättning och hyresersättningen. Vid beräkningen af inkom-

sterna synes mig vara rättast, att afkastning af boställe, som icke är eller under närmast föregående åren varit utarrenderadt, beräknas till samma belopp som det i stat uppförda, men afkastning af boställe, som är eller nyligen varit på längre tid utarrenderadt, upptages lika med arrendesumman, med afdrag af 150 Rdr, hvartill fördelen af bostad vid lönernes bestämmande blifvit beräknad.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda blifvit anfördt, får jag i underdånighet föreslå, att löneförhöjning, *att utgå från och med 1874*, måtte beredas följande i Blekinge anställda Landsstatstjenstemän, nemligen:

Landssekreteraren med det belopp, hvarmed hans inkomster, efter afdrag för de med tjensten förenade utgifter, understiger 6,000 Rdr årligen;

<i>Länsnotarien</i> med	Rdr	1,250: —
<i>Länsbokhållaren</i> »	»	1,000: —
<i>Landskanslisten</i> »	»	500: —
<i>Landskontoristen</i> »	»	500: —
<i>Kronofogden i Östra och Medelstads häraders fögderi</i> med...	»	1,100: —
<i>Kronofogden i Bräkne och Listers häraders fögderi</i> med.....	»	500: —
<i>Häradsskrifvaren i Östra och Medelstads häraders fögderi</i> med	»	1,500: —
<i>Häradsskrifvaren i Bräkne och Listers häraders fögderi</i> med	»	1,800: —

Länsmannen i Christianopels distrikt, hvilken åtnjuter:

lön och hyresersättning	850: —
ersättning för bötesandelar	52: —
	eller Rdr 902: —
med	» 748: —

Länsmannen i Rödeby distrikt, hvilken åtnjuter:

lön och hyresersättning	850: —
ersättning för bötesandelar	127: —
	eller Rdr 977: —
med	» 673: —

Länsmannen i Tvings distrikt, hvilken åtnjuter:

kontant lön	394: —
ersättning för bötesandelar	134: —
	Transport Rdr 528: — Rdr 9,571: —

Transport Rdr	528: —	Rdr	9,571: —
och af innehafvande boställe i arrende uppbär, efter afdrag af 150 Rdr för fördelen af bostad, ett belopp af.....	550: —		
	eller Rdr 1,078: —		
med	»	422: —	
<i>Länsmannen i Hjortsberg distrikt, hvilken åtnjuter:</i>			
kontant lön	432: —		
ersättning för bötesandelar	105: —		
och innehar boställe, hvilket ränta och af- kastning i stat äro upptagne till	218: —		
	eller Rdr 805: —		
med	»	695: —	
<i>Länsmannen i Ronneby distrikt, hvilken åtnjuter:</i>			
lön och hyresersättning	850: —		
ersättning för bötesandelar	89: —		
	eller Rdr 939: —		
med	»	711: —	
<i>Länsmannen i Hoby distrikt, hvilken åtnjuter:</i>			
lön och hyresersättning	850: —		
ersättning för bötesandelar	107: —		
	eller Rdr 957: —		
med	»	693: —	
<i>Länsmannen i Asarums distrikt, hvilken åtnjuter:</i>			
kontant lön	330: —		
ersättning för bötesandelar	113: —		
och af innehafvande boställe i arrende upp- bär, efter afdrag af 150 Rdr för för- delen af bostad, ...	450: —		
	eller Rdr 893: —		
med	»	607: —	
Transport Rdr			12,699: —

Transport Rdr 12,699: —

Länsmannen i Jemshögs distrikt, hvilken åtnjuter:

lön och hyresersättning... 850: —

ersättning för bötesandelar... 100: —

eller Rdr 950: —

med... » 700: —

och *Länsmannen i Gammelstorps distrikt*, hvilken åtnjuter:

kontant lön... 292: —

ersättning för bötesandelar... 79: —

och innehar boställe, för hvilket i arrende
erlagts, efter afdrag af 150 Rdr för
fördelen af bostad, ett belopp af... 750: —

eller Rdr 1,121: —

med... » 379: —

De föreslagna löneförhöjningarne uppgå sålunda till ett
sammanlagdt belopp af... Rdr 13,778: —

hvertill kommer det för lönefyllnad åt Landssekreteraren möjligen behöfliga,
hvilket förslagsvis torde kunna beräknas till 1,700 Rdr, men till 3,000 Rdr,
om framställningen angående löneförhöjning åt Länsnotarien och Landskanslisten
icke bifalles.

Carlskrona å Landskansliet och Landskontoret den 13 November 1873.

H. WACHTMEISTER.

H. Abelin.

C. Trägårdh.

10. a. Underdånigste Memorial.

Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement har uti en till Eders Kongl. Maj:ts
Befallningshafvande den 2 sistlidne September aflåten skrifvelse meddelat, att,
derest Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande funne de på senare tiden högt

uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevillkor, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hade att före utgången af innevarande månad till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen som ock tiden för dess inträdande.

Att en löneförbättring är för de flesta af landsstatstjenstemännen af behofvet påkallad är en känd sak. Lefnadskostnaderna hafva i allmänhet stigit 33½ procent, och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anser sig derföre ega giltiga skäl underdånigst tillstyrka, det Eders Kongl. Maj:t i Näder täcktes vidtagna åtgärder, hvarigenom en provisorisk löneförbättring må kunna beredas intill dess slutlig löneereglering för landsstaten kan hinna genomföras.

Beträffande beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen samt tiden för dess inträdande får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, åberopande bifogade dess protokoll i ämnet för denna dag, underdånigst föreslå, att löneförbättring medelst tillskott af statsmedel *från och med 1874* måtte beredas åt:

Länsmännen, hvardera med	Rdr	Rmt	1,500: —
Kronofogdarne d:o d:o	»	»	1,500: —
Häradsskrifvarne d:o d:o	»	»	1,500: —
Landskontoristen	»	»	700: —
Landskanslisten	»	»	700: —
Länsbokhållaren	»	»	1,400: —
Länsnotarien	»	»	1,650: —
Landssekreteraren	»	»	2,000: —

eller, i stället för sistnämnda belopp, heldre ett anslag å lika summa eller 2,000 Rdr, staldt till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förfogande att användas till arfvoden åt de extra biträden, som erfordras för göromålen å Landskansliet.

Enär löneförhållandena väl för mängden af landsstatstjenstemännen utfalla lika missgynnade under nu löpande år, som de antagas blifva kommande år, om icke löneförbättring mellankommer, och skäl således icke saknas för beredande af hjälp äfven för innevarande år, men det med temlig säkerhet kan antagas, att dessa tjenstemän heldre än att råka i alltför stor brydsam ekonomisk ställning, under tiden inskränkt sig till det yttersta och endast påkostat det för lifsuppehållet mest oundvikliga, hvilket kan låta sig göra för ett enstaka år, men i längden icke skulle bära sig med bibehållande af tjensteduglighet, och dessutom för ett kommande år komme att medföra så mycket större utgifter i vissa hänseenden, såsom exempelvis för beklädnad, anser sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande böra i underdånighet föreslå, att de tjenstemän, som för kommande år ansetts vara i behof af löneförbättring, måtte

för innevarande år tilläggas en ersättning motsvarande *hälften* af hvad till löneförbättring föreslagits.

Christianstad i Landskontoret den 24 November 1873.

TROLLE WACHTMEISTER.

Carl Arc. Olson.

A. F. Lychow.

10. b.

*Protokoll, hållet å Landskontoret i Christianstad
den 24 November 1873.*

Föredrogs en från Kongl. Civil-Departementet ankommen skrifvelse af den 2 sistlidne September, deruti meddelats, att, derest Konungens Befallningshafvande funne de på sednare tider högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevillkor, Konungens Befallningshafvande hade att före utgången af innevarande månad till Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringar som ock tiden för dess inträdande.

Undertecknad, Landskamererare och föredragande, inlemnade ett af honom upprättadt, detta protokoll bifogadt, underdånigt förslag till löneförbättring för Landsstaten och anförde:

»Uti det afgifna förslaget hafva, då en slutlig lönereglering för landsstaten snart är att förvänta och det sålunda kan antagas att den löneförbättring, som nu är ifrågasatt, om den beviljas, verkligen blifver provisorisk, vid beräkningen af de extra inkomster, hvarje tjensteman, utöfver i stat bestämda löneförmåner, eger att påräkna, dessa upptagits till de belopp, hvartill de, enligt till Kongl. Civil-Departementet härifrån i skrifvelse den 22 sistlidne Oktober öfverlemnade uppgifter, år 1872 uppgått. derigenom misstag mindre torde vara att befara, än om beräkningen grundas på medium af enahanda inkomster för flera år; varande undantag gjorda endast för trenne länsmän, hvilkas extra inkomster af tillfälliga orsaker under år 1872 uppgått till betydligt större belopp än under föregående år och än hvad för kommande år kan försäkras.

Någon löneförhöjning har ej blifvit föreslagen för Landssekreterare, Landskamererare och Landtränmästare, emedan sådan för de tvenne sednare uppen-

barligen ej är behöflig och den förstnämndes inkomster, efter afdrag af de dryga utgifter, som betunga honom i och för befattningens behöriga skötande, om ock ringa i förhållande till hans maktpåliggande göromål, och jemväl underkastade möjligheten att ytterligare minskas, dock torde böra anses tillräckliga för hans utkomst, såvida, såsom föreslaget blifvit, Länsnotarien och Landskanslisten förses med sådane löneförmåner, att något bidrag af Landssekreteraren ej erfordras till deras aflönande.

Enligt förslaget skulle Länsnotarien och Länsbokhållaren komma i åtnjutande af en löneinkomst hvardera af 2,400 Rdr; och lärers denna aflöning ingalunda kunna anses vara för hög, då i betraktande tages *dels* att personerna, som innehafva dessa befattningar, böra ha aflagt akademisk examen och besitta den skicklighet, att de kunna förestå landssekreterare- eller landskameraretjenst, och *dels* att tjensteinnehafvarne vanligen hunnit en mera mogen ålder och ofta ha familj att försörja.

För Landskanslisten och Landskontoristen ha löner föreslagits till 1,200 Rdr, såsom varande det lägsta belopp, hvaraf en ung man i deras lefnadsställning kan under nuvarande förhållanden anses hafva sin nödtorftiga bergning.

Såsom grund för föreslagna löneförbättringarne till Kronofogdar och Härads-skrifvare har antagits, att dessa tjenstemän, hvilka i allmänhet äro gifta och vanligen ej ha någon vidare befordran att påräkna, icke kunna vara belåtna med mindre dem tillförsäkras en *behållen inkomst af 3,500 Rdr*, och att deras utgifter i och för tjenstens bestridande, såsom till tjensteresor, skrifbiträde, skrifmaterialier m. m., med full säkerhet uppgå inom Ingelstads fögderi till 600 och inom länets öfriga fögderier till 800 Rdr.

Beträffande Länsmännen, som också vanligen äro gifta, kan det väl icke rimligtvis begäras att de skulle kunna, ens med iakttagande af möjligen största hushållning, draga sig fram på en inkomst, understigande 1,500 Rdr, och då deras utgifter i och för tjensten med full säkerhet kunna anses uppgå till 300 Rdr, har för dem föreslagits en löneförbättring, så att deras *bruttoinkomst* må uppgå till 1,800 Rdr.

Vid utförande i förslaget af de löneförbättringar, som enligt nu angifna grunder erfordras, har för hvarje tjensteman ej tagits i beräkning annat än fulla femtiotal af nuvarande inkomster.

De föreslagna löneförbättringarne torde böra åstadkommas genom kontant statsanslag och enär behovet af dem redan nu är högst påfallande, om möjligt inträda redan *från och med innevarande år*.

Slutligen bör anmärkas att hänsyn ej tagits till de lönebidrag, som kunna komma Länsbokhållaren, Landskontoristen och Länsmännen till del af det vid sednaste Riksdag anvisade extra anslag för år 1874 till provisoriskt höjande af

af aflöningen för dessa tjenstemän, utan är det förutsatt, att från de löneförbättringar, som kunna varda beviljade, skall för år 1871 afdragas hvad hvarje tjensteman kommer att af nämnda anslag uppbära.»

Landssekreteraren Olsson afgaf följande yttrande:

»För min del anser jag löneförbättring för de flesta af landsstatstjenstemännen i länet vara af behovet påkallad, helst lefnadskostnaderna i allmänhet stigit öfver 33½ procent; och för att komma till ett någorlunda riktigt bedömande anser jag, att för hvarje tjenstemannaklass särskildt bör beräknas till huru stort belopp de nödiga lefnadskostnaderna för en klassen tillhörande tjensteman för närvarande rimligen kunna anses uppgå. Vidare anser jag, att, om det belopp, som sålunda erhålles, öfverstiger inkomsterna af tjensten, sådane dessa visa sig under sednast förflutna tidsperioden af ett år, räknadt från den 1 Oktober 1872, med afdrag af hvad tjensteinnehafvaren kan anses behöfva påkosta i och för tjenstens skötande under ett kommande år, hvilket löneförbättringen, der den ifrågakommer, antagligen lär komma att afse, det samma inkomster öfverskjutande lefnadskostnadsbelopp bör läggas till grund för förslag om löneförbättring. Jag anser *dels*, att man icke kan finna någon annan tillförlitligare beräkningsgrund, och *dels*, att man för de tjenstemän, hvilkas inkomster till större eller mindre del äro beroende af sportler, icke bör beräkna inkomsterna sådane de visat sig för längre tid tillbaka, än nyss blifvit nämndt, enär man, hvad det sednare beträffar, i annat fall kommer att bygga på en falsk, åtminstone för en del af tjenstemännen menlig grund, i hvilket afseende jag exempelvis vill anföra, att, då bruttoinkomsterna för Landssekreteraren under ett år från den 1 Januari 1872 uppgingo till 10,384 Rdr, de under en årsperiod, räknad från den 1 Oktober 1872 till den 1 sistlidne Oktober uppgått endast till 9,176 Rdr.

Som tiden emellertid icke tillåter att från Kronofogdar, Häradsskrifvare och Kronolänsmän infordra uppgifter i nyssberörda hänseende, finner jag för min del ingen annan utväg än att, i afseende på dessa tjenstemäns inkomster, för beräkningen lägga till grund deras uppgifter för år 1872 sådana de ingingo till Kongl. Maj:ts Civil-Departement med Konungens Befallningshafvandes skrifvelse den 22 sistlidne Oktober; och ehuru af dessa uppgifter framgår, att inkomsterna för nyssnämnda år, med uteslutande af öretal, varierat för Kronofogdarne emellan 3,181 Rdr och 3,437 Rdr, för Häradsskrifvarne emellan 2,799 Rdr och 3,307 Rdr och för Kronolänsmännen emellan 693 och 1,916 Rdr, anser jag, att, då lönetillökning icke gerna kan föreslås särskildt för en hvar af dessa tjenstemän, man kommer så nära det rätta som möjligt, om man beräknar ett *medeltal* särskildt för Kronofogdarne, särskildt för Häradsskrifvarne och särskildt för Kronolänsmännen, hvarvid då visa sig följande inkomst-

belopp: för Kronofogde 3,271 Rdr, för Häradsskrifvare 3,045 Rdr och för Kronolänsman 1,022 Rdr.

Hvad Länsnotarie, Länsbokhållare, Landskanslist och Landskontorist beträffar, äro deras så beskaffade inkomster, som här kunna tagas i beräkning, gifna i deras löner på stat, och vidkommande Landssekreterare, Landskamererare och Landtränkmästare, anser jag uppgifterna böra kunna lemnas genast.»

Herr Landshöfdingen instämde i Landssekreterarens åsigt och sedan, i enlighet dermed, Landssekreteraren aflemnat uppgift, utvisande, att hans inkomster för tiden från den 1 Oktober 1872 till samma dag innevarande år utgjort 9,176 Rdr 87 öre och undertecknad, Landskamererare, tillkännagifvit, att uppgifter på hans och Landtränkmästarens inkomster för sagda årsperiod ej kunde aflemnas, enär de äro beroende på storleken af en del uppbörder, hvilka ännu ej äro till beloppen kända, men att det icke kunde inverka störande på skeende beräkningar, om deras inkomster upptagas till belopp, hvarmed de under år 1872 utgått, nemligen Landskamererarens med 15,737 Rdr 56 öre och Landtränkmästarens med 8,943 Rdr 49 öre, skedde beräkningarne, som följa, deri undertecknad, Landskamererare, hänförande sig till sitt ofvanstående anförande, ansåg sig icke böra deltaga.

De nödiga lefnadskostnaderna för Kronolänsmännen, som i allmänhet lefva gifta med familj, uppskattades sålunda:

Hushyra	300: —	
Ved och ljus	150: —	
Tjenstehjonslöner	100: —	
Skatter	50: —	
Hushållet	1,000: —	
Kläder till familj	400: —	
Andra kostnader	300: —	2,300: —
Inkomsterna enligt ofvan gjorda beräkning	1,022: —	
derifrån afräknas:		
Kostnad för tjänsteresor, därför ersättning		
icke erhålles	250: —	
Tjenstebiträde	200: —	
Skrifmaterialier	25: —	475: —
återstår behållen inkomst		547: —
hvidan en brist uppstår å		1,753: —

Nödiga lefnadskostnaderna för Kronofogdar och Häradsskrifvare, de der äfven måste kunna lefva gifta med familj, beräknades sålunda:

Hushyra	500: —	
Ved och ljus	390: —	
Tjenstehjonslöner	250: —	
Skatter	100: —	
Hushållet	1,900: —	
Kläder för familj	500: —	
Andra kostnader	400: —	4,040: —
Inkomsterna för Kronofogdar enligt ofvan gjorda beräkning	3,271: —	
derifrån afräknas:		
Kostnad för tjänsteresor, därför ersättning icke erhålles	300: —	
Tjenstebitråde	700: —	
Skrifmaterialier	75: —	1,075: —
återstår behållen inkomst		2,196: —
hvidan en brist uppstår å		1,844: —
Häradsskrifvares lefnadskostnad		4,040: —
Inkomster för häradsskrifvare enligt ofvan gjorda beräkning	3,045: —	
derifrån afräknas:		
Kostnad för tjänsteresor, därför ersättning icke erhålles	200: —	
Tjenstebitråde	500: —	
Skrifmaterialier	75: —	775: —
återstår behållen inkomst		2,270: —
hvidan en brist uppstår å		1,770: —
Landskanslist- och Landskontoristtjänsterna äro af den beskaffenhet, att innehafvarne deraf icke kunna påräkna att derpå lefva gifta; men då de måste bo i stad, der lefnadskostnaderna äro dyrare än på landet, uppskattas deras lefnadskostnader sålunda:		
Hushyra	150: —	
Ved och ljus	110: —	
Uppassning	70: —	
Tvätt	50: —	
Hyra för möbler	70: —	
Vivre	600: —	
Kläder	150: —	1,200: —
De hafva hvardera i lön	500: —	
hvidan en brist för hvardera uppstår å		700: —

Länsnotarie- och Länsbokhållaretjensterna äro väl af den beskaffenhet, att innehafvarne deraf borde kunna påräkna att lefva gifta, men, fastän fallet är att Länsbokhållaren härstädes är gift, kan man icke anse att så i allmänhet inträffar. Den samhällsställning, de med hänseende till vigten af deras befattningar böra intaga, förutsätter likväl, att deras lefnadskostnader icke kunna inskränkas till hvad noggrannast erfordras för en enstaka persons lifsuppehälle, och deras lefnadskostnad kan således icke rimligtvis uppskattas till lägre belopp än..... 2,400: —

Länsnotarien har lön 750: —
 hvadan, med beräkning att af Landssekreterarens inkomster icke afses något bidrag åt Länsnotarien, en
 brist uppstår å..... 1,650: —

Länsbokhållarens lefnadskostnad 2,400: —
 Han har lön 1,000: —
 hvadan, med beräkning att af Landskamererarens inkomster icke afses något bidrag åt Länsbokhållaren,
 en brist uppstår å..... 1,400: —

Landtränkmästaren måste anses kunna påräkna att lefva såsom gift med familj, och, då han måste bo i staden, beräknas hans lefnadskostnader sålunda:

Hushyra	600: —	
Ved och ljus	350: —	
Tjenstehjonslöner	300: —	
Skatter	250: —	
Hushållet	3,000: —	
Kläder till familj	800: —	
Andra kostnader	700: —	6,000: —

Inkomster enligt hvad här ofvan upptagits 8,943. —

derifrån afräknas:

Skrifvarebiträde	250: —	
Skrifmaterialier	50: —	300: —

återstår behållen inkomst..... 8,643: —

hvadan ett öfverskott utöfver lefnadskostnaderna uppkommer å 2,643: —

Landssekreterare- och Landskamereraretjensterna äro af den beskaffenhet, att större lefnadskostnader för innehafvarne än för tjenstemän af lika rang i allmänhet tarivas, och uppskattningen anses böra blifva:

Hushyra	850: —
Ved och ljus	500: —
Tjenstehjonslöner	400: —
Skatter	380: —

Transport 2,130: —

	Transport	2,130: —	
Hushållet.....		4,500: —	
Kläder till familj		900: —	
Andra kostnader		800: —	8,330: —
Landskamererarens inkomster enligt hvad här ofvan upptagits		15,737: —	
derifrån afräknas:			
Kostnader för papper, öfriga skrifmaterialier och belysning å embetslokalen 300: — och i anseende till Landskamere- rarens förklarande att, om den af honom för Länsbokhållare och Landskontorist beräknade löneförhöjning beviljas, för ex- peditionens gång å Landskon- toret erfordras ytterligare endast en renskrifvare, aflöning för denne med.....	600: —	900: —	
återstår behållen inkomst		14,837: —	
hvidan ett öfverskott utöfver lefnadskostnaderna uppkommer å		6,507: —	
Landssekreterarens lefnadskostnader		8,330: —	
Inkomster enligt ofvan anmärkta uppgift ..		9,176: —	
derifrån afräknas:			
Kostnader för papper, öfriga skrifmaterialier och belysning å embetslokalen 250: — och i anseende till Landssekre- terarens förklarande att, om än löneförhöjning beviljas åt Länsnotarien och Landskans- listen så att dessa icke beräk- nas något bidrag från Lands- sekreterarens inkomster, för expeditionens gång å Lands- kansliet erfordras till 2 extra kanslibiträden aflöning med 1,000 Rdr till hvardera, kost- nader därför	2,000: —		
Renskrifning	600: —		
Andra kostnader i tjensten.....	150: —	2,900: —	
Återstår behållen inkomst		6,276: —	
hvidan en brist uppstår å		2,054: —	

Landssekreteraren anhöll, att, då undertecknad Landskamererares anförande, såvidt det afser Landssekreterarens aflöning, möjligen kunde anses innebära, att, likasom Landskamereraren ansett göromålen å Landskontoret kunna skötas utan annat biträde utöfver Länsbokhållarens och Landskontoristens än en renskrifvares, han äfven ansett göromålen å Landskansliet kunna skötas utan synnerligt annat biträde än Länsnotariens och Landskanslistens, Herr Landshöfdingen ville taga detta i särskildt öfvervägande och till protokollet uttala sitt omdöme deröfver, icke så mycket för den inverkan det kunde hafva på Landssekreteraren för hans person, utan derföre att det för framtiden kunde hafva ett menligt inflytande på hela expeditionen å Landskansliet, om icke tydligen i dagen lägges de större arbetskrafter, som å kanslisidan erfordras.

Med anledning häraf förklarade undertecknad, Landskamererare, att hans ofvanberörda anförande så mycket mindre kunde anses innebära något i den af Landssekreteraren antydda syftning, som deri särskildt påpekas de dryga utgifter, hvilka betunga Landssekreteraren i och för befattningens behöriga skötande samt hela anförandet dessutom afser endast en provisorisk löneförbättring, dervid icke kunde tagas i betraktande alla de förhållanden, som vid en slutlig lönereglering för landsstaten borde afses.

Emellertid ville Herr Landshöfdingen, med föranledande af förestående, hafva förklarat, att han anser *dels*, att de till Landssekreterarens föredragning hörande ärenden tarfva större krafter än de, som förekomma å Landskontorsidan och *dels* att, såväl i följd deraf som äfven med hänseende till mängden af göromålen å Landskanslisidan — betecknade till en del vid jemförelse af arbetsförteckningarne, hvilka utvisa för sistlidet år 4,216 handlagda ärenden å Kansliet emot 2,108 å Kontoret, och för år 1871, 5,709 å Kansliet emot 1,915 å Kontoret — den af Landssekreteraren beräknade biträdande personal å Landskansliet utöfver Länsnotarien och Landskanslisten är af behovet påkallad.

Herr Landshöfdingen och Landssekreteraren ansågo, att, hvad beträffar Kronofogdar och Kronolänsmän, hvilka tillförene i allmänhet ansetts kunna genom enskilda förtroendeuppdrag bereda sig inkomster, sådant icke borde tagas i beräkning vid bestämmande af deras aflöning, *dels* emedan, äfven om man ville tillstādja statens tjenstemän att söka sin bergning till en del genom biförtjenster, sådana numera, sedan allmogen mest anlitar biträden inom sin egen klass, icke för Kronofogdar och Kronolänsmän stå att vinna så, som tillförene, och *dels* derföre, att det vore i hög grad önskvärdt, att dessa tjenstemän frigjordes från det beroende, hvori de till allmänheten måste komma just genom nödvändigheten för dem att söka dylika förtroendeuppdrag, hvarigenom deras tjensteställning blifver skef och deras verksamhet förlamas till skada för det allmänna.

Med afseende å hvad sålunda förekommit och då en egentlig löneförhöjning antagligen icke stode att vinna för en förfluten tid, förklarade Herr

Landshöfdingen och Landssekreteraren sig vilja föreslå, att löneförbättring medelst tillskott af statsmedel från och med 1874 måtte beredas:

För Kronolänsman	Rdr 1,500: —
» Kronofogde.....	» 1,500: —
» Häradsskrifvare	» 1,500: —
» Landskontorist.....	» 700: —
» Landskanslist	» 700: —
» Länsbokhållare	» 1,400: —
» Länsnotarie.....	» 1,650: —
» Landssekreterare	» 2,000: —

eller, i stället för sistnämnda belopp, heldre ett anslag å lika summa eller 2,000 Rdr, stäldt till Konungens Befallningshafvandes förfogande att användas till arvode åt de extra biträden, som erfordras för göromålen å Landskansliet.

För Landskamererare och Landtränsmästare ansågs någon löneförbättring icke kunna ifrågasättas.

Enär löneförhållandena väl för mängden af landsstatstjenstemännen utfalla lika missgynnande under nu löpande år som de antagas blifva kommande år, om icke löneförbättring mellankommer och skäl således icke saknades för beredande af hjälp äfven för innevarande år, men det med temlig säkerhet kunde antagas, att dessa tjenstemän, heldre än att råka i alltför stor brydsam ekonomisk ställning, under tiden inskränkt sig till det yttersta och endast påkostat det för lifsuppehållet mest oundvikliga, hvilket kunde låta sig göra för ett enstaka år, men i längden icke skulle bära sig med bibehållande af tjensteduglighet och dessutom för ett kommande år medför så mycket större utgifter i vissa hänseenden, såsom exempelvis för beklädnad, funno Herr Landshöfdingen och Landssekreteraren sig böra föreslå, att de tjenstemän, som för kommande år ansetts vara i behof af löneförbättring, måtte för innevarande år tilläggas en ersättning, motsvarande hälften af hvad till löneförbättring föreslagits.

Konungens Befallningshafvandes underdåniga memorial i frågan skulle således uppsättas i öfverensstämmelse med Herr Landshöfdingens och Landssekreterarens ofvan uttalade åsigter samt detta protokoll detsamma bifogas; som ofvan.

In fidem

A. F. Lychou.

Underdånigst förslag till löneförbättring för Landsstaten i Christianstads län, upp-

	Löneinkomster enligt stat.				Extra inkomster.
	Lön.	Boställs-afkastning och ränta.	Forsellöns-ersättning.	Ersättning för mistade bötes-andelar.	
Landssekreteraren	1,594	—	67	—	8,723 —
Landskamereraren	2,915	—	100	—	12,722 56
Landtränmästaren	2,007	—	44	—	6,892 49
Länsnotarien	750	—	—	—	—
Länsbokhållaren	1,000	—	—	—	—
Landskanslisten	500	—	—	—	—
Landskontoristen	500	—	—	—	—
Kronofogden i Åsbo fogderi	2,688	—	—	—	430 95
d:o i Göinge d:o	2,600	—	—	—	750 22
d:o i Villands d:o	2,541	—	—	169	637 92
d:o i Ingelstads d:o	2,686	—	—	—	495 29
Häradsskrifvaren i Åsbo d:o	1,536	—	—	—	1,771 03
d:o i Göinge d:o	1,499	—	—	—	1,300 95
d:o i Villands d:o	1,237	—	—	—	1,832 25
d:o i Ingelstads d:o	1,774	—	—	—	1,228 65
Länsmannen i Grämanstorps m. fl. socknar	387	313	—	109	23 20
d:o i Örkellunga d:o	850	—	—	53	104 13
d:o i Riseberga d:o	850	—	—	—	175 —
d:o i Höja d:o	850	—	—	—	4 —
d:o i Hjernerps d:o	850	—	—	—	—
d:o i Förslöfs d:o	850	—	—	—	64 75
d:o i Broby d:o	850	—	—	75	70 75
d:o i Vinslöfs d:o	850	—	—	39	40 —
d:o i Brönneå d:o	850	—	—	70	70 —
d:o i Qviinge d:o	850	—	—	29	106 83
d:o i Ousby d:o	352	340	19	44	307 63
d:o i Stoby d:o	850	—	—	90	151 66
d:o i Wä d:o	364	336	—	—	53 33
d:o i Albo härad	850	—	—	65	19 25
d:o i Oppmanna d:o	850	—	—	39	228 02
d:o i Fjelkinge d:o	850	—	—	25	130 65
d:o i Esphults d:o	582	118	—	30	124 80
d:o i Näsums d:o	850	—	—	—	78 25
d:o i Efveröds d:o	530	170	—	127	29 40
d:o i Vemmerlöfs d:o	850	—	—	—	—
d:o i Hammenhög d:o	850	—	—	—	50 —
d:o i Löderups d:o	850	—	—	—	130 —
d:o i Akarps d:o	850	—	—	81	164 56

toreset den 20 November 1873.

rättadt till följd af Kongl. Civil-Departementets skrifvelse den 2 September 1873.

Summa inkomster.	Såsom löneför- bättring föreslås.	A n m ä r k n i n g a r.
10,384 —	—	
15,737 56	—	
8,943 49	—	
750 —	1,650 —	{ Enligt till Kongl. Civil-Departementet inlemnad uppgift, åtnjuter Läns-Notarien jemväl andel i expeditionslösen; men då denna andel utgår af de extra inkomster, som äro upptagna för Landssekreteraren, har uppgifna andelsbeloppet här blifvit uteslutet.
1,000 —	1,400 —	
500 —	700 —	{ Enligt till Kongl. Civil-Departementet inlemnad uppgift, åtnjuter Landskanslisten i arfvode af Landssekreteraren 500 rdr; men då detta belopp utgår af de extra inkomster, som äro upptagna för Landssekreteraren, har det här blifvit uteslutet.
500 —	700 —	
3,118 95	1,200 —	
3,350 22	950 —	
3,347 92	1,000 —	{ I den till Kongl. Civil-Departementet ingångna uppgiften har lönen oriktigt blifvit upptagen till 2,800 Rdr och försellönersättningen blifvit uteglömd.
3,181 29	950 —	
3,307 03	1,000 —	
2,799 95	1,550 —	
3,075 22	1,250 —	
3,002 65	1,100 —	
832 50	1,000 —	{ Saköresandelarne hafva tillfälligtvis uppgått till ett betydligt högre belopp år 1872 än eljest, hvadan här beräknats endast dessa andelars medelbelopp under åren 1863—1872.
1,007 13	800 —	
1,025 —	800 —	d:o d:o d:o
854 —	950 —	
850 —	950 —	
914 75	900 —	
995 75	850 —	
929 —	900 —	
990 —	850 —	
985 83	850 —	
1,043 82	800 —	{ Inkomsten af exsecutiva auktioner har tillfälligtvis uppgått till betydligt högre belopp år 1872 än eljest, hvadan här beräknats endast medelbeloppet af denna inkomst för åren 1863—1872. I den till Kongl. Civil-Departementet ingångna uppgiften är ersättningen för mistade bötesandelar oriktigt upptagen till 48 Rdr.
1,091 66	750 —	
753 33	1,050 —	
934 25	900 —	{ Enligt Nådigt bref den 1 November 1872 skall det Länsmannen anslagna boställe till Statsverket den 14 Mars 1875 afträdas och Länsmannen åtnjuta vanlig lön 700 Rdr jemte 150 Rdr i hyresersättning från den 1 Januari 1874.
1,117 02	700 —	
1,005 65	800 —	{ Enligt Nådigt bref den 30 Juni 1871 är det Länsmannen anslagna boställe vid Midfastan år 1873 till Statsverket afträdt, och åtnjuter han från den 1 Januari 1872 vanlig lön 700 Rdr jemte 150 Rdr hyresersättning.
854 80	950 —	
928 25	900 —	
856 40	950 —	
850 —	950 —	
900 —	900 —	
980 —	850 —	{ Enligt Nådigt bref den 16 Maj 1873 skall det Länsmannen anslagna boställe den 14 Mars 1875 till Statsverket afträdas och han från 1874 års början åtnjuta vanlig lön 700 Rdr och hyresersättning 150 Rdr.
1,095 56	750 —	

11. Underdånigste Memorial.

Uti skrifvelse af den 2 sistlidne September har Herr Statsrådet och Chefen för Civilepartementet gifvit Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillkänna att, derest de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderne befunnes påkalla en provisorisk mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevillkor, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande då hade att före utgången af innevarande månad till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om så väl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

Den prisförhöjning, som under sednare åren i alltjemt stigande grad uppstått å nästan alla lifsförnödenheter, har i denna landsort icke varit minst kännbar och särskildt torde Malmö stad icke blott i följd af höga varupriser, utan äfven i anseende till stegrade hushyror och stora kommunalskatter med skäl kunna anses såsom en af de dyraste uppehållsorter i riket. Att för den skull en förbättring uti de för landsstatstjenstemännen under andra förhållanden bestämda och då i allmänhet visserligen icke öfver det oundgängligaste behovet tillmätta lönevillkor är af omständigheterna högt påkallad, låter icke förneka sig; och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande får så väl i anledning häraf som af det meddelande, ofvanberörde embetsskrifvelse innehåller derom att den löneförbättring, som nu kan ifrågasättas, blott bör betraktas såsom provisionel, hvaraf lærer följa att den bör grundas på nu gällande stat och aflöningsförhållanden, i det följande underdånigst föreslå den löneförhöjning för landsstatstjenstemännen inom länet, som Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anser vara rättvis och billig med hänsigt till den större eller mindre inverkan den dyra tiden antagligen haft på de särskilda tjenstemännens förmåga att af de tjensterna åtföljande förmåner sig uppehålla. Det synes Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vara obestriddigt att de tjenstemän, som äro försedde med boställen, i ringare mån erfara inverkan af lifsförnödenheternas stegring, än de som sakna boställen. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ledes häraf till den öfvertygelsen att, åtminstone hvad beträffar Kronofogdar, Häradskrifvare och Länsmän, en allmän procentförhöjning å lönerna, på det sätt att förhöjningen beräknas å det belopp en hvar tjensteman eger från statsverket bekomma, under nu varande förhållanden vore för nämnde tjenstemän den mest lämpliga grund för löneförbättring, enär derigenom någon förhöjning icke ifrågasättes på de uti normallönerna ingående titlarne, *boställsränta*, *boställsafkastning* och *extra inkomster*. För de olika tjenstebefattningarne på

kallas dock af behof och billighet olika procentförhöjning å denna del af lönerna; och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande går derföre att i det följande för hvarje grupp af desse tjenstemän i korthet motivera sitt underdåniga förslag i detta hänseende, sedan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande först i underdånighet yttrat sig om behofvet af löneförbättring för tjenstemännen vid sjelfva länsstyrelsen.

Hvad då först angår *Landssekreteraren*, så hafva hans nästan uteslutande af expeditionslösen bestående inkomster, ehuru tillförene rikliga, såsom den till Eders Kongl. Maj:ts Civildepartement nyligen i och för landsstatens ifrågasatta omreglering insända uppgift utvisar, under sednare åren så betydligt nedgått att nettoinkomsten ingalunda kan anses motsvara tjenstens vikt och mödosamma beskaffenhet; men i anseende till inkomsternas medelbelopp under sistförflutna tio år, anser sig dock Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke böra föreslå någon provisorisk löneförbättring för Landssekreteraren, helst han sjelf förklarar sig nu icke göra anspråk på att dermed varda hugnad.

Landskamererarens löneinkomster synas visserligen hittills hafva varit tillräckliga om hänsyn tages till det bruttobelopp hvartill de under sednast förflutna tio åren uppgått, men då i betraktande måste tagas, dels att till skrifmaterialier och lyshållning å landskontoret samt till aflöning för skrifvarebiträden derstädes, hvartill minst trenne personer utom den ordinarie personalen erfordras, åtgår årligen omkring 2,000 Rdr, dels ock att ifrågavarande tjensteman nu mera gått i mistning af en ganska väsentlig del af sina extra inkomster, nemligen provisionen å tidningsstämplingsavgiften, som under sednast förflutna åren lemnat ett bruttobelopp af 1,400 å 1,500 Rdr och en behållen inkomst, sedan ersättning för stämplingens verkställande utgått, af 800 å 900 Rdr, samt dessutom genom förändrad beräkningsgrund för bevillningsprocenten förlorat 100 Rdr och genom upphörande af arvode för kyrkoräkenskapernes granskning likaledes omkring 300 Rdr årligen, är det icke antagligt att hans behållna löneinkomster hädanefter under vanliga förhållanden kunna komma att motsvara hvad innehafvaren af denna ansvarsfulla och mödosamma tjenst skäligen bör åtnjuta. Såsom dyrtidstillägg för Landskamereraren anser sig för den skull Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande böra föreslå 1,000 Rdr, hvilken förhöjning synes vara desto mer med billighet förenlig som den icke ens svarar emot de extra inkomster, han, enligt hvad förberördt är, under de sednare åren förlorat.

För *Landtränmästaren*, som i detta län svårigen kan undvara ett af honom aflönadt *skrifvarebiträde*, föreslås i underdånighet en provisorisk löneförbättring af 500 Rdr.

I afseende på *Länsnotarien* och *Landskanslisten* åberopar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sitt till Statskontoret insända underdåniga utlåtande af den 6 i förliden månad, och får såsom dyrtidstillägg för dem, i anseende till de nuvarande lönernes efter stat otillräckliga belopp, föreslå en förhöjning af 750 Rdr för den förre och 500 Rdr för den sednare.

I fråga om den löneförbättring, hvaraf *Länsbokhållaren* och *Landskontoristen* äro i största hehof, har Landshöfdinge-embetet vid besvarandet af nådiga remissen om fördelning af det utaf Riksdagen redan beviljade extra anslag för år 1874 till desse tjenstemän jemte Länsmännen, under den 14 Augusti detta år till Statskontoret insändt underdånigt yttrande, deruti Landshöfdinge-embetet med hänsigt till det jemförelsevis ringa anslag, som Riksdagen beviljat, inskränkt sig att i underdånighet föreslå ett minimum i aflöning för Länsbokhållaren af inalles efter stat 2,200 Rdr och för Landskontoristen af 1,200 Rdr årligen. Under åberopande i öfrigt af sitt underdåniga Memorial af den 28 Oktober förlidet år rörande desse tjenstemän, anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande billigt och nödigt att aflöningen för Länsbokhållaren härstädes blifver 2,500 Rdr och för Landskontoristen 1,500 Rdr, hvadan nu föreslås en förhöjning efter stat för den förre af 1,500 Rdr och för den sednare af 1,000 Rdr.

Beträffande *Kronofogdarne* håller Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande före, att deras anspråk på löneförbättring, i förhållande till öfrige landsstatstjenstemän, skäligen kan anses tillgodosedt, om dem beviljas 25 procents förhöjning å deras efter staten utgående kontanta penningelön; derom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande alltså underdånigst hemställer.

Med afseende derå, att uti *Häradsskrifvarnes* normallöner till ganska väsentlig del ingå extra inkomster, hvars i Staten beräknade belopp på sednare tiden undergått förminskning, serskildt genom den efter Riksdagens beslut och nådiga Kungörelsen den 25 Maj 1871 stadgade förändring för beräklandet af bevillningsprocenten, som i detta län verkat en nedsättning af denna med $\frac{2}{3}$, hvarjemte provisionen å den upphörda folkskoleafgiften jemväl försvunnit, — anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande en förhöjning af 33 $\frac{1}{3}$ procent uti det för desse tjenstemän enligt stat utgående kontanta penningeanslag vara af behof påkallad. Häradsskrifvaren i Oxie, Skytts och Wemmenhögs häraders fögderi, som, i följd deraf att hans extra inkomster af någon tillfällig anledning blifvit i staten beräknade allt för högt vid jemförelse med hans vederlikar, har en kontant lön af endast 395 Rdr, föreslås för den skull att

komma i åtnjutande af samma förhöjning som den, hvilken efter ofvan angifna beräkning belöper för Häradsskrifvaren i Luggude fögderi.

Hvad slutligen angår *Länsmännen*, så är desse tjenstemäns aflöning efter stat i betraktande af den nu rådande dyra tid så knappt tillmätt, att ett någorlunda tillfredsställande förhållande icke kan åstadkommas med mindre än att deras kontanta anslag *förhöjes med 50 procent* af hvad Staten nu för dem i detta afseende upptager; om hvilken förhöjning Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, vitsordande det stora behof af förbättring i aflöningen, som för Länsmännen är och länge varit för handen, alltså underdånigst hemställer.

Efter att sålunda hafva angifvit de grunder, hvarefter, enligt Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förmenande, en provisorisk löneförhöjning för landsstatstjenstemännen i detta län under för handen varande omständigheter med möjligast största rättvisa och billighet låter sig verkställa, får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande här nedan underdånigst angifva det belopp, som med tillämpning af samma grunder, skulle komma att en hvar tjensteman såsom förhöjning tillkomma, nemligen:

för Landskamreraren.....	Rdr	1,000: —
» Landtränsmästaren	»	500: —
» Länsnotarien.....	»	750: —
» Länsbokhållaren.....	»	1,500: —
» Landskanslisten	»	500: —
» Landskontoristen	»	1,000: —
» Kronofogden i Oxie m. fl. häraders fögderi.....	»	195: —
» D:o i Luggude härads d:o	»	522: —
» D:o i Rönnebergs m. fl. häraders d:o	»	673: —
» D:o i Torna och Bara d:o d:o	»	665: —
» D:o i Frosta och Färs d:o d:o	»	668: —
» D:o i Ljunits och Herrestads d:o d:o	»	682: —
» Häradsskrifvaren i Oxie m. fl. häraders d:o	»	355: —
» D:o i Luggude härads d:o	»	355: —
» D:o i Rönnebergs m. fl. d:o d:o	»	544: —
» D:o i Torna och Bara d:o d:o	»	541: —
» D:o i Frosta och Färs d:o d:o	»	525: —
» D:o i Ljunits och Herrestads d:o	»	673: —

Anm. Om Wemmenhögs härad kommer att tillhöra Ljunits fögderi, torde detta belopp böra minskas med 33 $\frac{1}{2}$

Transport Rdr 11,648: —

Transport Rdr 11,648: —

procent af skilnaden emellan nu varande kontanta belopp och hvad då såsom sådant, efter beräkning af högre extra inkomster i Staten, blifver uppfördt, och skulle denna minskning, efter Landshöfdinge-embetets i underdånigt utlåtande den 28 sistlidne Augusti afgifna förslag å extra inkomsternes beräkning, utgöra 33½ procent å 504 Rdr, eller 168 Rdr.

för Länsmannen i Oxie härads Norra distrikt	»	425: —
» D:o i d:o d:o Södra d:o	»	304: —
» D:o i Skytts d:o Vestra d:o	»	231: —
» D:o i d:o d:o Östra d:o	»	425: —
» D:o i Wemmenhögs d:o Vestra d:o	»	292: —
» D:o i d:o d:o Östra d:o	»	425: —
» D:o i Torna d:o Vestra d:o	»	425: —
» D:o i d:o d:o Östra d:o	»	425: —
» D:o i Bara d:o Vestra d:o	»	425: —
» D:o i d:o d:o Östra d:o	»	425: —
» D:o i Harjagers härad	»	425: —
» D:o i Luggude härads Vestra distrikt	»	425: —
» D:o i d:o d:o Medlersta d:o	»	425: —
» D:o i d:o d:o Östra d:o	»	425: —
» D:o i d:o d:o Vikens d:o	»	425: —
» D:o i Onsjö d:o Norra d:o	»	233: —
» D:o i d:o d:o Södra d:o	»	308: —
» D:o i Rönnebergs härad	»	193: —
» D:o i Frosta härads Vestra distrikt	»	197: —
» D:o i d:o d:o Östra d:o	»	425: —
» D:o i Färs d:o Norra d:o	»	425: —
» D:o i d:o d:o Södra d:o	»	425: —
» D:o i Ljunits härad	»	67: —
» D:o i Herrestads härad	»	119: —
» D:o på ön Hven	»	425: —

Tillsammans Rdr 20,392: —

Då tjenstemännen redan länge fått vidkännas högt uppdrifna lefnadskostnader, vore det högligen önskvärdt om förhöjningen kunde komma dem till godo med innevarande år, eller, om detta icke kan ske, åtminstone med ingången af år 1874. Malmö Landskontor den 6 November 1873.

S. W. TROIL.

J. A. Segersteen.

12. a. Underdånigste Memorial.

Då, för göromålens behöriga fortgång hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, erfordras, utom på stat aflönade Länsnotarie och Länsbokhållare jemte en Landskanslist och en Landskontorist, ytterligare *en Kanslist* och *en Kontorist*, hvilkas aflöning hittills bekostats af Landssekreteraren och Landskamreraren; men dessas inkomster nu mera så nedgått, utan utsigt till snar förhöjning, att de skäligen icke böra betungas med nämnda aflöning; samt de på sednare åren ovanligt högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla förbättring i en del landstatstjenstemäns lönevilkor, vågar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst föreslå, att nedannämnde tjenstemäns årliga löner sålunda bestämmas: 1:o till *Länsnotarien*:

	Lön	1,500: —	
	Tjenstgöringspenningar	500: —	2,000: —
2:o »	<i>två Landskanslister</i> :		
	Lön à 666 Rdr 67 öre till hvardera.....	1,333: 34	
	Tjenstgöringspenningar à 333 Rdr 33 öre...	666: 66	2,000: —
3:o »	<i>Länsbokhållaren</i> :		
	Lön	1,500: —	
	Tjenstgöringspenningar	500: —	2,000: —
4:o »	<i>två Landskontorister</i> :		
	Lön à 666 Rdr 67 öre till hvardera.....	1,333: 34	
	Tjenstgöringspenningar à 333 Rdr 33 öre...	666: 66	2,000: —
5:o »	<i>tio Länsmän</i> :		
	Lön à 1,000 Rdr till hvarje	10,000: —	
		<u>Summa</u>	18,000: —

Halmstads slott den 18 November 1873.

F. W. LEIJONANCKER.

C. G. Lindgren.

K. N. Godehmius.

12. b. Underdånigste Memorial.

Uti Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes underdåniga memorial af den 18 sistlidne November angående lönförbättring för en del landsstatstjenstemän har det misstag förelupit, att Länsmännens antal upptagits till tio i stället för elfva, som de rätteligen utgöra; i följd hvaraf det för dessa tjenstemäns lönförbättring erforderliga belopp utgör 11,000 Rdr.

Halmstads slott den 17 December 1873.

F. W. LEIJONANCKER.

K. N. Godehmius.

13. a. Underdånigste Memorial.

I Cirkulär den 2 sistlidne September har Statsrådet och Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement, enär, enligt hvad sannolikt syntes, i nåder tillsatte komiterades förslag i afseende å slutlig lönereglering för landsstaten icke kunde afgifvas och vederbörandes underdåniga utlåtanden deröfver inhemtas i så god tid före instundande Riksdag, att nådig proposition i ämnet kunde till samma Riksdag aflätas, på nådig befallning meddelat, att derest Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande funne de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderne påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hade att före utgången af innevarande månad till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af lönförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

Till underdånig åtlydnad häraf får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu *dels* åberopa sitt den 14 Juli 1866 afgifna underdåniga utlåtande öfver Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegii och Statskontors i skrifvelse den 10 November 1865 framställda förslag till definitiv lönereglering för landsstatens tjenstemän och *dels* Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes denna dag afgifna underdåniga utlåtande öfver den af Länsstyrelsen i Kopparbergs län hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet gjorda framställning angående behovet af förhöjd aflöning för Länsnotarie och Landskanslist, i hvilka utlåtanden Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande äfven anført de särskilda omständigheter,

heter, som göra en tillökning i tjenstemännens här på orten lönevillkor af högsta behof påkallad.

Med tillämpning af de sålunda anförda grunder och med afseende å den högst betydliga prisstegringen här på platsen, hvilken numera påkallar en förhöjning utöfver de belopp, som i först åberopade underdåniga utlåtande af den 14 Juli 1866 blifvit i underdånighet föreslagne, får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hemställa, att för de vid *Länsstyrelsen anställda tjenstemän* provisionel löneförbättring från och med år 1874 måtte beviljas sålunda, att för *Landskamreraren*, hvars behållna inkomster, enligt bilagde af honom aflemnade P. M., numera, sedan tidningsstämplingsprovisionen upphört och bevillningsprocenten blifvit nedsatt, uppgå till endast 4,297 Rdr 15 öre, lönen måtte förhöjas, så att hans samtliga inkomster må utgöra..... 7,500: —

att för *Landbräntmästaren* samtliga inkomsterna må kunna beräknas till 5,500: —

» *Länsnotarien* lönen må utgöra..... 2,000: —

» *Länsbokhållaren* 2,000: —

» *Landskanslisten* 1,200: —

och » *Landskontoristen*, af samma skäl, som Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i särskildt utlåtande denna dag angående löneförbättring för Länsnotarien och Landskanslisten anført, enahanda belopp, som för den sednare föreslagits, eller..... 1,200: —

Vid sednaste Riksdag ökades visserligen lönerna för *Vaktmästarne* till 600 Rdr; men då *Vaktmästare* här i allmänhet åtnjuta vida högre aflöning, hemställes underdånigst att för den *äldre Vaktmästaren* lönen måtte höjas till 900 Rdr, men för *andre Vaktmästaren* bibehållas vid nuvarande beloppet 600 Rdr.

Beträffande *Landssekreteraren*, så har hans sportelinkomster visserligen under de sednare åren betydligt nedgått, så att deras nuvarande belopp, jemte lönen på stat, icke gifva tillräcklig inkomst hvarken för bestridande af bemälda tjenstemans lefnadskostnader på denna dyra ort, eller för aflönande af de extra biträden, för närvarande fyra, som af göromålens mängd påfordras; men med afseende å de jemförelsevis högre belopp, hvartill inkomsterna under föregående år sig bestigit, och då medelinkomsten under de sednaste tio åren, på sätt förut infortrade uppgifter i berörda hänseende gifva vid handen, uppgått till ett belopp, som måste anses vara tillräckligt för behofvet, har Landssekreteraren förklaradt sig icke för närvarande göra anspråk på någon löneförbättring.

Kronofogdar, Häradskrifvare och Länsmän.

Ehuru Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fortfarande är af den åsigt, som uttalades i underdåniga utlåtandet af den 14 Juli 1866, att lönerna för Kronofogdar, Häradskrifvare och Länsmän lämpligast borde utgå med efter vissa tjensteår stigande belopp, lär det dock, vid detta tillfälle, destomindre

böra ifrågakomma, att söka tillämpa nämnde grundsats, som omorganisation af dessa tjenstebefattningar är under handläggning, och den tillökning i deras löner, som nu kan ifrågakomma, derföre också endast lärer kunna blifva af provisionel natur. Vid sådant förhållande lära också de nu bestämda ordinarie lönerna böra tagas till utgångspunkt; och då ifrågavarande tjenstemän i lika mån som alla andra blifvit träffade af den stora prisstegringen efter år 1866, hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst

att såväl *Kronofogdar* som *Häradsskrifvare* måtte erhålla en tillökning hvardera af 1,000 Rdr, och att hyresersättningen till dem af dessa tjenstemän, hvilka icke hafva boställe, måtte höjas från 300 till 500 Rdr; samt

att för *Länsmännen*, lönen måtte förhöjas till 1,500 Rdr, äfvensom att hyresersättning till de länsmän, som icke hafva boställe, måtte ökas från 150 Rdr till 300 Rdr; dock att, i det fall att boställe genom utarrendering bevisligen lemnar innehafvaren en större inkomst, än det i nuvarande stat beräknade belopp, arrendeinkomsten och icke sistnämnda belopp må läggas till grund för beräkningen, så att löneförhöjning endast tilldelas i den mån arrendeinkomsten understiger 1,500 Rdr.

Göteborg å Landskansliet den 13 November 1873.

ALB. EHRENSVÄRD.

Henr. Westin.

13. b.

I afseende å mina närvarande löneförmåner tillåter jag mig meddela följande:

Enligt den till Kongl. Civil-Departementet ingifna uppgift å de löneförmåner, som under åren 1863—1872 tillkommit Landskamereraren, skulle dessas belopp uppgå till 6,817: 87.

Från detta belopp afgår dock:

för högt upptagen andel af procenten å allmänna bevillningen,
enär procenten å dessa medel så nedsatts att Landskam-

rerarens andel deraf numera uppgår blott till omkring 200 Rdr	357: 52.	
för högt upptaget belopp såsom provision af stämpelpappersförsäljningsmedlen, enär försäljningen af stämpelpapper under sednare åren så minskats, att medelbeloppet af provisionen icke kan upptagas till högre än omkring 1,500 Rdr	241: 50.	
Enär tidningsstämplingen med år 1873 upphört, och den för besväret dermed Landskontoret anvisade ersättning således numera icke förefinnes, afdrages	821: 99.	
Provision å vapenskattsmedel utgår icke mera, hvadan afdrages	86: 32.	
Provision å tilläggningsbevillning utgår icke heller mera, hvadan afdrages	103: 39.	1,610: 72.
Summa löneinkomster från och med år 1873	5,207: 15.	

Från sistnämnda belopp afgår:

Då göromålen å Landskontoret äro af den arbetssamma och mångartade beskaffenhet att det är en omöjlighet för Landskamreraren att med biträde blott af Landskontoristen fullgöra desamma, har jag nödgats alltjemt, sedan jag mottog Landskamreraretjensten, att af egna medel afse aflöning åt ett ytterligare biträde, som på sednare tiden, för år, åtnjutit	600: —	
Utgifterna för skrifmaterialier hafva i medeltal uppgått till	250: —	
Upplýsning af rummen i Landskontorets embetslokal för år	60: —	910: —
Återstår behållen löneinkomst	4,297: 15.	

Göteborgs Landskontor den 27 November 1873.

C. U. Tillij.

14. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

I cirkulär den 2 sistlidne September har Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement, på Nådig befallning, meddelat att, derest de

på sednare tiden högt uppdrifne lefnadskostnaderne ansågos påkalla en provisorisk förbättring af landtstatstjenstemännens lönevilkor, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande egde att med underdånigt förslag i frågan till Eders Kongl. Maj:t inkomma.

Till följd häraf får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som angående behovet af förhöjning uti ifrågavarande en del tjenstemäns löneinkomster, oafsedt de i sednare åren högt stegrade prisen på lifsförnödenheter, hänförer sig till sina den 27 Juni 1865, den 5 Oktober 1866 och den 26 November 1872 afgifna underdåniga yttranden, nu i underdånighet, beträffande beloppet af den löneförhöjning, som torde för dessa tjenstemän erfordras, få fasta uppmärksamhet dervid:

att Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium och Statskontor redan den 10 November 1865 föreslagit, hvad Elfsborgs län beträffar, att, i händelse de extra inkomsterne indragas, aflöningen borde utgå till följande belopp:

för Landskamreraren	Rmt Rdr	5,500: —
» Landtränsmästaren	» »	4,200: —
» Länsnotarien	» »	750: —
» Länsbokhållaren	» »	1,800: —
» Landskanslisten	» »	500: —
» Landskontoristen	» »	800: —
» ersättning till ytterligare biträde å Landskontoret	» »	600: —
» Kronofogdarne, med boställen	» »	2,700: —
» d:o utan d:o	» »	3,000: —
» Häradskskrifvare, med d:o	» »	2,300: —
» d:o utan d:o	» »	2,600: —
» Länsmän, med d:o	» »	850: —
» d:o utan d:o	» »	1,000: —

att Eders Kongl. Maj:t till innevarande års Riksdag föreslagit att aflöningen skulle förhöjas:

för Länsbokhållaren till	Rmt Rdr	2,000: —
» Landskontoristen »	» »	1,000: —
samt » Länsmännen »	» »	1,200: —

att Riksdagen för sin del icke ansett dessa sistnämnda belopp för högt tilltagna, men förmenat att hela den af Eders Kongl. Maj:t äskade summan icke torde erfordras, då, till följd af innehafvande boställen af bättre beskaffenhet, en del af Länsmännen ansågos behöfva mer eller mindre kontant tillskott; samt

att innevarande års Riksdag förhöjt vaktmästarnes vid Landskanslien

och Landskontoren löner, från och med 1874, till 600 Rdr för dem hvardera.

Med afseende å nu förevarande fråga eller om en provisorisk förbättring i landtstatstjenstemännens lönevilkor, i anseende till de numera så betydligt stegrade lefnadskostnaderna, så ligger i öppen dag att en sådan förhöjning är nödvändig, derest dessa tjenstemän, utan alltför stora omsorger för sin ekonomiska existens, skola kunna fullgöra de makt-påliggande göromål, deras tjenester af dem kräfva; och då det väl svår-ligen är att hoppas att en dylik löneförbättring kunde beviljas att utgå från och med innevarande års början, vågar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst föreslå, att sådan beredes *från och med nästkommande år*.

Hvad derefter vidkommer de särskilda tjenstemännen, får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst anföra beträffande

a) *Landssekreteraren.*

Ehuru denne tjenstemans extra inkomster under sednast förflutna tre åren i en högst betydlig grad minskats och denna minskning ännu fortfar, under det de tjenstegöromål, med hvilka expeditionslösen ej är förenad, småningom men oafbrutet förökas, samt han af sina inkomster måste göra tillskott till Länsnotariens aflöning och dessutom aflöna tre extra biträden, anser sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke ega skäl att för Landssekreteraren föreslå af honom icke eller påkallad löneförhöjning i annan måtto, än så vida att, genom förhöjning i Länsnotariens lönevilkor, på sätt nedan sägs, Landssekreteraren befrias från skyldighet att dertill bidraga. I öfrigt och då denne tjensteman icke eger åtnjuta semester, hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att, i likhet med hvad nu eger rum för Landskamrerarens vikarie, ersättning af allmänna medel måtte för 2:ne månader årligen få utgå till den person, som, under Landssekreteraren beviljad tjenstledighet, förordnas att tjensten förrätta.

I sammanhang härmed och då det icke torde kunna anses med billighet eller rättvisa öfverensstämmande att Landssekreteraren nödgas bekosta papper och andra skrifmaterialier som för Landskansliexpeditionen i Kronans ärenden erfordras, vågar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hemställa, huruvida icke Eders Kongl. Maj:t skulle finna skäligt bereda anslag af allmänna medel till betäckande af nämnda kostnad, hvilken förslagsvis kan upptagas till 400 Rdr.

b) *Landskamereraren.*

Enligt Kongl. Collegiernes ofvannämnda förslag, ansågs denne tjänstemans årliga inkomst böra, *utom* expeditionslösen, uppgå till 5,500 Rdr. Enligt infordrad och till Civil-Departementet ingifven exakt uppgift öfver inkomsterna för åren 1863—1872 utgör medelbeloppet 6,169 Rdr med expeditionslösen, eller, efter afdrag deraf, 5,476 Rdr 30 öre. För de vidtomfattande göromålens skötande, nödgas Landskamereraren af egna medel aflöna 2:ne ständiga extra biträden, hvilkas aflöning, allra minst uppgående till 800 Rdr årligen, jemväl böra från sistnämnda summa afdragas. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vågar dock ej nu föreslå någon bestämd provisorisk löneförbättring, men hemställer att, för den händelse dylik skulle anses lämplig för andre, med honom i afseende på inkomster likställige, Landskamererare i andra län, sådan jemväl måtte tillerkännas Landskamereraren i Elfsborgs län, hvarförutan, likasom för Landskansliet, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslår, att anslag af allmänna medel måtte beredas för skrifmaterialier och öfrige expenser å Landskontoret, hvilka förslagsvis kunna beräknas till 300 Rdr.

c) *Landtränmästaren.*

Då denne tjänstemans inkomster i medeltal uppgå endast till 3,480 Rdr 60 öre, oaktadt han måste aflöna ett ständigt biträde, hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att hans inkomster måtte provisoriskt förhöjas med 33½ procent af normalstaten eller 1,000 Rdr årligen.

d) *Länsnotarie och Landskanslist*

Sedan Landssekreterarens inkomster numera så betydligt nedgått att desamma vid innevarande års taxering uppskattades till 7,600 Rdr, lär ej med skäl kunna fordras, att af hans ingalunda öfverflödiga extra inkomster skulle tillskjutas hvad för Länsnotarie och Landskanslist utöfver deras otillräckliga löner på stat erfordras till nödortftig bergning. I öfrigt kan och bör den förre icke lämpligen egna sig åt uppdrag att biträda parter i utsökningsmål, hvarmed den nuvarande innehafvaren icke eller någonsin sig befattat; och då dylika kommissioner numera uträttas, utom af tjänstemän vid Landskontoret, äfven och till största delen af andra personer, kan icke eller för Landskanslisten någon hufvudsaklig inkomst deraf vara att påräkna. På grund häraf och de skäl i öfrigt, som blifvit, beträffande Länsnotarien, af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län i underdånighet anförde, hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst, att likasom för

Länsbokhållaren lönen för Länsnotarien bestämmes till	2,000: —
och för Landskanslisten till	1,000: —

e) *Länsbokhållare och Landskontorist.*

Dessa tjenstemäns löner torde fortfarande böra anslås till lika belopp, som Eders Kongl. Maj:t till innevarande års Riksdag föreslagit, eller för Länsbokhållaren	2,000: —
och för Landskontoristen	1,000: —
hvarförutan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet hemställer, att det af Kongl. Collegierna föreslagna, ofvannämnda anslag till ett ytterligare biträde å Landskontoret måtte från och med nästkommande års början få utgå med	600: —

f) *Kronofogdarne.*

Desses extra inkomster hafva, såsom en följd af den tilltagande välmågan i landet, fortfarande förminskats, hvadan en provisorisk förhöjning à 20 procent af normallönen med 500 Rdr för dem hvardera, anses nödig.

g) *Häradsskrifvarne.*

Äfven dessa tjenstemän torde 25 procent af normallönen eller 500 Rdr till hvardera, såsom årlig lönetillökning, böra tillerkännas.

h) *Länsmännen.*

Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anser, i öfverensstämmelse med sitt underdåniga förslag den 28 November 1872, fortfarande att desse tjenstemäns löner böra förhöjas till 1,500 Rdr; hemställande likväl underdånigst att, om detta belopp skulle anses för högt, dem åtminstone torde beredas tillökning, så att deras löneinkomster komma att uppgå till hvad Eders Kongl. Maj:t uti proposition till sednast församlade Riksdag nädigst föreslagit, eller 1,200 Rdr för dem, som hafva boställen, och 1,350 Rdr för dem, hvilka icke äro i åtnjutande af denna förmån.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärda

Stormäktigste Allernädigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte

ERIC SPARRE.

C. O. Almquist.

J. M. Rydning.

15. a. Underdånigste Memorial.

Med anledning af Herr Statsrådet och Chefens för Kongl. Civil-Departementet skrifvelse den 2 nästlidne September, får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande härhos underdånigst öfverlemna förslag till provisorisk löneförbättring för landsstatstjenstemännen inom länet.

I fråga om lönernas minimibelopp har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter noggrannt öfvervägande af de särskilda tjenstemännens embetsställning och den betydligt stegrade lefnadskostnaden, hvilken, i den mån kommunikationerna förbättras, tillväxer och nära nog uppgår till samma belopp, som å de större konsumtionsorterna, ansett att såvida vederbörande löntagare skola erhålla sin anständiga bergning, lönerna skäligen ej böra bestämmas lägre än 7,000 Rdr för *Landskamreraren*, 3,000 Rdr för hvardera af *Länsnotarie* och *Länsbokhållare*, hvilka innehafva andra gradens tjenst, 1,500 Rdr i första lönegraden för hvardera af *Landskanslist* och *Landskontorist*, 4,000 Rdr för *Kronofogde*, 3,500 Rdr för *Häradsskrifvare* och 1,500 Rdr för *Länsman*; och har i afseende på tjenstemännen hos Länsstyrelsen Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vågat föreställa sig att Länsnotarien och Länsbokhållaren, hvilka innehafva samma tjenstegrad, äfvensom Landskanslisten och Landskontoristen, böra af Staten lika aflönas, helst numera, då de betydligt minskade inkomsterna för Landssekreteraren ej sätter honom i tillfälle att med lönetillskott understödja de ordinarie tjenstemännen å kanslisidan. Aflöningarne åt *tvänne* ständiga och åtskilliga tillfälliga extra biträden tynga tillräckligt hårdt på den i och för sig numera otillräckliga löneinkomsten, i år ej uppgående till mera än omkring 4,000 Rdr Rmt netto. De föreslagna lönebeloppen för sistnämnda fyra tjenstemän innebära i allt fall ej några särdeles lofvande framtidsutsigter och äro minst behöfliga för att möjliggöra ett tarfligt lefnadssätt utan skuldsättning. Att de ej äro för högt beräknade framgår så mycket tydligare vid jemförelse med den Vaktmästarne tillerkända löneinkomst, utgörande 600 Rdr jemte rum och vedbrand, motsvarande minst 200 Rdr, och dock kan vaktmästarens syssla skötas af nära nog hvarje daglönare, då deremot utöfvandet af tjenstemännens befattningar förutsätter förberedande studier och lönlös praktisk öfning eller, med andra ord, ett använt kapital, som bör skäligen förräntas.

Tjenstemännens i förslaget upptagne nuvarande inkomster äro grundade på deras egna uppgifter, rörande hvilkas tillförlitlighet anledning till

till anmärkning här ej förekommer. En af Landskamreraren aflemnad skrift, innefattande rättelse af tillförene lemnade uppgifter angående hans löneförmåner, varder på begäran härhos bifogad.

Beträffande *Landssekreterarens* löneinkomster skulle Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, i händelse af förändring i aflöningssättet inom en ej aflägsen framtid skulle vara påtänkt, redan nu vilja förorda en förhöjning till minst det belopp, som blifvit för Landskamreraren föreslaget, hvartill, med beräkning af detta års förut omförmälda inkomst, skulle erfordras en lönetillökning med 3,000 Rdr, men då ännu icke något förslag afhörts om sportlernes utbyte emot fasta löner samt det med aflöningssättet genom sportler öfverensstämmer att inkomsterne, årsvis uppskattade, mer eller mindre omvexla, anser sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu ej böra föreslå löneförbättring för Landssekreteraren.

Sist och beträffande tiden för de föreslagna löneförbättringarnes tillämpande hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst, att de måtte utgå från och med den *1 Januari nästkommande år 1874*.

Marieholm, i Landskansliet, den 22 November 1873.

C. J. MALMSTEN.

A. M. Bolinder.

15. b. *Till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Skaraborgs län.*

Uti den af mig förut lemnade uppgift å löneinkomsterna vid Landskamreraretjensten inom detta län för åren 1863—1872 äro desamma upptagne att i medeltal uppgå till:

Kontant lön	2,895: —
Provisioner och lösen m. m.	5,197: 10

eller tillsammans 8,092: 10;

men då från denna summa icke äro afräknade de för tjenstens skötande nödige utgifter, hvilka Landskamreraren är skyldig att sjelf bestrida och hvilka i medeltal årligen uppgå till omkring 2,000 Rdr, deraf 1,600 Rdr till arvoden till nödiga biträden samt 400 Rdr till inköp af skrifmaterialier och ljus m. m., har jag ansett mig böra, då det är fråga om beräkandet af de med Landskamreraretjensten åtföljande *verkliga* inkomster

från förestående summa afdraga detta belopp, då Landskamrerarens inkomster i verkligheten endast uppgå till:

Kontant lön	2,895: —
Provision och lösen m. m.	3,197: 10.

eller tillsammans 6,092: 10.

Skaraborgs läns Landskontor den 24 November 1873.

O. A. Sjöqvist.

Förslag till provisionell förhöjning af Landsstatstjenstemännens i Skaraborgs län lönevilkor.

Tjenstebefattning.	Tjenstemännens namn.	För närvarande utgående löneförmåner.						Föreslagna löneförbättringens belopp.	Summa föreslagen minimi lön.
		Kontant lön.	Hyresersättning.	Inkomst af boställe.	Provision och andra tillfälliga inkomster.	Summa.			
Landskamrerare	O. A. Sjöqvist	2,895	—	—	—	3,197 10	6,092 10	907 90	7,000 —
Länsnotarie	R. Björck	750	—	—	—	750	2,250	2,250	3,000 —
Länsbokhållare	G. H. Gasslander	1,000	—	—	—	178	1,178	1,822	3,000
Landskanslist	A. P. Hugoson	500	—	—	—	500	1,000	1,000	1,500
Landskontorist	F. G. Sjöqvist	500	—	—	—	500	1,000	1,000	1,500
Kronofogde	P. Svanström	1,618	—	2,400	158	4,176	—	—	4,000
d:o	G. H. Möller	2,425	300	—	553 83	3,278 83	721 17	4,000	4,000
d:o	C. Friberg	1,809	—	484	570 60	2,863 60	1,136 40	4,000	4,000
d:o	C. G. Cederlöf	1,961	—	851	777 27	3,589 27	410 73	4,000	4,000
d:o	J. E. F. Carlstein	2,013	—	387 93	403 03	2,803 96	1,196 04	4,000	4,000
d:o	A. J. Bergmark	2,210	300	—	306 11	2,816 11	1,183 89	4,000	4,000
d:o	C. A. M. Swan	1,972	—	814 44	481 59	3,268 03	731 97	4,000	4,000
Häradsskrifvare	H. Dafgård	1,604	300	—	773 18	2,677 18	822 82	3,500	3,500
d:o	G. O. Bökman	1,604	300	—	948 98	2,852 98	647 02	3,500	3,500
d:o	G. W. Gallander	1,084	—	475	1,008 92	2,567 92	932 08	3,500	3,500
t. f. d:o	A. A. Fischer	1,552	300	—	1,188 79	3,040 79	459 21	3,500	3,500
d:o	C. Lindblad	1,236	—	467 58	1,070 68	2,774 26	725 74	3,500	3,500
d:o	F. Billström	1,490	300	—	1,277 57	3,067 57	432 43	3,500	3,500
d:o	C. H. Sandelhielm	1,343	—	633 15	1,422 94	3,399 09	100 91	3,500	3,500
Länsman	S. Jungmarker	384	—	1,000	303 66	1,687 66	—	1,500	1,500
d:o	B. H. Lundqvist	462	—	468 46	166	1,096 46	403 54	1,500	1,500
d:o	J. Carlborg	114	—	651 92	47 92	813 84	686 16	1,500	1,500
d:o	J. F. Lundström	465	—	386	71 63	922 63	577 37	1,500	1,500
d:o	G. Håkansson	700	150	—	142 75	992 75	507 25	1,500	1,500
d:o	P. G. Carlsson	700	150	—	136 11	986 11	513 89	1,500	1,500
d:o	F. Kempe	625	—	75	156 20	856 20	643 80	1,500	1,500
d:o	V. Brisman	386	—	314	127	827	673	1,500	1,500
d:o	A. Jungmarker	580	—	116 67	53	749 67	750 33	1,500	1,500

Tjenstebefattning.	Tjenstemännens namn.	För närvarande utgående löneförmåner.					Föreslagna löneförbättringens belopp.	Summa föreslagen minimilön.
		Kontant lön.	Hyses- ersättning.	Inkomst af boställe.	Provision och andra tillfälliga inkomster.	Summa.		
änsman	E. W. Fischer	503 —	—	197 —	122 50	822 50	677 50	1,500 —
d:o	C. Karlberg	433 —	—	267 —	100 —	800 —	700 —	1,500 —
d:o	C. Lundström	610 —	—	90 —	92 —	792 —	708 —	1,500 —
d:o	Hj. Grahn	543 —	—	203 —	100 —	846 —	654 —	1,500 —
d:o	A. Mogren	498 50	—	500 —	100 —	1,098 50	401 50	1,500 —
d:o	F. R. Bruno	400 —	—	489 79	10 —	899 79	600 21	1,500 —
d:o	F. Gallander	557 —	—	246 29	64 —	867 29	632 71	1,500 —
d:o	F. G. Mellin	459 —	—	609 58	40 —	1,108 58	391 42	1,500 —
d:o	C. F. Bellander	550 —	—	257 95	15 —	822 95	677 07	1,500 —
d:o	A. Borg	560 —	—	238 56	40 —	838 56	661 44	1,500 —
d:o	C. J. Hjorth	500 —	—	350 —	133 —	983 —	517 —	1,500 —
d:o	C. H. Bergmark	423 —	—	433 33	227 33	1,083 66	416 34	1,500 —
d:o	J. Ström	586 —	—	900 —	56 —	1,542 —	—	1,500 —
d:o	Alf. Palmgren	500 —	—	200 —	67 87	767 87	732 13	1,500 —
d:o	C. A. G. Bergström	700 —	150 —	—	105 03	955 03	544 97	1,500 —
d:o	P. A. Otterström	449 —	—	700 —	60 15	1,209 15	290 85	1,500 —
d:o	K. Nordenson	534 —	—	550 —	129 67	1,213 67	286 33	1,500 —
d:o	L. Stenström	400 —	—	450 —	200 —	1,050 —	450 —	1,500 —
Summa		43,187 50	2,250 —	16,207 65	17,183 41	78,828 56	30,577 10	109,000 —

Marieholm, i Landskansliet, den 22 November 1873.

A. M. Bolinder.

16. a. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

I skrifvelse den 2 sistlidne September har Statsrådet och Chefen för Kongl. Civil-Departementet uppå nådig befallning meddelat, att, derest Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande funne de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnader påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skulle ega att före utgången af innevarande månad till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om så väl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

Att en förhöjning i landsstatstjenstemännens lönevilkor är af trängande behof påkallad, anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vara utom allt tvifvel, enär för de flesta af dessa tjenstemän beredes genom deras nuvarande löner, vid de förhållanden som under de sednare åren inträdt och ännu fortfara, utan den minsta häntydan på förändring till ett bättre, då lefnadskostnaderna stegrats i en ofantlig grad, icke tillräcklig än mindre en rättvis lön för det arbete, som deras tjenst af dem kräfver. Endast på de sednaste åren hafva hyror och priset på alla lefnadsförnödenheter stigit till en ofantlig grad, och jemför man dertill omkostnaderna för att lefva, sådane de nu äro, med hvad de voro vid den tid landsstatstjenstemännens löner beständes till nuvarande belopp, framträder i den klaraste dager otillräckligheten af dessa löner. Härjemte må ock bemärkas hurusom utskylderna till kommunen, synnerligast å landet, till följd af kommunernas utvecklade verksamhet, deras deltagande i industriella företag, såsom anläggande af jernvägar m. m., mot hvilka den enskilda ej kan med framgång inlägga protest, uppgå till summor, hvilkas sannolikhet man ofta skulle vilja betvifla om de ej tydligt med siffror visades. Såsom ett talande bevis härpå må det anföras, hurusom Kronofogden i Öster Sysslets fögderi i detta län i det yttrande i frågan, som han till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ingifvit, med debetsedlar visat att han för år 1872 fått till den kommun, derinom han är boende, erlägga utskylder till belopp af 248 Rdr 2 öre, hvarjemte hans kronoutskylder för samma år bestego sig till 126 Rdr 70 öre, så att han i skatter för det året utbetalt 374 Rdr 72 öre, eller mer än tio procent af den lön han i medeltal åtnjuter med 3,203 Rdr 16 öre.

På grund af dessa förhållanden och i följd af det tillfälle, som nu Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande lemnats, får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst afgifva följande förslag:

Landssekreteraren.

Denne embetsman inom detta län åtnjuter, enligt gällande stat, en kontant lön af 1,470 Rdr och hans öfriga inkomster bestå i lösen för från kansliet utgående expeditioner, provision å exekutivt försålda fastigheter m. m.

År 1870 uppgick Landssekreterarens inkomster, efter afdrag af aflöning åt Länsnotarier (1,200 Rdr åt den ordinarie och 1,600 Rdr åt den extra) och Landskanslister (200 Rdr till den ordinarie och 1,200 Rdr till extra,) kostnaden för inköp af skrifmaterialier, för renskrifning m.m., till 7,813 Rdr 35 öre; år 1871 till 6,872 Rdr 79 öre och 1872 till endast 3,559 Rdr 59 öre och för innevarande år kommer inkomsten sannolikt ej att bestiga sig till 3,000 Rdr och detta oaktadt Landssekreteraren hvarken under detta eller förlidet år till sitt biträde egt extra Länsnotarie. Att åtminstone hvarken detta eller förlidet års inkomster i någon mån kunna sägas vara tillräckliga eller lämpliga för en embetsman, beklädande ett så mödosamt och så ansvarsfullt embete som Landssekreterarebefattning i ett så stort och så arbetsamt län som detta, torde icke af någon kunna jäfvas.

Då icke anledning förefinnes att den inkomst, som utgöres af lösen och provisioner, kommer att i den närmaste framtiden ökas, föreslår Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst en löneförhöjning å Landssekreteraren i Wermlands län af 5,000 Rdr för år, så att denne embetsman, sedan han bestridt aflöning till Länsnotarier, Landskanslister och öfriga omkostnader för landskansliet, må kunna beräkna en nettobehållning af 8,000 Rdr.

Landskamreraren

i detta län uppbär enligt stat 4,000 Rdr Rmt, provisioner inberäknade, hvartill kommer sportler för expeditionslösen, dessa sednare ungefär motsvarande kostnaderna för skrifmaterialier m. m. å landskontoret; och föreslås underdånigst åt denne embetsman en förhöjning af $33\frac{1}{3}$ procent af nämnda lönebelopp 4,000 Rdr, så att Landskamreraren skulle med provisioner i årlig löneinkomst bekomma 5,333 Rdr $33\frac{1}{3}$ öre.

Landtränmästaren

åtnjuter enligt stat 3,000 Rdr, provisioner inberäknade, och har hans inkomster i medeltal uppgått till 3,263 Rdr 44 öre; och föreslår Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst förhöjning för Räntränmästaren af $33\frac{1}{3}$ procent af det lönebelopp 3,000 Rdr, som i stat är honom anvisadt.

Länsnotarien

åtnjuter enligt stat 750 Rdr, med rättighet derjemte att af Landssekreteraren undfå någon del af dennes inkomster, hvilken, enligt hvad ofvan nämnts, hittills utgått med 1,200 Rdr. Att den lön Staten består denna sin tjänsteman icke står i rättvisligt förhållande till det arbete, han får i Statens tjänst nedlägga, synnerligast i ett län sådant som detta och med de anspråk, som sättas å denne tjänsteman, hvilken vid förekommande fall, när ej annorledes varder förordnad, skall sköta Landssekreteraretjensten, torde vara obestriddigt; och anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att han, *förutom det arvode Landssekreteraren lemnar honom*, bör af Staten erhålla 2,000 Rdr, hvarföre Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdänigst föreslår åt Länsnotarien en årlig tillökning af 1,250 Rdr Rmt.

Länsbokhållaren

erhåller enligt stat 1,000 Rdr i årlig lön, hvarjemte han för nästa år, enligt innevarande års Riksdags beslut, får åtnjuta ett lönetillägg af det för dessa och andra landsstatstjänstemän anslagna belopp af 100,000 Rdr.

I likhet med Länsnotarien synes han böra få åtnjuta 2,000 Rdr i årlig lön på stat, och föreslås derföre åt honom en förhöjning af 1,000 Rdr, deri inberäknadt det lönetillägg, som han enligt ofvan åberopade beslut kommer att få för nästa år uppbära.

För *Landskanslisten* och *Landskontoristen*, hvilka tjänstemän nu på stat äro tillförsäkrade årlig lön af 500 Rdr, föreslår Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdänighet förhöjning för dem hvardera af 700 Rdr, så att deras lön må uppgå till 1,200 Rdr, hvilket belopp är det minsta hvartill man kan beräkna dessa tjänstemäns lefnadskostnader, likasom deras arbete rättvisligen kräver denna lön.

Genom ofvan åberopade riksdagsbeslut skulle Landskontoristen för 1874 bekomma ett lönetillägg, hvilket fördenskull torde inberäknas i den löneförhöjning Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu för denna tjänsteman föreslagit.

Kronofogdarne.

De inom Wermlands län anställde Kronofogdar äro till antalet 6, och åtnjuta 3 af dem, hvilka icke hafva boställen, enligt stat 2,500 Rdr i lön och 300 Rdr i hyresersättning samt de 3, som ega boställen, 2,500 Rdr. Att dessa lönevilkor äro särdeles knappa är uppenbart, med afseende å de förut anmärkta dyra lefnadskostnader; och när dertill kommer att dessa tjänstemän måste vidkännas dyra utgifter för biträde å kronofogdekontoret, hvaraf de icke kunna vara i afsaknad, samt derjemte få af egna medel bekosta resor inom fögderiet, blir den behållning, som deras lön lemnar dem till uppehälle åt sig och familj, högst ringa. Menligt måste det alltid vara att en tjänsteman på

en så ansvarsfull plats och hvilken har en *betydande uppbörd* sig ombetrodd måste nästan med oro tänka på sin och de sinas bergning. Fördenskull är det ock ett oafvisligt behof att dessa tjenstemän, hvilka väl ingalunda böra tvingas att genom biförtjenster, dertill numera ej eller tillfälle lærer gifvas, med åsidosättande af sitt ansvarsfulla kall, söka vinna en tillräcklig utkomst, måtte tillerkännas löneförhöjning, hvilken Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet föreslår till 50 procent af den dessa tjenstemän på stat beräknade kontanta lön.

Häradsskrifvarne

inom länet, 6 till antalet, åtnjuta enligt stat 2,000 Rdr, hvarjemte de, som icke hafva boställe, i hyresersättning bekomma årligen 300 Rdr.

Äfven för dessa tjenstemän, hvilka äro nödsakade att för sin tjenst vidkännas dryga kostnader för aflöning åt skrifbiträde och för resor, är den nuvarande aflöningen otillräcklig, och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hemställer derföre underdånigst, att dem måtte beviljas en förhöjning af 50 procent i den kontanta lön, som enligt stat dem tillkommer.

Länsmännen.

Den nuvarande lönen till dessa tjenstemän, 17 till antalet, utgår till de 12 Länsmän, som icke hafva boställe med 700 Rdr i lön och 150 Rdr i hyresersättning, eller tillsammans 850 Rdr. De öfriga 5 Länsmän, hvilka hafva boställen, åtnjuta cirka 700 Rdr, deri dock inberäknade den afkastning, som deras boställen antages lemna.

Att 700 Rdr icke kan vara en tillräcklig lön för en tjensteman, hvilken, såsom förhållandet i allmänhet är inom Wermland, svårigen kan undvara ett tjenstebiträde och som för sin tjenst måste nästan oupphörligen företaga resor, för hvilka han blott undantagsvis får ersättning, är alldeles uppenbart. För sin tjensts skötande nödgas han obestriddigen förskaffa sig häst och åkdon och i och för endast detta ändamål torde lönen snart vara förtärd, hvadan dessa tjenstemän för sitt nödtorftiga uppehälle äro hänvisade till att söka biförtjenster. Ett sådant förhållande skall naturligen inverka högst menligt och ställa denna tjensteman i ett förhållande allt annat än fördelaktigt för den tjenst han innehafver och den ställning han bör innehafva i förhållande till dem, med hvilka han i tjensten kommer i beröring. Ehuru verkställare af de exekutionsärenden, som Kronofogdarne åt Länsmännen nödvändigt måste öfverlemna, är han dock icke sjelf såsom tjensteman skyldig redovisning för den uppbörd han omhänderfår, utan Kronofogden får sjelf svara derför, men för Fogden är det högst menligt att den underordnade han i sin ansvarsfulla tjenst måste använda och som dock är en Statens tjensteman, är aflönad på ett sätt, som ingalunda betryggar denne underordnades ekonomiska ställning.

Såsom

Såsom en högst erforderlig lönetillökning åt dessa tjenstemän, får derföre Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet föreslå: att de Länsmän, som icke ega boställe, må undfå en årlig löneförhöjning af 100 procent å det belopp, 850 Rdr, som de nu åtnjuta, (hyresersättningen inbegripen) och af de öfriga: Länsmannen i Wäse och Ölme härad, hvars lönebelopp nu utgör 572 Rdr och beräknad afkastning af bostället med dess ränta 128 Rdr, en förhöjning af 700 Rdr per år; Länsmannen i Wisnums härad, hvilken i ränta och afkastning af bostället åtnjuter 719 Rdr, en förhöjning af 681 Rdr; Länsmannen i Grums härad, hvars lönebelopp utgör 550 Rdr samt 150 Rdr ränta och boställsafkastning, af 700 Rdr; Länsmannen i Carlstads Tingslag, hvilken i ränta och boställsafkastning åtnjuter 705 Rdr, af 695 Rdr och Länsmannen i Jösse härad, hvars lönebelopp utgör 610 Rdr samt 90 Rdr i ränta och boställsafkastning, af 700 Rdr Rmt; börande i dessa löneförhöjningar inberäknas det lönebelopp, som på grund af ofvan åberopade riksdagsbeslut, på sätt Länsstyrelsen i underdånigt memorial den 23 Juli detta år hemställt, kan för nästkommande år dessa tjenstemän tillkomma.

I afseende å tiden för dessa löneförbättringars inträdande hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande underdånigst att densamma måtte så beräknas *från och med början af innevarande år*. De höga lefnadskostnader, som synnerligast med detta år inträdt, synas Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande berättiga till denna underdåniga hemställan, då obestriddigt väl är att för många af de nu ifrågavarande tjenstemännen de löner de under detta år uppburit icke varit tillräckliga på långt när till fyllande af de enklaste lefnadsbehof, och en ersättning således äfven för detta år är af billigheten fullkomligt rättfärdigad.

Slutligen vill Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ock i underdånighet fästa uppmärksamheten å de vid Länsstyrelsen anställde tvänne Vaktmästare, och hemställa att åt dessa betjente, hvilka blifvit tillförsäkrade för kommande år, räknadt från och med början af 1874, en årlig tillökning i lön af 200 Rdr, måtte äfven *för innevarande år* tillerkännas en lika ersättning, hvaraf de för sin utkomst och i förhållande till sina tjenstepligter rättvisligen må vara förtjenta.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärdar

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter

H. GYLLENRAM.

Alex. Andersson.

G. Rudebeck.

17. Underdånigt Memorial.

I den betryckta ställning, hvaruti Landsstatens tjenstemän för närvarande befinna sig, dels till följd af otillräckliga löner, om hvilkas reglerande fråga varit å bane alltsedan år 1823, dels till följd af tid efter annan och nu till förut okänd höjd stegrade pris på lifsförnödenheter, hyror, ved m. m., hvilka icke stå i ringaste förhållande till tjenstemännens inkomster, får Länsstyrelsen, till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts Nådiga befallning genom Kongl. Civil-Departementet af den 2 nästlidne September, underdånigst hemställa, att Eders Kongl. Maj:ts Nådigst tacktes till nästa år sammanträdande Riksdag aflåta Nådig proposition om anslag till provisorisk förbättring af Landsstatstjenstemännens löner.

Uti det underdåniga utlåtande, som Länsstyrelsen afgaf den 7 Juni 1866 hade Länsstyrelsen Näden uppgifva de belopp, som då ansågos behöfliga för aflönande af tjenstemännen vid Landsstaten; dessa belopp kunna likväl numera icke anses tillräckliga, sedan under de närmast förflutna åren prisen på nära nog alla förnödenheter stegrats med 50—60 procent och derutöfver, hvadan Länsstyrelsen, för betryggande af tjenstemännens ekonomiska existens, anser att de uppgifna beloppen böra i någon mån förhöjas.

Underdånigst återopande Länsstyrelsens ofvannämnda utlåtande samt Länsstyrelsens underdåniga memorial den 9 December nästlidet år, får Länsstyrelsen underdånigst hemställa, att

Landskamererarens lön, som nu i staten upptages till 4,000 Rdr, måtte förhöjas med 25 procent, eller med 1,000 Rdr;

Landtränsmästarens, som i staten upptages till 3,000 Rdr, med 25 procent eller 750 Rdr;

Länsbokhållarens, som i staten upptages till 1,000 Rdr, med 100 procent eller 1,000 Rdr;

Länsnotariens, som i staten upptages till 750 Rdr, med så stort belopp att den må blifva lika med Länsbokhållarens aflöning eller med 1,250 Rdr;

Landskanslistens, som i staten upptages till 500 Rdr, med 100 procent eller 500 Rdr;

Landskontoristens, som i staten upptages till 500 Rdr, med 100 procent eller 500 Rdr;

Kronofogdarnes, som i staten upptages till 2,500 Rdr, med 25 procent, eller hvardera 500 Rdr;

Häradsskrifvarnes, som i staten upptages till 2,000 Rdr, med 30 procent, eller hvardera 600 Rdr;

Kronolänsmännens, som i staten upptages till 700 Rdr, med omkring 70 procent, eller hvardera 500 Rdr; och att hyresersättningen för de Kronolänsmän, som icke innehafva boställen måtte höjas med 50 Rdr eller från nu utgående 150 Rdr till 200 Rdr för hvardera.

Då de ökade göromålen vid Landskontoret icke kunna medhinnas utan anlitande af extra biträden och Landskamererarens aflöning icke lemna tillgång till sådane biträdens aflönande, får Länsstyrelsen underdånigst hemställa, att, för den händelse Länsstyrelsens underdånigst framställda begäran den 9 nästlidne December om en ytterligare Landskontorists anställande vid Landskontoret icke skulle vinna bifall, ett anslag af 600 Rdr måtte, på sätt Kongl. Kammarkollegium och Kongl. Statskontoret uti dess underdåniga skrifvelse den 10 November 1865 hemställt, anvisas, att, efter Länsstyrelsens disposition, användas till belöning och uppmuntran åt de personer, hvilka såsom biträden vid Landskontoret blifvit använde.

Vid Landskansliet och Landskontoret hafva hitintills alla utgifter till skrifmaterialier, lack, tråd, ljus m. m. måst bekostas af Landssekreteraren och Landskamereraren, men då dessa förnödenheter jemväl stegrats i pris, under det att berörde tjenstemäns inkomster minskats, och det väl dessutom måste medgifvas, att anspråk å godtgörelse för alla de med tjensteutöfningen förbundna kostnader icke kan anses vara annat än billigt, får Länsstyrelsen slutligen underdånigst hemställa, att för dylika utgifters bestridande vid Landskansliet och Landskontoret måtte anvisas ett belopp af åtminstone 500 Rdr.

I afseende på tiden för nu underdånigst hemställde löneförbättringars inträdande, får Länsstyrelsen underdånigst anhålla, att densamma måtte bestämmas till *innevarande års* början.

Örebro Slott i Landskontoret den 24 November 1873.

CARL ÅKERHIELM.

J. O. Högström.

18 a. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

I anledning af Herr Statsrådet och Chefens för Kongl. Civil-Departementet skrifvelse den 2 sistlidne September, och enär efter all sannolikhet det underdåniga betänkande och förslag i afseende å slutlig löne-reglering för landsstaten, med hvars utarbetande särskilda komiterade, till följd af Eders Kongl. Maj:ts Nådiga förordnande af den 22 sistlidne Februari, äro sysselsatte, icke hinna afgifvas i så god tid före instundande Riksdag, att nådig proposition i ämnet kan varda till samma Riksdag afläten, får jag underdånigst anmäla det redan länge kända och i anseende till de på de senaste åren uppdrifna lefnadskostnaderna mer och mer känbara behovet af en allmän löneförbättring för detta läns landsstatstjenstemän, hvilket nu måste finnas desto mer oafvisligt, som både födoämnen och bostäder, ved och arbetsbiträden, skodon och annan beklädnad under senaste årtiondet stigit i värde med 50 å 100 procent, hvarom, åtminstone till en del, länets bilagda markegångstaxor för åren 1863 och 1873 nogsamnt bära vittne; och emedan det för staten är af en oberäknelig vikt, att ifrågavarande tjenstemannaklass varder tillgodosedd med en efter hvars och ens grad, åligganden och ansvar lämpad anständig aflöning, vågar jag hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att från innevarande års början och intill dess ny definitiv lönestat för Landsstatens tjenstemän och betjente varder af Eders Kongl. Maj:t fastställd och tillämpad, här nedan uppräknade tjensters innehafvare måtte årligen få åtnjuta provisorisk lönetillökning i kontant, utöfver det i nu gällande stat för en hvar af dem utförda belopp, så att *dels* hvarje Länsmans, Häradsskrifvares och Kronofogdes till respektive 700, 2,000 och 2,500 Rdr nu bestämda lön, hyresersättning oberäknad, varder med ungefär 50 procent förhöjd till respektive 1,050, 3,000 och 3,700, hvarigenom uti en sådan interimstat dessa tjenstemäns löneför-måner, med inberäknad hyresersättning, skulle komma att blifva för Länsman 1,200 Rdr, för Häradsskrifvare 3,300 Rdr och för Kronofogde 4,000 Rdr, *dels* att Landskamrerarens lön jemväl höjes med 50 procent eller Rdr 2,000 till 6,000 Rdr samt Landträntmästarens med 1,000 Rdr till 4,000 Rdr eller lika med Kronofogdarnes, *dels* ock att, i stället för nuvarande löner, de i öfrigt hos Länsstyrelsen anställde tjenstemän, nemligen Länsbokhållaren och Länsnotarien samt Landskontoristen och Landskanslisten komma att uppbära, de begge förstnämnde 2,000 Rdr

hvardera och de begge sednare hvardera 1,000 Rdr, äfvensom hvar och en af de begge vaktmästarne 800 Rdr, deraf dock för hvardera kunde frånräknas 50 Rdr, motsvarande förmånen af deras fria husrum i slottet, hvarjemte beträffande Länsnotarien, skulle komma att upphöra den honom genom Eders Kongl. Maj:ts Nådiga bref den 31 Januari 1856 tillerkända rätt till andel i sådan expeditionslösen, som nu tillfaller Landssekreteraren.

Vidkommande *Landssekreterarens* aflöning, så är densamma, likasom de flesta dylika tjänsterna, hufvudsakligen och särskildt inom detta län, beroende på hans extra inkomster, enär hans ordinarie lön utgör kontant endast 1,775 Rdr och forsellönsersättning 52 Rdr, eller tillsammans ett tusen åtta hundra tjugosju Rdr Rmt. Så vidt nu, i saknad af fullt exacta uppgifter derutinnan från förre Landssekreteraren, numera Landshöfdingen Curry Treffenberg, kunnat härstädes inhemtats och efter hvad underdånigst närlagde intyg utvisa, hafva bruttointkomsterna i sportler för Landssekreteraren inom detta län, under de senare tre åren så minskats, att desamma under nästlidet år uppgingo till endast 2,986 Rdr 20 öre; och under innevarande år till och med den 24 i denna månad utgör bruttointkomsten 1,982 Rdr 60 öre. På grund af hvad jag sålunda i underdånighet andragit, vågar jag, beträffande Landssekreterarens inom länet aflönande, underdånigst hemställa, att Landssekreteraren måtte erhålla lönefyllnad i hans sammanräknade inkomster, så att beloppet af hans årliga aflöning må, efter afdrag af hvad som åtgår för erforderligt skrivarebiträde, hvilket afdrag för innevarande år kan beräknas till minst 500 Rdr, uppgå till 6,000 Rdr, hvarvid jag får underdånigst hemställa, att Landssekreteraren måtte tillerkännas rättighet till ersättning af Statsverket för det belopp, hvarmed han kan behörigen visa, att hans ordinarie lön och sportelinkomsterne, sammanräknade, under något år, från och med nästkommande år 1874, understiger sex tusen Rdr Rmt.

I öfverensstämmelse med den åsigt, i afseende på Landssekreterarens aflönande, jag underdånigst uttalat och särskildt i betraktande af den ringa sportelinkomst, som under löpande året varit med den, af vikarie sedan medlet af Januari månad uppehållne och nu ledigvarande Landssekreteraretjänsten, förenad, får jag i underdånighet tillika anhålla, att för innevarande år ett extra anslag af 500 Rdr måtte beviljas såsom ersättning för extra skrivarebiträden å Landskansliet; och emedan Landssekreteraren och Landskamereraren å deras nu förordade löneförmåner icke billigtvis böra vidkännas kostnaden för skrifmaterialier och slika utgifter vid Länsstyrelsens expedition, vågar jag underdånigst hemställa, att hvad hos Konungens Befallningshafvande erfordras af papper, lack,

ljus, kuverter, bläck, pennor, tråd och dylikt måtte, i likhet med hvad i Rikets Collegier och öfrige Embetsverk eger rum, såsom utgift på Riksstatens 6:te hufvudtitel af anslaget till skrifmaterialier och expenser få af Konungens Befallningshafvande på Landtränteriet utanordnas.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhårdar

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåte

REINHOLD CHARPENTIER.

L. W. Ahlm.

C. E. Stålhös.

Westerås Slott i Landskontoret och Landskansliet den 27 November 1873.

18 b.

Enligt de af mig för numera Herr Landshöfdingen och Riddaren C. Treffenberg, i hans egenskap af Landssekreterare i Westmanland, förda sportellistor hafva bruttoinkomsterna af expeditionslösen för nedannämnda år uppgått till följande belopp, nemligen:

för år 1868		Rdr Rmt	8,390: 65.
» » 1869		» »	7,069: 70.
» » 1870		» »	5,129: 50.
» » 1871		» »	3,330: 50.
» » 1872		» »	2,986: 20.

hvilket härmed jemlikt sportellistorna intygas och försäkras.

Westerås den 25 November 1873.

Alb. Müntzing.

Landskanslist.

19. a. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Af anledning, att betänkande och förslag, i fråga om slutlig lönereglering för Landsstaten, med utarbetande hvaraf de under den 22 sistlidne Februari af Eders Kongl. Maj:t i nåder förordnade komiterade äro sysselsatte, icke kan hinna att, efter vederbörandes hörande, blifva föremål för nådig proposition vid nästinstundande Riksdag, har Statsrådet och Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement under den 2 sistlidne September meddelat, att, derest de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna funnos påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens löner, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande före utgången af November månad egde att till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag, i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

Till ledning för omdömet i denna angelägenhet anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till en början uppmärksamheten böra fästas dervid, att Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium och Statskontor, enligt underdånig skrifvelse den 10 November 1865, under då för handen varande förhållanden ansågo lämpligt föreslå att landsstatstjenstemännens löner borde utgöra, för

Länsmännen, då de icke hafva boställen, såsom förhållandet är inom Stora Kopparbergs län, med undantag för Länsmannen i Särna distrikt, för hvilken, med afseende på särskilda förhållanden, boställe blifvit anslaget utan förminskning af penningelönen..... 1,000: —
inberäknadt hyresersättning af 150 Rdr.

Häradsskrifvarne, då de, såsom i detta län, sakna boställen..... 2,600: —
inberäknadt 300 Rdr i hyresersättning och enahanda belopp till skrifvarehjälp.

Kronofogdarne, som här likaledes äro utan boställen..... 3,000: —
inberäknadt 300 Rdr i hyresersättning och 200 Rdr till skrifvarehjälp.

Landskontoristen..... 800: —

Landskanslisten..... 500: —

Länsbokhållaren..... 1,500: —

Länsnotarien..... 750: —

Landtränsmästaren..... 3,000: —

med arvode i lön, tillhörande första klassen, hvartill Stora Kopparbergs län af Kollegierna hänfördes till belopp af 1,200 Rdr.

Landskamreraren..... 4,000: —

med arvode i första klassens lön af 1,500 Rdr, och

<i>Landssekreteraren</i> , utom expeditionslösen, lön, bestämd i penningar enligt länets stat, att oförändradt bibehållas till	1,551: —
hvaraf kan antagas att, då Landssekreterare, likasom i fråga om pension på indragningsstat, åtminstone böra vara likstälde med Landskamrerare äfven i fråga om löneiukomster, Kollegierna ansett och beräknat, att Landssekreterarens <i>behållna</i> inkomster i detta län, <i>inberäknadt</i> ofvannämnde penningelön skulle utgöra minst:	
lön	4,000: —
och arfvode	1,500: — 5,500: —
eller, utöfver nuvarande lön af	1,551: —
ett belopp i sportler af	3,949: — 5,500: —

På sätt de af ofvannämnde Komité infordrade löneuppgifter närmare utvisa, hafva Häradsskrifvare och Kronofogdar varit i åtnjutande af löneförmåner, uti *bestämd lön* och *hyresersättning* m. m., motsvarande af Kollegierna föreslagna belopp, om ock beräknade medel till skrifvarehjelp olika utfallit, såsom utgående i provisioner, vexlande efter olika konjunkturförhållanden; hvaremot Landtränsmästaren och Landskamreraren, som jemväl åtnjutit ofvan anförde lönebelopp, utaf beräknade arfvodet efter länets klass, i vexlande provisioner endast bekommit:

Landtränsmästaren, i stället för föreslagne 1,200 Rdr vid pass.....	200: —
och Landskamreraren, i stället för föreslagna 1,500 Rdr, omkring	750: —
Och lärar med afseende å hvad Kollegierna till stöd för då framställda förslag anført i afseende på dessa tjänster, medel nu böra beredas för fyllande af derför påräknade löneförmåner eller för	
Landtränsmästaren	1,000: —
och Landskamreraren	750: —
samt Landssekreteraren utöfver 1872 års löne- och sportelinkomst, i jemnadt tal 5,000 Rdr, en lönefyllnad af.....	500: —

Om de af sista Riksdag anvisade 100,000 Rdr af Eders Kongl. Maj:t i nåder så fördelas, som Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uti infordradt utlåtande under den 7 sistlidne Augusti i underdånighet hemställt, så komma Länsbokhållare, Landskontorist och troligen äfven Länsmännen i fullt åtnjutande från och med ingången af nästa år af de lönebelopp, som Kollegierna, på sätt ofvan förmåles, redan år 1865 ansett dem böra få tillgodonjuta; och lärar vid sådant förhållande samt med afseende på de skäl, som närmare finnas utvecklade i Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes underdåniga framställning af den 9 i sistnämnde månad, i fråga om *likställighet i aflöning för Länsnotarie med Länsbokhållare och för Landskanslist med Landskontorist*, medel jemväl före-

företrädesvis böra beredas för en sådan förhöjning uti den af Kollegierna föreslagna aflöningen för Länsnotarien, att den varder bestämd att utgöra 1,500 Rdr, medelst tillägg af 750: —
 och Landskanslisten till 800 Rdr medelst tillägg af 300: —
 hvarefter och sedan Kammar-Kollegii och Statskontorets ofvanberörda förslag sålunda blifvit rättadt och i öfrigt vunnit full tillämpning, detsamma lämpligen torde kunna tagas till grund och utgångspunkt för den *tillfälliga lönetillökning*, som de, efter tiden för detsammas upprättande smäningom, men särdeles under innevarande år, så högt stegrade lefnadskostnaderna göra af nöden, intill dess en förbättrad allmän lönereglering kan tillvägabringas.

Enligt de genom upphandlingsauktioner för härvarande sjukvårdsinrättning och länsfängelset, äfvensom till kokfödeportioner vid Kongl. Dal-regementets proviantering under möten, bestämde priser, och i öfrigt inhemtade upplysningar i berörde hänseende, beträffande lifsförnödenheter i allmänhet under år 1865 och innevarande år, har det befunnits att priset stigit

från år 1865 till år 1873 med	procent.
å hvetemjöl från 11 Rdr pr centner till 15 Rdr	cirka 36
å rågmjöl » 6 Rdr 95 öre pr centner till 7 Rdr 75 öre, »	12
å kött » 19 Rdr 25 öre å 25 Rdr pr ctr till 38 å 50 Rdr »	97 å 100
å mjukt bröd » 6 Rdr 95 öre pr centner till 9 Rdr 50 öre »	37
å smör » 67 öre skålp. pr centner till 90 öre »	34
å lax » 28 Rdr fjerdingen pr centner till 40 Rdr..... nära	43
å annan fisk » 25 öre skålp. pr centner till 33 öre..... »	32
å kaffe » 72 å 85 öre skålp. pr ctr till 95 öre å 1 Rdr »	32 å 20
å mjölk » 33 öre kannan till 40 öre	21
å bostadshyra..... »	25 å 50
å tallved från 2 Rdr 95 öre för mått till 7 Rdr 50 öre..... »	154
å dagsverks- och körningsarbete samt tjenstehjons löner..... »	50
å beklädnadspersedlar..... »	12 till 40
å en middagsmåltid för på månad inackorderade gäster på värds- hus från 83½ öre till 1 Rdr 25 öre	50
å en fänges dagportion från 18 öre till 25 öre..... »	38½
å en kokfödeportion för manskapet vid Dal-regementet under möte på Rommehed från 40 öre till 49 öre..... »	22½

men det pris, som vid sist hållne upphandlingsauktion för provianteringen under nästa år blifvit fordradt, uppgår till 58 öre, eller 45 procent högre än år 1865.

Häraf synes huru otillräcklig den aflöning måste vara, hvilken år 1865 ansågs tillfyllestgörande och ännu mera den, som icke utgått till då föreslagna belopp, samt huru ofördelaktigt för landsstatens tjenstemän utvägarne till en

tarflig bergning blifvit förändrade, då för dem lefnadskostnaderna så väsendt-
ligen stegrats, utan någon förhöjning i aflöningen, under det Staten till fångar-
nes föda, andra kostnader för deras vård och beklädnad oberäknade, måst öka
utgifterna med när 39 procent; och i betraktande häraf måste det, enligt Eders
Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uppfattning, vara uppenbart, att en *tillfällig*
förhöjning i aflöningen för landsstatens tjenstemän är högeligen af behovet på-
kallad; att den för att fullt svara mot behovet icke borde bestämmas till mindre
än 40 procent utaf den af Kammar-Kollegium och Statskontoret år 1865 före-
slagna aflöningen, då ofvan anförde procenttal uppgå till mera än 41 procent i
medeltal, samt att den förhöjning, som kan beredas, bör årligen utgå intill dess
en fullständig lönereglering varder fastställd, och *vidtaga med ingången af år 1874*.

Enär de medel, hvilka för sådant ändamål måste blifva erforderlige till
den tillfälliga löneförhöjningen för de vid landsstaten inom hela riket anstälde
tjenstemän, likväl synas komma att uppgå till ett belopp, öfverstigande de till-
gångar, som Staten under för handen varande förhållanden torde kunna hafva
att, utan åsidosättande af andra oundgängliga utgifter, för ifrågavarande ända-
mål anvisa; så har beräkning endast blifvit uppgjord öfver beloppet af de me-
del, som inom detta län blifva utaf nöden för att, (utöfver hvad som erfordras,
för att gifva tillämpning åt Kammar-Kollegii och Statskontorets ofvanberörde, i
viss mån utsträckte löneregleringsförslag af år 1865,) å de sålunda bestämde
lönerna lemna en, till följd af nu gällande priser högst af nöden varande, till-
fällig förhöjning af åtminstone 25 procent. Enligt denna beräkning utgör för
landsstatens tjenstemän i detta län, de erforderliga medlen följande belopp,
nemligen:

å Länsmanslönerne af 1,000 Rdr förhöjning med 250 Rdr till 1,250 Rdr för	
35 sådane befattningar	8,750: —
å Häradsskrifvarelönerne af 2,600 Rdr, förhöjning med 650 Rdr	
till 3,250 Rdr för 7 häradsskrifvaretjenster	4,550: —
å Kronofogdelönerne af 3,000 Rdr, förhöjning med 750 Rdr till	
3,750 Rdr för 7 kronofogdetjenster	5,250: —
å Landskanslist- och Landskontoristlönerne af 800 Rdr, förhöjning	
med 200 Rdr till 1,000 Rdr för två befattningar	400: —
å Länsnotarie- och Länsbokhållarelönerne af 1,500 Rdr, förhöjning	
med 375 Rdr till 1,875 Rdr för två befattningar	750: —
å Landtränmästarens aflöning af 4,200 Rdr, förhöjning till 5,250 Rdr	1,050: —
å Landskamrerarens aflöning af 5,500 Rdr, förhöjning till 6,875 Rdr	1,375: —
å Landssekreterarens aflöning af 5,500 Rdr, likaledes förhöjd till	
6,875 Rdr	1,375: —
tillsammans förhöjning, å 25 procent å ofvanberörde lönebelopp	23,500: —

	Transport 23,500: —
förutom här ofvan omförmälde lönefyllnadsbelopp	
för Landskanslisten	300: —
» Länsnotarien	750: —
» Landtränmästaren	1,000: —
» Landskamreraren	750: —
» Landssekreteraren	500: —
	3,300: —

hvarigenom för detta län erforderliga beloppet sålunda komme att utgöra 26,800: —
 hvartill dock, derest, i öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t i Dess nådiga proposition till detta årets riksdag täckts i
 nåder förklara vara för Länsbokhållare af nöden, lönen för sådan
 befattning och, till likställighet dermed, för Länsnotarien, höjes till
 2,000 Rdr, i sådant fall ytterligare kommer för berörde två be-
 fattningar tillhopa..... 250: —

eller tillsammans för hela länet Rmt Rdr 27,050: —

Om än de under innevarande år utöfver all beräkning stegrade lefnads-
 kostnaderna gör det till en oafvislig nödvändighet för Staten att lemna tjänste-
 männen nu ifrågakälda tillfälliga förhöjning i deras aflöning, så härledes dock
 den förlägenhet, hvarunder de vid för handen varande förhållanden redan länge
 måste sträfvat för en knapp bergning, från förändringen i deras aflöningssätt,
 då det bestämdes att lönerne skulle utgå med ett visst belopp i penningar,
 enär denna reglering tvåfaldt måste verka ofördelaktigt på lönebeloppets till-
 räcklighet för lefnadsbehofven, helst, såsom erfarenheten visat, kostnaderne för
 desamma fyllande äro i ett ständigt stigande och penningens värde lika stän-
 digt faller. En i Landskontoret härstädes uppgjord, härvid underdånigst bi-
 fogad, uträkning öfver de belopp, som de indelta löningsräntorna efter sednast
 satte markegång för länet skulle hafva lemnat innehafvarne af derå omförmälde
 tjänster, utvisar den minskning i utgift till deras aflöning, som genom regle-
 ringen till bestämde penningelöner kommit Staten, eller rättare innehafvarne af
 de till Staten skattskyldiga jordbruksfastigheterne, tillgodo; huruledes penninge-
 löner, vid deras anvisande afsedda att motsvara löntagarens efter hans lefnads-
 ställning lämpade behof, måste för sådant ändamål tid efter annan förhöjas, i
 mån som varuvärdena skilja sig från dem, hvilka voro gällande vid lönebelop-
 pens fastställande, samt huruledes de nu här ofvan föreslagne tillfälliga löne-
 förhöjningarne, huru betydliga de än torde kunna förekomma, icke fullkomligt
 utjemna missförhållandet emellan lönebeloppen och nu gällande varuvärden, då
 för exempel den för Landssekreteraren ifrågakälda tillfälliga löneförhöjningen
 uppgår i det hela till 1,875 Rdr, men den förut varande indelta lönen vid samma
 tjänst, efter markegångsberäkningen skulle med 2,525 Rdr 74 öre hafva öfver-

stigit den derför till 1,551 Rdr bestämda penningelönen. Här tillgängliga anteckningar om de med nyss nämnde tjänstebefattning under förre innehafvarens tjänstetid åren 1823 till och med 1839 förenade aflöningsförmåner ådagalägga ock, att medeltalet af desamma för nämnde tid understiger det belopp, eller 6,875 Rdr, hvartill nu är vordet i underdånighet hemställt, att inkomsterne genom den tillfälliga löneförhöjningen måtte uppbringas allenast med vid pass 400 Rdr, hvilket, då i betraktande tages skillnaden emellan de uti lefnadskostnaden den tiden och för det närvarande ingående varuvärden, ytterligare bekräftar, att nu i underdånighet föreslagne tillfälliga löneförhöjningsbelopp icke kunna anses vara för högt beräknade; vid hvilket förhållande Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ock anser sig böra i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t i nåder måtte, med bifall till hvad sålunda är vordet i underdånighet framställt, vidtaga de åtgärder, som kunna finnas erforderliga för att åt landsstatstjenstemännen inom detta län bereda den tillfälliga löneförhöjning, som enligt förestående utredning för dem är högeligen af behof påkallad, att till dem *utgå från och med ingången af nästa år* intill dess ifrågakald förändrad reglering af tjänsterne vid landsstaten och dermed förenade aflöningsförmåner må kunna varda genomförd och fastställd.

Med djupaste underdånighet, trohet och nit framhårdar

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåte

S. DE MARÉ.

P. de Laval.

A. G. Ihrman.

19. b.

Uppgift å såväl de räntepersedlar som kontanta medel, hvilka, före ränte-
omsättningen, varit såsom ordinarie lön anslagne Landssekreteraren, Lands-
kamreraren jemte samtliga Kronofogdar och Häradsskrifvare inom Stora Kop-
parbergs län, tillika med uträkning af värdet å desse räntepersedlar efter 1873
års markegångstaxa Litt. A, enär de flesta af dessa persedlar icke utgöra före-
mål för medelmarkegång.

Landssekreteraren.

206 ⁹ / ₁₆ stigar kol från Nedan-Siljans fögderi å 10: —	2,065: 62.	
239 ²³ / ₃₂ stafrum ved från Ofvan-Siljans d:o å 7: 50.	1,797: 89.	
106 dagsverken från Ofvan- och Nedan-Siljans fögderi..... å 1: 92.	203: 52.	4,067: 03.
I kontant: Skjutsfärds- och allehanda penningar, indelte från Nedan-Siljans fögderi.....	6: 46.	
Från Landtränteriet.....	3: 35.	9: 71.
		4,076: 74.

Landskamreraren.

550 ⁵ / ₁₆ stigar kol från Sätters fögderi..... å 10: —	5,503: 12.	
400 dagsverken " d:o "..... å 1: 92.	768: —	
17 tr 8 kpr råg från Ofvan- och Nedan-Siljans fög- derier..... å 18: 84.	324: 99.	6,596: 11.
I kontant: Skjutsfärdspenningar, indelte från Sätters fögderi.....	32: 67.	
Från Landtränteriet.....	3: 25.	35: 92.
		6,632: 03.

Landträntmästaren.

210 ¹⁷ / ₃₂ stigar kol från Kopparbergs fögderi å 10: —	2,105: 31.	
91 ¹ / ₈ dagsverken " d:o "..... å 1: 92.	174: 96.	2,280: 27.
I kontant: Skjutsfärds- och allehanda penningar, indelte från Kopparbergs fögderi.....	12: 52.	
Från Landtränteriet.....	975: —	987: 52.
		3,267: 79.

Kronofogden i Kopparbergs fögderi.

396 ¹ / ₁₆ stigar kol från Kopparbergs fögderi å 10: —	3,960: 62.	
324 ¹ / ₈ dagsverken " d:o "..... å 1: 92.	623: 76.	4,584: 38.
I kontant: Skjutsfärdspenningar, indelte från d:o fögderi.....	23: 52.	4,607: 90.

Kronofogden i Näsgrårds fögderi.

533 ¹ / ₃₂ stigar kol från Näsgrårds fögderi	à 14: —	7,462: 44.	
401 dagsverken " d:o "	à 1: 92.	769: 92.	8,232: 36.
I kontant: Skjutsfärds- och allehanda penningar, indelte från Näsgrårds fögderi		31: 64.	8,264: —

Kronofogden i Sätters fögderi.

402 ⁹ / ₃₂ stigar kol från Sätters fögderi	à 10: —	4,022: 81.	
296 dagsverken " d:o "	à 1: 92.	568: 32.	4,591: 13.
I kontant: Skjutsfärdspenningar, indelte från d:o d:o		23: 89.	4,615: 02.

Kronofogden i Nedan-Siljans fögderi.

122 ¹⁷ / ₃₂ stafrum ved från Nedan-Siljans fögderi	à 7: 50.	918: 98.	
316 ¹ / ₁₆ stigar kol " d:o "	à 10: —	3,160: 62.	
172 dagsverken " d:o "	à 1: 92.	330: 24.	4,409: 84.
I kontant: Skjutsfärds- och allehanda penningar, indelte från Neder-Siljans fögderi		21: 90.	4,431: 74.

Kronofogden i Ofvan-Siljans fögderi.

425 ³ / ₄ stafrum ved från Ofvan-Siljans fögderi	à 7: 50.	3,193: 12.	
137 dagsverken " d:o "	à 1: 92.	263: 04.	3,456: 16.
I kontant: Skjutsfärdspenningar indelte, d:o d:o		30: —	3,486: 16.

Kronofogden i Vesterbergslags fögderi.

145 stigar kol från Vesterbergslags fögderi	à 16: 75.	2,428: 75.	
107 ³ / ₈ " " " Nedan-Siljans "	à 10: —	1,073: 75.	
72 ¹ / ₂ lass malm " Vesterbergslags "	à 7: —	507: 50.	
11 ¹ / ₂₀ sk ^{te} finnjern från Westerdals "	à 51: 68.	28: 42.	
43 ¹ / ₂ stafrum ved " d:o "	à 7: 50.	326: 25.	
304 ⁵ / ₈ dagsverken " Nedan-Siljans, Vesterbergslags och Westerdals fögderier	à 1: 92.	584: 88.	4,949: 55.
I kontant: Skjutsfärds- och markgäldspenningar, indelte från Vesterbergslags och Westerdals fögderier		19: 27.	
Från Landtränteriet		4: 41.	23: 68.
			4,973: 23.

Kronofogden i Westerdals fögderi.

145 ¹ / ₈ stigar kol från Näsgrårds fögderi	à 14: —	2,031: 75.	
107 ⁷ / ₈ stafrum ved " Westerdals "	à 7: 50.	809: 06.	
110 ⁵ / ₆ dagsverken " Näsgrårds och d:o fögd.	à 1: 92.	212: 80.	
2 ¹³ / ₂₀ sk ^{te} finnjern från Westerdals fögderi	à 51: 68.	136: 95.	3,190: 56.
			Transport 3,190: 56.

Transport 3,190: 56.

I kontant: Skjutsfärds- och markgäldspenningar, indelte från Näs- gårds och Westerdals fögderier	13: 12.		
Från Landtränteriet: Resepenningar och lönetillökning	219: 77.	232: 89.	3,423: 45.

Häradsskrifvaren i Kopparbergs fögderi.

190 stigar kol från Kopparbergs fögderi	à 10: —	1,900: —	
133 dagsverken » d:o »	à 1: 92.	255: 36.	2,155: 36.
I kontant: skjutsfärdspenningar, indelte från d:o fögderi	11: 28.		
Från Landtränteriet: löneförhöjning och lönetillökning ..	85: 43.	96: 71.	2,252: 07.

Häradsskrifvaren i Näsgråds fögderi.

256 ¹ / ₃₂ stigar kol från Näsgråds fögderi	à 14: —	3,587: 06.	
168 dagsverken » d:o »	à 1: 92.	322: 56.	3,909: 62.
I kontant: Skjutsfärdspenningar, indelte från d:o fögderi	15: 19.		
Från Landtränteriet: lönetillökning	25: —	40: 19.	3,949: 81.

Häradsskrifvaren i Sätters fögderi.

170 ³⁷ / ₆₄ stigar kol från Sätters fögderi	à 10: —	1,705: 78	
223 dagsverken » d:o »	à 1: 92.	428: 16.	2,133: 94.
I kontant: Skjutsfärdspenningar, indelte från d:o fögderi	10: 12.		
Från Landtränteriet: lönetillökning och lönefyllnad	42: 10.	52: 22.	2,186: 16.

Häradsskrifvaren i Nedan-Siljans fögderi.

174 ⁵³ / ₆₄ stigar kol från Nedan-Siljans fögderi à 10: —	1,748: 59.		
142 dagsverken » d:o » à 1: 92.	272: 64.	2,021: 23.	
I kontant: Skjutsfärdspenningar, indelte från d:o fögderi	16: 11.		
Från Landtränteriet: lönetillökning och lönefyllnad	37: 90.	54: 01.	2,075: 24.

Häradsskrifvaren i Ofvan-Siljans fögderi.

186 ¹ / ₂ stafrum ved från Ofvan-Siljans fögderi à 7: 50.	1,398: 75.		
54 dagsverken » d:o » à 1: 92.	103: 68.	1,502: 43.	
I kontant: Skjutsfärdspenningar, indelte från d:o fögderi	20: —		
Från Landtränteriet: lönetillökning och lönefyllnad	145: 50.	165: 50.	1,667: 93.

Häradsskrifvaren i Westerbergslags och Westerdals fögderier.

150 stigar kol från Nedan-Siljans fögderi.....	à 10: —	1,500: —	
61 $\frac{1}{8}$ stafrum ved från Westerdals »	à 7:50.	464: 06.	
101 dagsverken från Nedan-Siljans och Westerdals fögderier.....	à 1: 92.	193: 92.	2,157: 98.
I kontant: Skjutsfärds- och Markgäldspenningar, indelte från Nedan-Siljans fögderi.....		4: 69.	
Från Landtränteriet: resepenningar och lönetillökning	37: 67.	42: 36.	2,200: 34.

Falun å Landskontoret den 14 November 1873.

A. G. IHRMAN.

20. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som afgifvit särskilda utlå-
tanden beträffande fördelningen af det anslag, Riksdagen anvisat såsom
löneförbättring till Länsbokhållare, Landskontorister och Länsmän, äfven-
som angående behovet af lönetillökning för Länsnotarier och Landskansli-
ster, går nu att taga i öfvervägande frågan om beloppet af de löneför-
bättringar, som af de högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkallas för öf-
rige, till landsstaten hörande embets- och tjenstemän inom det mig nå-
digt anförtrorda Gefleborgs län.

Med afseende å erforderliga egenskaper, pligter och ansvar torde
kunna antagas, att nedannämnde embets- och tjenstemän, hvar för sig,
till det minsta borde, under nu antydda tidsförhållanden, kunna såsom
löneinkomster årligen påräkna: Landssekreteraren 6,000 Rdr, Landskam-
reraren 6,000 Rdr, Räntmästaren och Kronofogdarne 4,000 och Häradss-
krifvarne 3,000 Rdr.

Landssekreteraren i länet är för år 1872 taxerad till inkomstbevill-
ning för 5,000 Rdr. Under samma år hafva inkomsterna utgjort sam-
manlagdt lön och lösen 6,464 Rdr 75 öre. Då derifrån afräknas *dels* de
arvoden, Landssekreteraren enskildt utfäst och utbetalt för expeditionens
noggranna och regelbundna gång med tillsammans 1,500 Rdr och *dels*
pensions-

pensionsafgifter, skrifmaterialier, tryckningskostnader m. m., enligt uppgift utgörande tillsammans minst 500 Rdr, har Landssekreterarens beskattningsbara inkomst rätteligen utgjort endast 4,464 Rdr 75 öre Rmt. Enligt tillförlitligt förda anteckningar för innevarande år och så vida icke förhållandet under återstående månader betydligt förändras kommer beräkningen för år 1873 att blifva ännu mindre, ehuru Landssekreteraren, äfven för innevarande år, är taxerad efter 5,000 Rdrs inkomst.

Landskamreraren är för år 1872 taxerad till inkomstbevillning för 4,301 Rdr. Under samma år hafva hans inkomster af lön, provisioner och lösen utgjort tillsammans 5,596 Rdr 20 öre. Då derifrån afgå pensionsafgifter, tryckningskostnader, skrifvarearvoden och utgifter för skrifmaterialier med tillsammans 686 Rdr, har den behållna inkomsten 1872 utgjort 4,910 Rdr 20 öre. Den högre inkomsten för nyssnämnde år härleder sig från det ovanligt höga belopp, hvartill Chartasigillataprovisionen då uppgått, nemligen 1,080 Rdr, hvilken provision under vanliga förhållanden vexlat emellan 6 å 700 Rdr. Dessutom torde, för ärendets bedömande i denna del, icke böra lemnas oanmärkt, att provisionen å tidsningsstämplingsafgiften för år 1872, utgörande 285 Rdr 41 öre, sedermera upphört. Innevarande år är Landskamreraren taxerad till bevillning för inkomster, beräknade till 4,333 Rdr Rmt.

Räntmästarens i länet inkomster äro i beskattningshänseende innevarande år beräknade till belopp af 3,736 Rdr.

Kronofogdarnes löneinkomster äro för bevillnings erläggande innevarande år upptagne: för Kronofogden i Gestriklands fögderi till 2,858 Rdr, i Södra Helsinglands fögderi till 2,895 Rdr samt i Norra och Vestra Helsinglands fögderier för hvardera till 3,000 Rdr.

Häradsskrifvarnes löneförmåner äro, med hänsyn till bevillnings utgörande, för innevarande år uppskattade i Gestriklands fögderi till 2,000 Rdr, i Södra Helsinglands fögderi till 2,480 Rdr, i Norra Helsinglands fögderi till 2,300 Rdr och i Vestra Helsinglands fögderi till 2,300 Rdr.

Då Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu icke tillkommer att afgifva förslag eller utlåtande i afseende å slutlig löne reglering för landsstaten, men denna viktiga frågas afgörande icke torde böra utgöra hinder för den mer eller mindre allmänna förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, som af stegrade lefnadskostnader högt påkallas, tillåter sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uttrycka den förhoppning, att Eders Kongl. Maj:t, vid pröfning af hvad för statsbehofvens fyllande i allmänhet oundgängligen erfordras och hvad för handen varande tillgångar i öfrigt medgifva, tackes behjerta de framställningar, som till för-

bättring af landsstatens lefnadsvilkor må vara af nöden samt till näst sammanträdande Riksdag nådigst framställa de förslag, hvartill omständigheterna i dessa fall föranleda.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärdar

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte

F. ASKER.

M. Florman.

C. W. Lundberg.

Geffe Landskansli den 7 November 1873.

21. Underdånigt Memorial!

I cirkulär den 2:dra sistlidne September har, på nådig befallning, herr Statsrådet och Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement lemnat Länsstyrelsen öppet, att, derest Länsstyrelsen funne de på senare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, före innevarande månads utgång till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om så väl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande.

Då nu Länsstyrelsen begagnar det sålunda nådigst beredda tillfälle att åt de fleste af de Länsstyrelsen underlydande tjenstemännen vid landsstaten söka utverka en af tidsförhållandena högt påkallad förbättring i dessa tjenstemäns lönevilkor, så får Länsstyrelsen, som i detta ärende infordrat yttranden från Kronofogdarne och Häradsskrifvarne i länet, i öfverensstämmelse med samtliga desse tjenstemäns sammanstämmande uppgifter och på grund af den kännedom, Länsstyrelsen i öfrigt varit i tillfälle att inhemta rörande de på senare tider stegrade lefnadskostnaderna, såsom generel grund för det underdåniga förslag, Länsstyrelsen

här nedan går att afgifva, till förhöjning i landsstatstjenstemännens löneförmåner, åberopa den allmänt kända omständighet, att inom detta län, förnämligast till följd af den storartade utveckling, trävarurörelsen erhållit, prisen på nästan alla lefnadsförnödenheter på senare tider stigit med minst femtio procent och för vissa varor till och med fördubblats, äfvensom att under samma tid hyror, arbetspriser och tjenstehjons löner i betydlig mån stegrats, såsom följd hvaraf de lönevilkor, hvilka för närvarande åtnjutas af nedannämnde landsstatstjenstemän och blifvit fastställda på en tid, då desamma möjligen kunde anses motsvara behofven, numera äro alldeles otillräckliga för att bereda desse tjenstemän en efter deras samhällsställning afpassad bergning.

Redan uti hvad sålunda blifvit af Länsstyrelsen anfördt torde Eders Kongl. Maj:t finna giltig förklaringsgrund, hvarför Länsstyrelsen uti nedanstående förslag i allmänhet icke ansett sig böra upptaga den ifrågasatta provisoriska löneförbättringen till mindre belopp än femtio procent af de nu utgående aflöningsförmånerna; men härtill komma, hvad angår vissa af härnedan uppräknade tjenstemän, ytterligare serskilda omständigheter, hvilka synas Länsstyrelsen innefatta ökad anledning till löneförhöjningens beviljande och derföre skola af Länsstyrelsen på sina ställen angifvas, likasom i de fall, då Länsstyrelsen ansett sig böra frångå ofvan nämnda allmänna grund för beloppet af den föreslagna löneförbättringen, redogörelse för skälen härtill skall lemnas.

På ofvan anförde allmänna grund får Länsstyrelsen alltså hemställa, att den ifrågavarande provisoriska löneförhöjningen måtte för *Kronofogdarne* och *Häradsskrifvarne* bestämmas till femtio procent af deras nuvarande löneförmåner, så att desse tjenstemän, hvilkes löneförmåner äro beräknade, för Kronofogdarne till 2,800 Rdr och för Häradsskrifvarne till 2,500 Rdr, erhålla en dyrtidsersättning, de förre med 1,400 Rdr och de sednare med 1,250 Rdr; Och lär, hvad Häradsskrifvarne angår, såsom serskilda skäl för löneförbättringen böra framhållas dels att de med Häradsskrifvaretjensterna förenade inkomster blifvit minskade genom under de senare åren desse tjenstemän från gången debiteringsprovision å folkskoleafgift och indelt tionde, dels ock att bemälde tjenstemän trenne gånger om året i och för uppbörden, bevillningstaxeringen och mantalskrifningen måste utan ersättning företaga vidsträckta resor inom fögderierne och derunder jemväl längre tider uppehålla sig på gästgifvaregårdarne, hvilka resor, med hänsyn till den förhöjda skjutslegan och den ökade lefnadskostnaden, medtaga en betydande del af Häradsskrifvarnes inkomster.

Beträffande åter *Länsmännen*, hvilkas aflöningsförmåner för närvarande äro beräknade till 850 rdr, får Länsstyrelsen underdånigst hem-

ställa, att dessa tjenstemän måtte tills vidare erhålla ett lønetillskott af 650 Rdr, så att Länsmännens løneförmåner från Statsverket komma att utgå med 1,500 Rdr; Och torde såsom skäl för berörde underdåniga hemställan endast behöfva åberopas det allmänt kända förhållandet, att Länsmännens løneförmåner, äfven innan den allmänna prisstegringen inträdde, varit alldeles otillräckliga för desse tjenstemäns anständiga bergning, hvadan en løneförhöjning motsvarande endast femtio procent af Länsmännens nuvarande løneförmåner icke kan anses tillfyllestgörande, allraminst i denna ort, hvarest Länsmännen ofta nödgas utan ersättning företaga vidsträckta tjensteresor, hvilka förorsaka antingen betydande utgifter i skjutslega eller ock dyrt underhåll af egen häst, uppgående inom vissa distrikt till omkring 700 Rdr endast för vinterfödan.

Hvad vidare angår *Länsbokhållaren* och *Landskontoristen*, hvilkas löner för närvarande utgå, för den förre med 1,000 Rdr och för den senare med 500 Rdr, får Länsstyrelsen underdånigst föreslå provisoriska løneförhöjningar till belopp af 1,000 Rdr för den förre och 500 Rdr för den senare; och inskränker sig Länsstyrelsen att härvid åberopa de skäl, hvilka legat till grund för den utaf Eders Kongl. Maj:t till förra riksdagen aflåtna nådiga proposition om förhöjning af ifrågavarande tjenstemäns löner.

Vidkommande dernäst *Länsnotarien* och *Landskanslisten*, hvilkas löner för närvarande utgöra, den förres 750 Rdr och den sednares 500 Rdr, så får Länsstyrelsen, — som till följd af Kongl. Statskontorets föreskrift denne dag afgifvit och till bemälde myndighet insändt serskildt till Eders Kongl. Maj:t stäldt underdånigt yttrande i anledning af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Stora Kopparbergs län underdåniga framställning den 9 sistlidne Augusti angående behofvet af förhöjd aflöning för ofvannämnde tjenstemän och dervid, på de af Eders Kongl. Maj:ts bemälde Befallningshafvande anförda grunder, biträdt den underdåniga framställningen i fråga om Länsnotariens till 1,500 Rdr föreslagna aflöning, men deremot, beträffande Landskanslistens aflöning, hvilken af Eders Kongl. Maj:ts nyssbemälde Befallningshafvande föreslagits till endast 750 Rdr, yttrat den afvikande mening, att Landskanslistens lön borde förhöjas till 1,000 Rdr, — i öfverensstämmelse med de utaf Länsstyrelsen i förrberörde underdåniga utlåtande sålunda uttalade åsichter underdånigst hemställa, att det tillfälliga lønetillskottet måtte bestämmas för Länsnotarien till 750 Rdr och för Landskanslisten till 500 Rdr; och då Länsstyrelsens nyssberörde underdåniga utlåtande tilläfventyrs icke torde från Kongl. Statskontoret inkomma till Eders Kongl. Maj:t så tidigt, att detsamma kan vara att tillgå då Eders Kongl. Maj:t tackes

låta förevarande fråga om provisorisk löneförhöjning för landsstats-tjenstemännen Sig föredragas, så torde det nådigst tillåtas Länsstyrelsen att från nyssnämnde underdåniga utlåtande här återgifva hvad Länsstyrelsen yttrat i fråga om angelägenheten att förhöja Landskanlistens lön till 1,000 Rdr.

Denna del af Länsstyrelsens nyssberörde underdåniga utlåtande är af följande lydelse:

»Dock är Länsstyrelsen i fråga om beloppet af den aflöning, som bör tillkomma Landskanslist, så till vida skiljaktig från det förslag, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stora Kopparbergs län i detta hänseende framställt, att Länsstyrelsen anser aflöningen för Landskanslisten icke böra bestämmas under 1,000 Rdr Rmt; Och stödjer Länsstyrelsen denna sin mening hufvudsakligast på den kända omständighet, att de biförtjenster, hvilka Landskanslisten tillförene kunnat påräkna för utförande af kommissioner m. m. hos Länsstyrelsen, nu mera betydligt förminskats, *dels* till följd deraf, att dessa biförtjenster delas af flere andre i eller invid residensstäderna bosatte personer, hvilka icke lagligen kunna förmenas att uppdrag af ofvannämnde beskaffenhet sig åtaga och utföra, *dels* emedan allmogen och medlemmar af de lägre samhällssklasserna i allmänhet, hvilka tillförene företrädesvis nödgats anlita Landskanslistens biträde uti lagsökningsmål och andra ärenden, numera, till följd af stigande folkupplysning och allmännare utbredd skrifkunnighet, vida mindre än förr äro i behof af sådant biträde, *dels* ock derföre, att lagsökningsmålen antal på senare tider så betydligt nedgått, hvilken omständighet icke blott bör tillskrifvas den tillfällighet, att allmänna välståndet under samma tid stegrats, utan jemväl det obestriddliga förhållandet, att utborgningar på kredit hos köpmännen, i synnerhet i städerna, allt mer och mer aftagit.

På dessa skäl och då härtill kommer, att Landskanslist dagligen måste uppvakta på embetsrummet och följaktligen icke, såsom flere andre med honom likställde tjenstemän, är i tillfälle att förskaffa sig inkomster genom ombesörjande af uppdrag, hvilka kräfva hans närvaro å andre ställen utom residensstaden, anser Länsstyrelsen billigheten fordra att Landskanslistens lön, hvilken för närvarande understiger de löneförmåner, som på många orter för närvarande villigt bestås en vanlig tjenstedräng, höjas till minst dubbla beloppet eller 1,000 Rdr Rmt, hvilket belopp, i förening med tillfälliga biförtjenster, i allmänhet torde vara tillräckligt för att bereda Landskanslisten en efter hans samhällsställning och behof afpassad bergning.»

Vidare har Räntmästaren och Riddaren P. N. Fougts uti en till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ingifven skrift anhållit, att Länsstyrelsen måtte hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet föreslå, att *Landtränmästaren* årligen, intilldess ny lönestat blefve fastställd, måtte beviljas en löneförhöjning motsvarande $33\frac{1}{3}$ % af det belopp, 3,600 Rdr, hvartill räntmästarens löneinkomster för närvarande uppginge; Och har Räntmästaren Fougts i sådant afseende anført, att hans lön enligt riksstat vore bestämd till 3,000 Rdr, men att, enär deri inberäknats extra inkomsterna, bestående af charte-sigillate-provision och remisslage, så utginge aflöningen för närvarande på följande sätt:

Kontant belopp, som enligt länets stat qvartalsvis utanordnas	2,343 Rdr
Forsellönersättning	21 "
Charte-Sigillate-provision, i medeltal	720 "
Remisslage i d:o	340 "
hvertill komme tillfälliga provisioner å diverse verks och inrättningars medel, icke öfverstigande	166 "
Summa	3,600 Rdr

och om härifrån afräknades

Krono- och kommunalutskylder	200 Rdr
Skrifmaterialier och biträden	150 "
Pensionsavgifter	70 "
så återstode	420 Rdr
	3,180 "

hvilket belopp ingalunda motsvarade de oundgängligaste lefnadsbehofven; Och som jemväl Länsstyrelsen delar denna åsigt, anser sig Länsstyrelsen böra underdånigst förorda nådigt bifall till Räntmästaren Fougts förberörda anhållan att komma i åtnjutande af dyrtidsersättning, motsvarande $33\frac{1}{3}$ dels procent af hans nuvarande löneförmåner, beräknade till det i stat upptagna belopp, eller 1,000 Rdr.

Ändtligen har *Landskamereraren* Anders Anderberg vid ärendets föredragning till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inkommit med ett så lydande anförande:

»Enligt den uppgift, som under detta år ingifvits till Kongl. Civil-Departementet, utgjorde Landskamererarens inkomster för år 1872 6,747 Rdr 9 öre, hvartill de i det närmaste äfven detta år torde komma att uppgå.

Att denna inkomst, derest den fortfarande utgick, äfven sedan nedanupptagna årliga afgifter afräknats, är fullt tillräcklig, kan icke mot-sägas, men då deri ingår lösen till belopp af 1,858 Rdr Rmt, som huf-

vudsakligen influtit för expeditioner i åbo- och skatterättsmål, och hvilken lösen, sedan, med undantag af 116 stycken, alla inom länet belägne Krononybyggen, såsom följd af stegrade priser å skogseffekter, blifvit till skatte omförde, hädanefter kommer att till största delen försvinna, kan från och med nästa år 1874 Landskamererarens löneinkomster högst beräknas till lön och forsellersättning på stat 3,515: —

Enligt ofvanomförmälde uppgift utgör i medeltal provisionen

å Riksgälds m. fl. medel 447: 07

och å försåldt stämpelpapper 729: 70 1,176: 77

samt lösen i mål om jordafsöndringar och återstående åbo-
rättsärenden högst 500: —

eller tillsammans 5,191: 77,

hvarifrån afgår

Ersättning till behöfliga minst 2:ne skrifbiträden, intilldess en
föreslagen ny Landskontorist blifvit tillsatt 1,000: —

Pensionsavgifter 294: —

Skrifmaterialier och ljus 150: —

samt Krono- och Stadsutskylder 250: — 1,694: —

återstår således Rdr Rmt 3,497: 77,

som, i förhållande till nu rådande höga, under sista tiden nära fördubblade priser på hyra, ved och lifsförnödenheter, synes väl ringa vid jämförelse med Landskamererarens arbetsamma och ansvarsfulla befattning samt skäligen torde erfordra en tillökning af 25 % å Statens bidrag 3,515 Rdr med 878 Rdr 75 öre rmt.

Anderberg.

Och får Länsstyrelsen, på de af Landskamereraren Anderberg anförda grunder, hvilkas giltighet icke synes Länsstyrelsen kunna bestridas, underdånigst hemställa, att jemväl för *Landskamereraren* måtte beviljas dyrtidsersättning till ett belopp, i rundt tal motsvarande tjugufem procent af behållna inkomsten vid Landskamereraretjensten enligt ofvanstående uträkning, eller 800 Rdr Rmt.

Som den allmänna prisstegringen, hvilken utgör det förnämsta skälet för den ifrågasatta provisoriska löneförbättringen, inträdt redan före innevarande års början, synes billigheten fordra att de löneförbättringar, Länsstyrelsen här ofvan föreslagit, med undantag likväl för Landskamereraren, hvars inkomster äfven för detta år antagits komma att uppgå till deras förutvarande tillräckliga belopp, jemväl komma att retroaktivt utgå

från innevarande års början; men, om Eders Kongl. Maj:t i nåder skulle finna hinder härför möta, hemställer Länsstyrelsen underdånigst att de föreslagna löneförbättringarna måtte inträda från och med nästkommande år.

Hernösand, i Landskansliet och Landskontoret, den 24 November 1873.

CURRY TREFFENBERG.

C. W. Rydvall.

Anders Anderberg.

22 a. Stormäktigste, Allernädigste Konung!

I skrifvelse den 2 sistlidne September har Herr Statsrådet och Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement, enär det förslag till slutlig löne-reglering för landsstaten, med uppgörande hvaraf särskilde i Nåder tillförordnade Komiterade vore sysselsatte, icke torde hinna uppgöras i så god tid före instundande Riksdag, att nådig proposition i ämnet kunde till samma Riksdag aflåtas, på Eders Kongl. Maj:ts befallning meddelat, att, derest Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande funne de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadsomkostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hade att före utgången af innevarande November månad till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af löneförbättringen, som ock tiden för dess inträdande; och får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som i allt fall skulle funnit sig af omständigheterna uppmanad att hos Eders Kongl. Maj:t göra framställning om den ifrågasatta löneförbättringen, härmed — under uttalande af sin och landsstatstjenstemännens underdåniga erkänsla för den nådiga omtanka om deras bästa, som på omförmälda sätt gifvit sig tillkänna, — i djupaste underdånighet afgifva följande yttrande och förslag.

Om Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande blott har anledning att antaga såsom en erfarenhet inom öfriga delar af riket, att den snabbt fortgående utveckling, hvori vårt fädernesland för närvarande så lyckligen befinner sig, verkat en alltmåra märkbar nedsättning i penningens värde och deraf följande stegring af lefnadsomkostnaderna, så kan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande för visst intyga, att en sådan erfarenhet — och sannolikt i högre grad än annorstädes — gjort sig under den sednare tiden alltmåra kännbar inom Jemtlands län.

Bilagde,

Bilagde, i vissa hänseenden jemförande prisuppgift, som Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande låtit trovärdige män uppgöra, torde — om den också i ett eller annat är grundad på de under sista tiden högst gällande priser och följaktligen kunde tåla någon ringa nedsättning, för att vitsordas såsom en noggrann utredning af medeltalsförhållandet, dock i allt fall gifva ett godt stöd ej mindre åt påståendet, att de nuvarande lefnadsomkostnaderna stigit i en grad, som väckt bekymmer hos alla dem, hvilka, likt tjenstemannen, äro hänvisade att, utan tillfälle till biförtjenst af någon näring, lefva af viss rätt knappt tillmätt penninginkomst, än äfven åt antagandet, att priserne härstädes äro högre, än inom andra delar af riket.

Det synes ej vara nödigt eller lämpligt att här inlåta sig på en närmare undersökning af de flere samverkande orsaker, som till sistnämnda förhållande bidraga. Endast derå torde Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande få fästa nådig uppmärksamhet, *dels* att en å sista tiden ytterligt uppdrifven skogsrörelse, länets hufvudsakliga industri, uppjagat priserne å arbets- och dragkraft till en höjd, som måste anses oerhörd till och med för denna ort, der man dock under flere år fått vänja sig vid högre sådane priser, än å de fleste andra orter; *dels* att nämnde rörelse i många hänseenden menligt inverkar på utvecklingen af ortens jordbruk och fördyrar dess alster, som hvad sädesalstren angår ännu icke i allmänhet motsvara befolkningens behof, *dels* ock att den ännu besvärliga och i följd af berörde förhållanden mer än förr kännbart kostsamma vägförbindelsen med kustomnarna i hög grad stegrar — ofta nog fördubblar — priset å de ej obetydliga förnödenhetsartiklar, som derifrån måste införas, numera i större mängd än förr, tillfölje af en genom ökad penningtillgång och rikliga arbetsförtjenster stegrad konsumtion.

Vid sålunda rådande förhållanden är en förbättring af landsstatstjenstemännens jemförelsevis alltför små löneinkomster af verkligt behof påkallad. Den har i en småningom alltmera kännbar grad varit det länge; men i förväntan på en motsedd, mera genomgripande lönereglering har någon framställning om behovets tillfälliga afhjelpande ej hittills ansetts lämplig. Nu har den sista tidens ytterliga prisstegring gjort en sådan förbättring oafvislig; och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nödgas derföre underdånigst anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes i Nådig proposition till nästa Riksdag äska en provisorisk löneförhöjning i enlighet med närlagde särskildt uppgjorda förslag.

Då en slutlig lönereglering och i sammanhang dermed antagligen jemväl en mer eller mindre genomgripande ombildning af landsstaten snart torde vara att förvänta, har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke ansett sig böra föreslå något annat sätt för nu ifrågasatta löneförbättring, än en viss, för skilda tjenstemän något olika förhöjning af den i nu gällande stat bestämda lön.

I fråga om beloppet af denna förhöjning har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, vid förslagets uppgörande så tillvägagått, att Eders Kongl.

Maj:ts Befallningshafvande *först* sökt att, så noggrannt ske kunnat, göra sig reda för de sammanlagda löneinkomster, som syntes oundgängligen erfordras för tjensteman inom de särskilda lönegraderna, för att under nuvarande förhållanden vara försäkrad nödig och efter hans ställning afpassad bergning, samt *derefter*, med ledning af tillgänglige uppgifter å de tjenstemäns extra inkomster, för hvilka sådane finnas i gällande stat upptagne, — beräknat desse inkomster till hvad de skäligen kunde antagas komma att under den närmaste framtiden utgöra; och *slutligen*, såsom löneförhöjning föreslagit skillnaden emellan de nödiga ansedde löneinkomsternas belopp, å ena, samt de i staten nu uppförda ordinarie inkomster (lön, tjenstgöringspenningar, boställsafkastning, försellöns- och hyresersättning) jemte de af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande för vissa tjenstemän beräknade extra inkomster, å andra sidan.

Vid bestämmandet af nödig ansedda inkomstbeloppet, har det förslag, Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium och Statskontor den 10 November 1865 afgåfvit till en definitiv lönereglering, blifvit, med få *afvikelser*, dem billighet syntes fordra eller ett obetydligt afjemnande af beloppet skäligen kunde få föranleda, lagdt till grund, med den procentförhöjning, som lefnadskostnadernas stegring sedan den tid, nämnde förslag uppgjordes, allra minst och obestriddligen måste anses påkalla. I fråga om sagde procentförhöjning, har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tvekat emellan 25 och 20 procent. Ofvanberörda prisuppgift för innevarande år och 1866 visar å de artiklar, för hvilka begge årens priser finnas uppgifne, en vexlande prisstegring, sammanräknadt uppgående till omkring 50 procent. Då det emedlertid är svårt, om ens möjligt, att med någon tillförlitlighet beräkna i hvad mån hvarje af dessa artiklar ingår i förbrukningen, torde det vara vågadt att med bestämdhet påstå, att prisstegringen i allmänhet uppgår till så högt belopp; men antagligen torde man komma sanningen nära vid beräkning, att den ej understigit 25 å 30 procent, och antagande, att den under de närmaste åren föga torde sjunka derunder. Om nu, hvad antagligt är, bemålde myndigheters på grundliga undersökningar fotade förslag af 1865 ej var för högt efter dåvarande förhållanden, vore ej mer än billigt, att löneförmånerna nu sättas åtminstone 25 procent högre, än förslaget upptager. Då Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande likväl i allmänhet stannat vid blott 20 procents förhöjning, har sådant skett dels med fästadt afseende derå, att detta fanns öfverensstämma med den löneförhöjning Eders Kongl. Maj:t vid sistlidne Riksdag äskade för Länsmännen, dels ock under inflytandet af den säkerligen ej ogrundade farhåga, att ett anspråksfullare förslag skulle hafva föga utsigt till framgång, men ingalunda derföre, att en förhöjning af 25 procent utöfver 1865 års förslag kunde auses öfverdrifven särdeles vidkommande dem bland landstatstjenstemännen, som företrädesvis få vidkännas de dryga kostnaderna af härstädes mer än inom de flesta andra län synnerligen vidsträckta tjänsteresor.

Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tryggar sig dock vid den föreställningen, att derest Eders Kongl. Maj:t, med anledning af några från andra län möjligen framställda större anspråk, skulle finna skälighet åska en högre löneförhöjning för en eller annan tjenstegrad, än härifrån föreslagits, den återhållsamhet och försigtighet, som, måhända i högre grad än nödigt varit, dervid ledt Eders Kongl. Maj:ts härvarande Befallningshafvande, ej skall lända detta länns landsstatstjenstemän till förfång, helst dessa otvifvelaktigt hafva att kämpa med drygare lefnadskostnader, än deras vederlikar i de flesta, om ej alla andra län.

För de väsentligare afvikelserna från den sålunda i allmänhet antagna grunden för beräkning af löneförmånernes belopp torde skäl böra i korthet anföras.

I afseende å den obetydliga höjningen, utöfver normalsiffran, för *Länsbokhållaren* och *Landskontoristen* torde blott behöfva återopas, att det för dem föreslagna inkomstbelopp öfverensstämmer med hvad Eders Kongl. Maj:t behagat vid sistlidne Riksdag åska för dessa tjenstemän.

För *Länsnotarie* och *Landskanslist* ansågo kollegierne, vid frågans behandling 1865, någon löneförhöjning, ej vara af nöden. Utom det att omständigheterna väsentligen försvärats sedan dess, kan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ej eller dela de åsigter, som då anfördes mot en löneförhöjning. Lika med Eders Kongl. Maj:ts Befallningehafvande i Stora Kopparbergs län och på de skäl, denne anført i underdånig skrifvelse i ämnet af den 9 sistlidne Augusti, hvaröfver Eders Kongl. Maj:ts härvarande Befallningshafvande härmed får infordradt utlåtande afgifva, anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den grundsatsen vara riktig, att staten bör fullständigt aflöna ifrågavarande tjenstemän, liksom den aflönar de motsvarande å Landskontoret, helst de förre icke mera, än de sednare, böra betraktas såsom enskildt biträde åt vederbörande kansli- eller kontorschef. I allmänhet och der ej särskilda omständigheter till annat förhållande föranleda, torde också de ifrågavarande tjenstemännens aflöning skäligen böra motsvara deras vederlikars vid Landskontoret. De förras anställning gifver dem ingalunda något monopol på inkomstgifvande uppdrag vid Länsstyrelsen. Här är också för närvarande förhållandet, att hvarken Länsnotarien eller Landskanslisten hafva några nämnvärda biinkomster af dylika uppdrag, hvilka, utom det de i allmänhet äro få och obetydliga, tillika äro fördelade på flera andra händer; och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har derföre ansett sig ega fullt fog för sin hemställan att *Landskanslistens* lön må höjas till samma belopp, som föreslås för Landskontoristen eller 1,000 Rdr. Beträffande särskildt *Länsnotarien* synes väl samma åsigt böra gälla, eller att staten borde aflöna honom lika med Länsbokhållaren, destohellre som Landssekreterarens sportelinkomster, som under åren 1863—1872, med undantag för missväxtåren, befunnits i jemnt nedgå-

ende, under de sista åren varit så små, att någon andel deraf ej skäligen kunnat af Länsnotarien påkallas, ett förhållande, som jemväl under kommande tid antagligen torde fortvara. Men då i följd deraf, den nuvarande Länsnotariens tjänstgöring vid Landskansliet icke heller tagits vidare i anspråk, än att han kunnat med sin tjänst få förena *tre andra befattningar*, nämligen den af Auditör vid här förlagda militära korpser, Ordförande i Jemtlands gränsetullrätt och extra brottmålsdomare i länet, samt dessa befattningar lemna honom så beskaffade inkomster, att en förhöjning af hans länsnotarielön till 1,000 Rdr bör kunna för honom *personligen* och så länge enahanda förening af tjänster eger rum vara tillfyllestgörande, har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förmenat någon vidare löneförhöjning, än till sistnämnda belopp, för närvarande ej behöfva påkallas. Skulle deremot Eders Kongl. Maj:t anse, att en efter tidsförhållandena lämpad lön bör finnas tillgänglig för tjänstens upprätthållande, utan beräkning på en tillfällig förening med andra tjänster, får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslå den nuvarande länsnotarielönens höjande till 2,000 Rdr.

För *Landskamreraren* har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansett sig böra föreslå ett inkomstbelopp, som med 100 Rdr öfverstiger det år 1865 af kollegierne för tredje klassens lön föreslagna med 20 procents förhöjning. Utan att nu inlåta sig på ett bedömande, huruvida den grundsats är riktig, enligt hvilken, efter såväl nu gällande stat. som kollegiernes förslag, *Landskamrerare* och *Räntmästare* likasom enligt det sednare jemväl *Länsbokhållare* i skilda län hafva olika löneinkomster, — hvarom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande torde få tjenligare tillfälle att, i fall af behof, yttra sig i den under beredning varande frågan om en slutlig lönereglering, — får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uttala den öfvertygelse, att kollegierne vid omförmälda förslag fästat för ringa afseende vid en af de omständigheter, som gemensamt skulle bestämma klassindelningen och löneskilnaden, nämligen *»lefnadskostnaden å tjänstgöringsorten»*, med skäligt afseende hvarå Jemtlands län bort i *andra klassen* upptagas eller löneskilnaden emellan de lägsta klasserna minskas; och då det af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande för *Landskamreraren* föreslagna beloppet i allt fall blifvit satt så lågt, som här rådande försvårade omständigheter samt denne tjänstemans ställning och viktiga befattning medgifva, hvilket äfven är förhållandet med de två andra tjänstemännen, vågar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hoppas, att, beträffande nu begärda provisoriska löneförhöjning, berörda grundsats ej måtte vinna tillämpning och föraleda nedsättning i de föreslagna löneförmånerna för någondera af nämnda tjänstemän.

Beräkningen af tjänstemännens nuvarande *extra inkomster* har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som i afseende å deras beskaffenhet torde få hänvisa till de ofvannämnda komiterade härifrån meddelade uppgifter, ansett

sig böra väsentligen grunda på uppgiften för år 1872, som antagits angifva förhållandet för de närmaste åren bättre än de sista tio årens medelsiffra, hvilken i allmänhet torde vara missvisande till följd af det abnorma inflytande tre missväxter under loppet af sex på hvarandra följande år under perioden eller andra tillfälliga förhållanden visa sig hafva egt på extra inkomster-
nas växlande belopp. När i några fall inkomstbeloppet beräknats något annorlunda, än det uppgifna, har sådant skett, antingen derför, att vissa inkomstitlar numera försvunnit, eller hädanefter torde nedgå, eller ock för att erhålla ett lämpligen afrundadt löneförhöjningsbelopp. Dessa afvikelser betyda i allt fall föga, helst vid det förhållande, att ehuru mest rationellt varit att, i öfverensstämmelse med kollegiernas ofta återopade förslag, ej beräkna andra extra inkomster. än dem, som härflyta från statsmedel, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande likväl af flera skäl ansett sig för nu ifrågavarande, allenast provisoriska löneförhöjning, som egentligen torde få betraktas såsom ett dyrtids-
tillägg, böra medräkna *alla* extra inkomster, således äfven de af mera enskild art. Med afseende jemväl härå vågar Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i djupaste underdånighet uttala den förhoppning, att Eders Kongl. Maj:t torde finna de föreslagna löneförhöjningsbeloppen ej vara för höga och derför bifalla Sin Befallningshafvandes framställning om deras äskande hos Riksdagen.

Hvad nu beträffar tiden, när löneförhöjningen bör inträda, anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i högsta grad nödvändigt, att sådant sker med ingången af år 1874, helst en förhöjning i landsstatstjenstemännens löne-
inkomster redan flera år varit önskelig och under sista åren alltmera af behof påkallad, så att anspråket på nu ifrågasatta löneförhöjnings utgående äfven för innevarande år till och med icke skulle kunna anses obilligt. Också har den sednast församlade Riksdagen i fråga om de landsstatstjenstemän, åt hvilka löneförbättring då äskades, medgifvit behofvet deraf redan för 1874, och till dess afhjelpande ställt medel till Eders Kongl. Maj:ts disposition, ehuru ej fullt ut till de begärda beloppen, hvilka Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i fråga om sistberörda tjenstemän dock ansett sig böra lägga till grund för sitt förslag. Huruvida skillnaden för nämnda är lämpligen må hos nästa Riksdag äskas eller dessa tjenstemän få åtnöjas med hvad af det beviljade kan för samma år dem tilldelas, hemställer Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till Eders Kongl. Maj:ts höga bedömande.

Slutligen nödgas Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, dertill manad af omständigheternas kraf, härmed göra följande framställning beträffande *Landssekreteraren*.

Denne tjenstemans löneförmåner bestå *dels* i en ringa lön, till belopp af 1.600 Rdr, och *dels* hufvudsakligen af sportler genom expeditionslösen m. m. De väsentligaste sportelinkomsterna härflyta från utsökningsmålen; och då dessas antal minskas i samma förhållande, som ortens ekonomiska välförstånd ökas,

ligger häri egentliga förklaringsgrunden till det förhållande, som framgår af Landssekreterarens nyligen till ofvannämnde komiterade afgifna inkomstsuppgifter för åren 1863—1872, att hans inkomster, med undantag för de missväxtår, hvaraf länet under denna tioårsperiod varit hemsökt, småningom nedgått i anseende till den på seduare tid alltmera förbättrade ekonomiska ställningen och bankväsendets större utveckling äfven i dessa orter, så att de för år 1872 endast utgjorde 4,056 Rdr 75 öre och i år antagligen få beräknas till ungefär samma belopp. När derifrån drages omkring 5 procent, hvartill de kontanta utgifterna för tjenstens bestridande skäligen torde böra anslås, så återstår ett inkomstbelopp, som i dessa dyra tider ingalunda förslår till anständig bergning, helst de små besparingar, som under de mera gynsamma åren möjligen kunnat ske, väl derefter under flere ogynsamma torde hafva medtagits. Det är icke sannolikt, att den närmaste framtiden skall väsentligen förändra förhållandet med utsökningsmålen, såvida icke missväxtår inträffa; ty en penningkris, hvarmed affärsverlden nu synes hotad, torde ej synnerligt inverka, helst den måste för den jordbrukande befolkningen medföra en nedsättning af de nu oerhördt dryga arbetslönerna.

Vid sådant förhållande anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshofvande en *löneförbättring äfven för Landssekreteraren* vara tills vidare af verkligt behof påkallad. Då hans löneinkomster skäligen torde böra sättas till samma belopp, som Landskamrerarens eller till minst 5,500 Rdr, men nu påräkneliga sportelinkomster ej kunna beräknas högre än till 2,400 Rdr, skulle, utöfver nuvarande lönen, erfordras en tillökning af 1,500 Rdr; och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshofvande vågar derföre underdånigst hemställa, att Eders Kongl. Maj:t måtte bereda Landssekreteraren en sådan lönetillökning, att såsom arfvode utgå, antingen till en början endast för nästa år, och för följande år vara beroende af förnyad underdånig framställning, i fall af behof, — eller ock tills vidare framgent, i den mån som, med ledning af förd sportellista, kontrollerad af diarier och utslagsböcker, kan finnas erforderligt för att bibehålla löneinkomsterna vid föreslaget belopp af 5,500 Rdr.

Med djupaste undersätlig vördnad, trohet och nit framhärda

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte

G. ASPLUND.

Carl Ekberg.

22. b.

Underdånigt förslag till provisorisk löneförhöjning, från och med år 1874, för landsstatstjenstemännen i Jemtlands län.

Tjenstemannen.	Ordinarie inkomster enligt nu gällande stat.	Nu beräknade extra inkomster.	Löneförhöjning, som föreslås.	Löneförmänernes sammanlagda belopp, enligt					Föreslagna löneförhöjningens procentförhållande till nuvarande ordinarie inkomster.	Procentförhållandet mellan samma löneförmåner enligt detta förslag och nuv. stat.	Procentförhållandet mellan samma löneförmåner enligt detta förslag och nuv. stat.
				detta förslag.	nu gällande stat.	vederbörande kollegiers förslag år 1865.	Kollegiernes förslag med förhöjning af				
							20 %.	25 %.			
Landssekreteraren	1,600	2,400	1,500	5,500	—	—	—	—	93	—	—
Landskamreraren	3,333	1,167	1,000	5,500	3,500	4,500	5,400	5,625	30	57	57
Landtränsmästaren	2,309	691	1,000	4,000	2,500	3,400	4,080	4,250	43	60	60
Länsnotarien	750	—	250	1,000	750	750	—	—	33	25	25
Länsbokhållaren	1,000	—	1,000	2,000	1,000	1,500	1,800	1,875	100	100	100
Landskanslisten	500	—	500	1,000	500	—	—	—	100	100	100
Landskontoristen	500	—	500	1,000	500	800	960	1,000	100	100	100
Kronofogden i norra fögderiet	2,771	279	550	3,600	2,800	3,000	3,600	3,750	19	28	28
D:o i södra d:o	2,769	281	550	3,600	2,800				19	28	28
D:o i Herjeådalens d:o	2,792	108	700	3,600	2,800				25	28	28
Häradsskrifvaren i norra d:o	1,684	866	200	2,750	2,000	2,300	2,760	2,875	11	37	37
D:o i södra d:o	1,973	927	200	3,100	2,300	2,600	3,120	3,250	10	34	34
D:o i Herjeådalens d:o	2,113	347	640	3,100	2,300				30	34	34
25 Länsmän, hvardera	850	—	350	1,200	850	1,000	—	—	41	—	—

Östersund i Landskontoret den 17 November 1873.

G. ASPLUND.

Carl Ekberg.

22. c.

Uppgift på de priser å lefnadsförmödenheter, dagsverks- och tjänstehjonslöner, hushyror och ved m. m., som varit gällande i Östersund under senaste halfår, jemförda med sådana, enligt erhållna upplysningar, i Stockholm gällande.

		I Östersund.		I Stockholm.		I Östersund 1866.	
20	¶ sammanmalet rågmjöl. 2: 75 à	3	—	1	30	1	75
20	» siktadt d:o 2: 50 à	4	—	2	25	2	25
20	» sammanmalet kornmjöl 2: 50 à	2	75	—	—	1	50
20	» siktadt d:o 3: 25 à	3	50	—	—	1	75
20	» hvetemjöl 4: 50 à	4	75	3	—	3	25
20	» risgryn 5: — à	6	—	—	—	4	—
20	» korngrön 4: —	4	—	2	50	2	50
20	» hafregryn, svenska 4: 50	4	50	2	75	3	33
20	» färskt nötkött 6: —, 7: — à	8	—	—	—	2	50
20	» d:o färskött 5: — à	6	—	—	—	3	50
20	» d:o fläsk ..	10	—	—	—	6	67
20	» salt d:o, Amerikanskt ..	10	—	—	—	6	67
20	» d:o lax 15: — à	16	—	10	50	8	—
20	» d:o sill ..	5	—	—	—	2	—
20	» färsk fisk ..	10	—	—	—	2	—
1	fjerding salt fisk om 3 lispund 17: — à	18	—	—	—	10	—
1	kubikfot gula ärter ..	7	50	3	80	5	50
20	¶ smör 15: — 16: — à	17	—	—	—	9	—
20	» sötmjölksost 14: — à	15	—	—	—	10	—
1	kanna sötmjöl — 50	—	50	—	—	—	25
1	d:o grädda ..	2	—	—	—	1	—
1	tjog ägg 1: 50 à	2	—	—	—	—	80
1	tunna potates 4: —, 5: — à	6	—	—	—	3	—
1	d:o rötter ..	6	—	—	—	3	—
1	d:o morötter ..	16	—	—	—	8	—
1	¶ socker, Tanto — 55 à	—	57	—	45	—	—
1	» kaffe, Brasilianskt — 90 à	—	95	—	85	—	—
1	» russin ..	—	58	—	45	—	—
1	» sviskon ..	—	50	—	40	—	—
1	» torkade äplen ..	—	88	—	—	—	—
1	» d:o päron ..	1	—	—	—	—	—
1	tunna salt 22: — à	24	—	—	—	10	—
1	¶ brun sirup — 30 à	—	33	—	25	—	—

	I Östersund.		I Stockholm.		I Östersund. 1866.	
1 Æ talgljus	—	67	—	—	—	50
1 » stearinljus	1	—	—	—	—	—
1 kanna fotogén	1	75	—	—	—	—
1 Æ grön såpa	—	37	—	—	—	—
1 » tvål	—	67	—	—	—	—
1 famn furu- eller granved ($\frac{3}{4}$ af en laglig famn)....	{ 10 vid hamn. }		—	—	{ 4 i vedboden }	
Uppkörning 1: 25, uppsågning 2: —	3	25	—	—	1	—
Hyra för 1 mindre rum	60	—	—	—	30	—
D:o för 1 större d:o	75	—	—	—	45	—
1 mansdagsverke på arbetarens egen kost.... 3: 25 à	{ 3 75 }		—	—	{ 1 } 50	
1 qvins- d:o på arbetsgifvarens kost.	1	—	—	—	—	50
Årslön för 1 piga	135	—	—	—	50	—
D:o för 1 dräng	300	—	—	—	100	—
Forlön från Sundsvall för 1 centner pr mil — 50 à	—	60	—	—	—	20
under hösten, i följd hvaraf ofvanstående priser ställa sig ännu högre.						

Östersund den 15 Oktober 1873.

Robert Fresk.
Handlande.

John Ocklind.
f. d. Rådman.

23. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

I skrifvelse den 2 sistlidne September har Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Civildepartementet, enär det underdåniga förslag i afseende å slutlig lönereglering för landsstaten, med hvars utarbetande af Eders Kongl. Maj:t i nåder förordnade Komiterade vore sysselsatta, enligt hvad sannolikt syntes, icke kunde hinna afgifvas och vederbörandes underdåniga utlåtanden deröfver inhemtas i så god tid före instundande Riksdag att nådig proposition i ämnet kunde till samma Riksdag aflåtas; — på nådig befallning meddelat, att, derest jag skulle finna de på sednare tiden högt uppdrifna lefnadskostnaderna påkalla en provisorisk, mer eller mindre allmän förbättring i landsstatstjenstemännens lönevilkor, jag egde att före denna månads utgång, till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt förslag, i fråga om så väl beloppet och beskaffenheten af löneförhöjningen, som ock tiden för dess inträdande.

Med anledning häraf får jag i underdånighet anföras, att de under de sista åren mycket stegrade lefnadskostnaderna, i förening dermed, att åtminstone en del af Landsstatstjenstemännen, hvilkas inkomst i mer eller mindre mån är beroende af s. k. sportler, hafva i följd af de goda åren och den rika penningetillgången, förlorat en stor del af dessa sportler, otvifvelaktigt göra en provisorisk löneförbättring för landsstatstjenstemännen inom länet af behof påkallad, för så vidt de skola, för sig och sina familjer, hafva sin utkomst och åtnjuta en någorlunda oberoende och betryggad ekonomisk ställning; hvilket, efter mitt underdåniga förmenande, i allmänhet är ett vilkor för att tjänsterna skola kunna på ett tillfredsställande sätt bestridas.

Hvad nu först angår Länsbokhallaren, Landskontoristen och Länsmännen, så får jag återöfva innehållet af mitt till Eders Kongl. Maj:t, på anmodan af Kongl. Statskontoret, den 4 sistlidne Augusti afgifna underdåniga yttrande, angående fördelningen af det extra statsanslag för år 1874, som Riksdagen under den 21 förutgångne Maj ställt till Eders Kongl. Maj:ts disposition, i och för ett provisoriskt höjande af nyssnämnde tjänstemäns löner.

Beträffande derefter Länsnotariens och Landskanslistens löneförmåner, vågar jag hänvisa till min, den 25 nästlidne Augusti, till Eders Kongl. Maj:t aflåtna underdåniga skrifvelse, deruti framställning göres om behofvet af höjande utaf dessa tjänstemäns löner.

Då, enligt Landssekreterarens uppgift, hans inkomster i och för tjensten under förlidet år 1872 uppgingo till 5,169 Rdr och för innevarande år antagligen ej komma att öfverstiga 4,600 Rdr, hvarifrån för hvardera året afgår en summa af 834 Rdr till aflöning åt biträden, pensionsavgifter och skrifmaterialier, hvadan behållningen skulle utgöra för år 1872 4,335 Rdr och för nu löpande år omkring 3,766 Rdr; så får jag i underdånighet hemställa, att en lönetillökning af minst 750 Rdr måtte komma honom tillgodo.

Landskamreraren har uppgifvit sina inkomster för år 1872 till omkring 6,469 Rdr; derifrån dock afgå pensionsavgifter 234 Rdr, ersättning till biträden 350 Rdr och skrifmaterialier 125 Rdr, eller tillsammans 709 Rdr, i följd hvaraf behållna inkomstbeloppet skulle uppgå till 5,760 Rdr. Men som härvid lärer förekomma, *dels* att den under år 1872 till 2,620 Rdr beräknade expeditionslösen uppnått denna siffra i följd af den omständighet, att, i anledning af de gynsamma trävarukonjunkturerna och hemmansegarens önskan att vinna fri dispositionsrätt till hemmanens skog, en mängd kronohemman så väl öfvergått från en egare till en annan, som ock blifvit från krono till skatte omfölda, deraf följer att för sådana hemman Landskamreraren ej har att vidare påräkna någon expeditionslösen. och *dels* att, sedan inlösningspriset å salpeter nu mera blifvit lägre än det var förlidet år, den Landskamreraren derå tillkommande och för sistnämnde år till 318 Rdr 70 öre uppgående provision antagligen kommer att minskas med 25 à 33 $\frac{1}{4}$ procent; så får jag underdånigst föreslå, att Landskamreraren måtte komma i åtnjutande af 500 Rdr såsom lönetillskott.

Enligt från Kronofogdarne i 1:sta och 2:dra fögderierna inkomna uppgifter å deras inkomster i och för tjensten under förlidet år, skulle dessa, efter afräkning af kostnaden för tjänsteresor, skrifvarebiträde och skrifmaterialier, uppgå till 2,680 Rdr för Kronofogden i 1:sta fögderiet och till 2,350 Rdr i 2:dra fögderiet. Och vågar jag i lika underdånighet anhålla, att en lönetillökning af 900 Rdr måtte blifva dem hvardera i nåder tillerkänd.

Kronofogdens i Lappmarksfögderiet behållna löneinkomster torde kunna antagas till omkring 2,000 Rdr. Hemställande jag derföre i underdånighet, att dessa hans inkomster måtte tillökas med en summa af 750 Rdr.

Enär Landtränsmästaren, jemlikt hans egen uppgift, under förlidet år haft en behållen inkomst af 3,052 Rdr 83 öre. men denna inkomst torde i följd af angifne orsaker för nästkommande år minskas med omkring

200 Rdr, föreslås i underdånighet, att han, i likhet med Kronofogdarne å nedre landet, måtte erhålla en löneförhöjning af 900 Rdr.

De 2:ne i länet anställde Häradsskrifvarnes inkomster af tjensten torde, efter afdrag af kostnaden för resor, skrivarehjelp m. m., kunna beräknas till omkring 2,000 Rdr; hvarföre en lönetillökning af 750 Rdr synes böra en hvar af dem tillgodokomma.

Om Eders Kongl. Maj:t i nåder skulle finna skäl, att åt ofvan uppräknade landsstatstjenstemän i Westerbottens län bevilja ifrågavarande lönetillökningar, hemställer jag i underdånighet, att de från och med nästa år, qvartalsvis, måtte utgå tills vidare såsom provisoriska, eller i form af dyrtids-löneförhöjningar.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärdar

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåte

AXEL WÄSTFELT.

C. J. Cygnæus.

B. Ljungberg.

Landskansliet i Umeå den 15 November 1873.

24. Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Jemlikt Kongl. Civil-Departementets skrifvelse den 2 sistlidne September, får Landshöfdinge-Embetet i djupaste underdånighet afgifva yttrande i fråga om såväl beloppet och beskaffenheten af erforderlig löneförbättring för landsstatens tjenstemän som ock tiden för dess inträdande.

Landshöfdinge-Embetet har ansett de nuvarande lönerna böra provisoriskt ökas med 33½ procent för tjenstemän med aflöning af 2,000 Rdr och derutöfver, med 50 procent för understigande lönebelopp samt med 100 procent för tre de jemförelsevis svagast aflönade befattningarna vid Länsstyrelsens expedition,

dock med de här nedan särskildt angifna och motiverade undantag, samt med jemnkning af beloppen till jemna hundratal, enligt följande underdåniga förslag, nemligen för

Landssekreteraren: 50 procent, från 2,000 till 3,000 Rdr;

Landskamreraren: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 3,240 till 4,320 Rdr, jemnkadt till 4,300 Riksdaler;

Landtränkmästaren: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 2,196 till 2,928 Rdr, jemnkadt till 2,900 Riksdaler;

Länsnotarien: 100 procent, från 750 till 1,500 Rdr;

Länsbokhållaren: 50 procent, från 1,000 till 1,500 Rdr;

Landskanslisten och *Landskontoristen:* 100 procent, från 500 till 1,000 Rdr;

Kronofogdarne: i Luleå fögderi: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 2,790 Rdr 50 öre till 3,723 Rdr 33 öre, jemnkadt till 3,700 Rdr;

» i Piteå fögderi: lika som i Luleå;

» i Kalix fögderi: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 2,786 Rdr till 3,714 Rdr 67 öre, jemnkadt till 3,700 Rdr;

» i Torneå fögderi: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 2,765 Rdr till 3,686 Rdr 67 öre, jemnkadt till 3,700 Rdr.

Häradsskrifvarne: i Luleå fögderi: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 2,160 till 2,880 Rdr, jemnkadt till 2,800 Rdr;

» i Piteå fögderi: lika som i Luleå;

» i Kalix fögderi: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 2,073 till 2,764 Rdr, jemnkadt till 2,800 Rdr;

» i Torneå fögderi: 33 $\frac{1}{3}$ procent, från 2,076 till 2,768 Rdr, jemnkadt till 2,800 Rdr;

Länsmännen: 50 procent, från 850 till 1,275 Rdr, jemnkadt till 1,300 Rdr, utom för Länsmannen i Neder-Kalix tingslag, hvilken i ersättning för mistade bötesandelar uppbär ett jemförelsevis högt belopp af 351 Rdr, som bör från den föreslagna löneförbättringen afräknas;

hvilka löneförbättringar Eders Kongl. Maj:t nådigast tacktes från och med nästa års början bereda dessa tjenstemän.

Behovet af denna löneförbättring ådagalägges deraf, att på lefnadsförnödenheterna och det arbete, hvaraf tjenstemannen är i behof, har efter den år 1856 nådigast förunnade löneförbättring, vid jemförelse af markegångstaxorna för åren 1855 och 1873 samt enligt Kronofogdarnes uppgifter och hvad Landshöfdinge-Embetet med sin kännedom om ortens varuvärden kan upplysa, sålunda ökats, å

mjölck, från 25 till 30 öre och i städerna 40 öre pr kanna;

smör, från 10 till 15 Rdr lispundet;

färsk fisk, utom lax, från 1 Rdr 75 öre till 2 Rdr 50 öre pr lispund;

lax, från 66 Rdr 50 öre till 120 Rdr pr tunna;
 ved, från 7 Rdr 50 öre till 12 Rdr sammen;
 lön för en dräng, från 120 Rdr till 200 Rdr;
 d:o för en piga, från 40 till 75 Rdr;
 ett dagsverke, från 1 Rdr 62 öre till 2 Rdr 75 öre, hvarförutom ersättning för skrifningsbiträde och hushyran stigit 50 procent.

De skäl, som föranledt ifrågavarande förslag, hvilket blifvit jemnkadt för hvarje tjänst efter dervid förekommande omständigheter, vågar Landshöfdinge-Embetet i lika underdånighet framhålla till det afseende, Eders Kongl. Maj:ts täcktes i nåder derå fästa.

Landssekreterarens tillfälliga inkomster eller så kallade sportler, hvilka, enligt förteckning, under åren 1863—1872 i medeltal uppgått till 6,228 Rdr 34 öre, hafva de sednare åren minskats samt under förlidet år utgjort 3,078 Rdr 50 öre och under 10 månader af innevarande år omkring 2,000 Rdr. Orsaken till det höga medeltal, som för de sista tio åren vunnits, härleder sig från lösen för utslag angående rättighet till skogshyggen, som före år 1866 egde rum, men numera ej erlägges, samt auktionsprovision, hvilken år 1871, vid de så kallade Gellivara-verkens försäljning, kom Landssekreteraren till godo; och i anseende till nu rådande allmänna välståndet i länet äro utsökningsmålen få, hvilket kan erfaras deraf, att under ett kvartal under året inom det folkrikaste fögderiet eller Piteå icke något utmättningsmål förekommit, och att diarii-nummern för dylika mål är i öfriga fögderier obetydlig.

Landskamrerarens sportler äro å stat beräknade till 260 Rdr, men hafva för sista tio åren i medeltal utgjort 1,106 Rdr 3 öre. Härvid förekommer äfven, att dessa tillfälliga inkomster måste hädanefter betydligt minskas, emedan de flesta af länets hemman och nybyggen under dessa tio åren fått sin rote-ring och skogsdisposition bestämd, samt en mängd ny-hemman årligen skatte-omföras, hvarefter de så kallade immissionsbrefvens antal blir ringa; hvarförutom provisionen å bränvinstillverknings- och salpetermedlen numera i det närmaste upphört, sedan tillverkningen slutat.

Att Landtränsmästaren, Kronofogdarne och Hjäradsskrifvarne inom länet böra komma i åtnjutande af dem underdånigst föreslagna löneförbättringar kan icke sättas i tvifvel, då de i sin ställning i samhället alltid äro underkastade utgifter i anledning af dyr tid.

Länsnotarie och Länsbokhållare hafva mödosamma och åtminstone här i länet lika trägna göromål, och billigheten fordrar, att de erhålla lika ersättning för sitt arbete.

Förhöjningen i Landskanslistens och Landskontoristens löner är nödig, emedan det visat sig, att sedan utsökningsmålen och de så kallade kommissionerna minskats, dylika tjänstemän med ordentlighet och arbetsförmåga svårligen kun-

nat för Embetsverket erhållas, utan enskild uppoffring af Landssekreteraren och Landskamrären.

Under förut anförda förhållanden är äfven Länsmannens lön allt för knapp, och det är väl icke i sin ordning, att en dylik tjänsteman, som skall vaka öfver ordning och sedlighet, kanske någon gång blir nödsakad anlita enskilda och möjligen äfven ej de bästa medlemmar i kommunen om hjälp.

Landshöfdinge-Embetet vågar underdånigst utbedja sig det Eders Kongl. Maj:t täcktes nådigast behjerta hvad Landshöfdinge-Embetet nu haft nåden framföra.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärda

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste tjänare
och undersäter

Y. A. Genberg.

H. Amnéus.

Enlää i Landskausliet den November 1873.